

BELARUSIAN
BASIC COURSE

TEXTBOOK
Units 1-7

October 1995

Defense Language Institute
Foreign Language Center

Acknowledgement

Some texts and graphics used in the Belarusian basic course have been taken from the following publications, which have given written permission to use them:

Belaruski Chas
Chyrvonaya Zmena
Litaratura i Mastatstva
Respublika

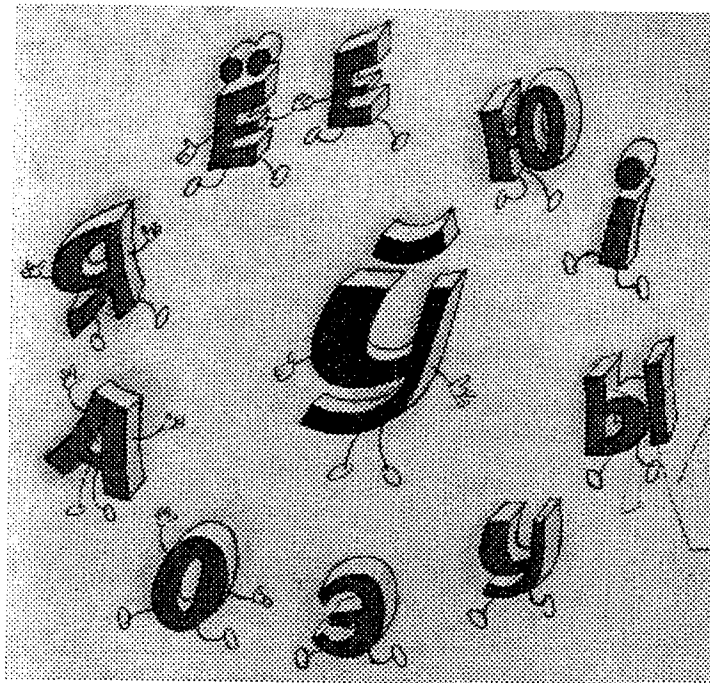
The Defense Language Institute would like to thank Ms Ida Raynes for authoring this textbook and Maurice Funke for his work on the design and approach.

Table of Contents

		Page
Unit 1	Belarusian Alphabet	1
Unit 2	A Little About Yourself	53
Unit 3	Things Around Us	111
Unit 4	Education	177
Unit 5	Daily Routines	243
Unit 6	Place Where We Live	319
Unit 7	My Family	413

UNIT 1

БЕЛАРУСКІ АЛФАВІТ

Абчым ідзе гаворка

- pronouncing words
 - names of people, cities, states
 - names of objects

Гэта вам дапаможа

- Belarusian alphabet and sound system
 - letters in print, italic, and cursive

Між іншым

- basic information on recent Belarusian history

GENERAL CHARACTERISTICS

More than five billion people living on Earth speak about four thousand languages. 310 languages have more than a million native speakers. The Belarusian language takes the seventy-sixth place among them.

Belarusian is a national language of the Belarusian people. Together with Russian and Ukrainian it is part of the vast Slavonic subgroup of the Indo-European family.

The Belarusian literary language, the language of school, art, science, printing, radio, theatre, etc. differs from the Belarusian dialects by standard grammar, usage of words, and its style. All Belarusian national dialects are divided into three groups: North-east, middle Belarusian, and Northwest. Dialects are one of the sources of the enrichment of the Belarusian literary language.

The Approximate English Sound of Belarusian Letters

Letter	Phonetic	Pronunciation	Letter	Phonetic	Pronunciation
А а	a	<u>f</u> ather	О о	o	<u>o</u> pen
Б б	b	<u>b</u> us	П п	p	<u>p</u> an
В в	v	<u>v</u> erb	Р р	r	<u>r</u> ear
Г г	g	<u>g</u> ulf	С с	s	<u>s</u> un
Д д	d	<u>d</u> og	Т т	t	<u>t</u> ie
Дж	dzh	<u>f</u> udge	У у	u	<u>z</u> oo
дж			Ў ў	w	<u>w</u> est
Дз дз	dz	<u>y</u> ards	Ф ф	f	<u>f</u> rom
Е е	e	<u>g</u> et	Х х	kh	<u>h</u> orse
Ё ё	io	<u>y</u> onder	Ц ц	ts	<u>g</u> ets
Ж ж	zh	<u>g</u> arage	Ч ч	ch	<u>ch</u> ess
З з	z	<u>z</u> oo	Ш ш	sh	<u>sh</u> op
І і	i	<u>e</u> ast	Ы ы	y	<u>b</u> uilding
Й й	i or y (after vowels)	<u>b</u> oy <u>o</u> il	Ь ь *	'	on- <u>i</u> on
К к	k	<u>k</u> iss	Э э **	e	<u>a</u> ny, <u>e</u> xit
Л л	l	<u>l</u> ace	Ю ю	you	<u>u</u> se
М м	m	<u>m</u> ilk	Я я	ya or ia	<u>y</u> ard
Н н	n	<u>n</u> ame			

Notes :

* Soften the preceding consonant.

** "Э" is a more open sound than "a" in English.

***The sign ' is used in Belarusian to separate a consonant from the vowel following it. Thus, the word reads as if by syllable. (аб'ява /ab-ia-va/)

The Belarusian alphabet is based on the Cyrillic alphabet. There are 32 letters. Besides the alphabet letters the diagraphs **Дж, дж, Дз, дз** are used in the written language. The separation mark ' (the apostrophe), which is not a letter and does not influence the word order in dictionaries, is also used in the Belarusian language.

In the Belarusian alphabet there are 10 vowels, 2 semivowels and 22 consonants.

GOING TO BELARUS

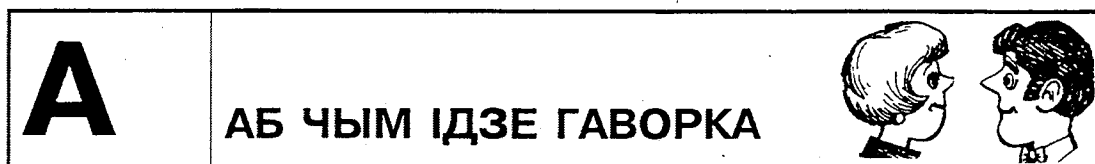
You are about to embark on an exciting journey. You are going to **Беларусь**. You are going to **Мінск**. Before leaving **Амерыка**, you have to get **віза і пашпарт**. Armed with these papers you are on the way to the **аэрапорт**. There you check your **багаж** and make your way to the plane. You see a beautiful **сцюардэса** who takes you to the seat. Good-bye **Вашынгтон і Нью-Йорк** ! You will be travelling in style and **камфорт**.

The trip is a long one and you get hungry. The **сцюардэса** brings you a **меню фром** from which you order a meal. Since by now you are really hungry you order **біфштэкс, салата, фрукты**. For **дэсерт** , you would like **торт, шакалад**.

Before serving dinner, the **сцюардэса** brings the drinks cart around. She has a large variety of drinks including **віно, віскі, шампанскае, кан'як** . You feel like having **віно**. After dinner, the **сцюардэса** offers you **кава, чай, лімон**. Afterwards you enjoy the **фільм** or listen to **музыка**.

In the Minsk airport you go through **пашпартны кантроль**. You catch a **таксі**. The **шафёр** puts your **багаж** in the trunk and you are off!

As you ride along the **праспекты і бульвары** and streets, you admire the **архітэктур**a of the beautiful city. You pass the **універсітэт, стадыён, парк, кафэ, інстытут, планетары, манумент**. You seem to be approaching the **цэнтр**. There is an abundance of public **транспорт**: **аўтобусы, тралейбусы, трамваі**. The huge **M** you see so frequently, stands for **метро**. Near a large building with a sign «**ТЭЛЕГРАФ**» on it you see many **тэлефон** booths. You are very impressed with the beautiful city. Your first glimpse of **Мінск** is now over. You want to call **Інтурыст** and sign up for an **экскурсія**. You want to see other cities of the **рэспубліка**:
Брэст, Гомель, Віцебск, Гродна, Магілёў.
Welcome to **Беларусь**!

The Belarusian alphabet consist of letters which:

A. Look almost exactly like Latin letters and represent approximately the same sounds. They are:

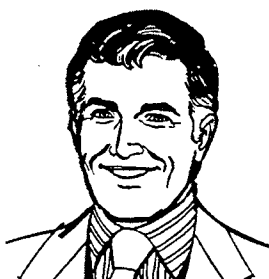
A, a	- a
O, o	- o
K, k	- k
M, m	- m
T, t	- t

Exercise 1

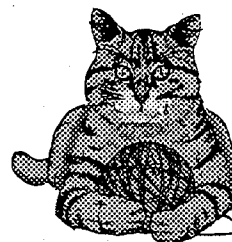
Read the following words.

мама

тата

КОТ

Exercise 2

Listen to your tape and pronounce the following words:

ТАМ	МАМА	МАК
ТОМ	ТАТА	ТО
АКА	ТОМА	КОМ
КОТ	ТАК	ТОМКА

Exercise 3

Listen to the tape and circle the words you hear pronounced.

ТАМ, ТАК, КОМ, МАК, КОТ, МАМА, ТАТА, ТОМ, ТАМ, АТАМ, ТОМА.

Exercise 4

Listen to the tape and insert the missing letter in the appropriate space below.

- ама	- амок	а - а
т - та	- - ма	к - т
ат - маН	атак -	т - к

Exercise 5

You have different sets of letters. Try to compose words you've come across in the above exercises. Write them down. Work in pairs.

B. These letters look like Latin letters, but they represent different sounds:

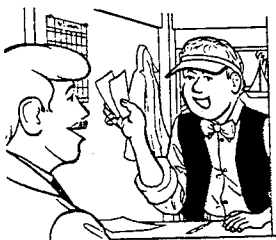
Е,е	- je
І,і	- e
У,у	- u
В,в	- v
Н,н	- n
Р,р	- r
С,с	- s
Х,х	- kh

Exercise 6

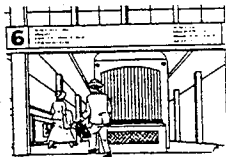
Look at the cards shown to you and name the letter. Work in pairs.

Exercise 7

Look at the pictures and read.

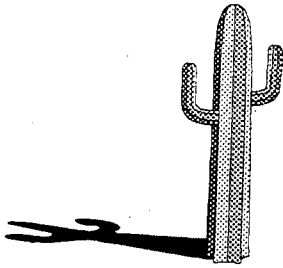
каса

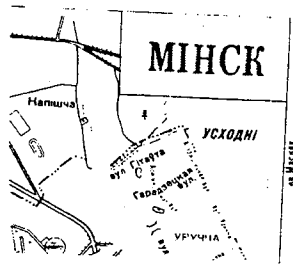
метро

трактар

кактус

Мінск

хор

Exercise 8

Listen and pronounce the words.

МОХ	-	МЕХ	-	СМЕХ	-	МАК
УХ	-	ВУС	-	СУК	-	МУХА
ОСА	-	НОС	-	САУНА	-	СМАК

Exercise 9

Listen to the tape and pronounce the words you hear.

Exercise 10

Now listen to the same tape and write down the words you hear.

Exercise 11

Listen to the tape. You will hear the words listed below pronounced. Insert the missing letters. Work alone.

Ва а	М тро	акн	н рма
с к	т к	т ст	ст л

Exercise 12

You have a set of cards with letters. Work in pairs and put together as many words as you can imitating the words you've come across already.

Exercise 13

Work with the class as a whole. Alphabetize the words you have in ex.12. If you don't know some letters, ask your instructor for help.

C. The following letters look different from the letters of the Latin alphabet altogether. They are:

Й,й	- ji
Ы,ы	- y
Э,э	- eh
Ю,ю	- you
Я,я	- ja
Б,б	- b
Г,г	- g
Д,д	- d
Ж,ж	- zh
З,з	- z
Л,л	- l
П,п	- p
Ф,ф	- f
Ц,ц	- ts
Ч,ч	- tch
Ш,ш	- sh

Note: Besides the letters of the alphabet, there are diagraphs **Дж,дж, Дз,дз**.
Letter **Ў,ў** is called a short <y>.

Exercise 14

Read the following groups of words aloud.

вуха	-	вушы	-	ух
тама	-	мама	-	тут
тата	-	атам	-	там
каса	-	аса	-	ах
квас	-	вас	-	ас
спор	-	сор	-	бор

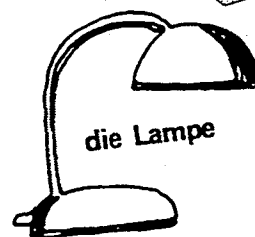
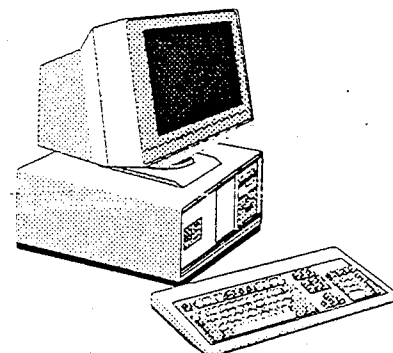
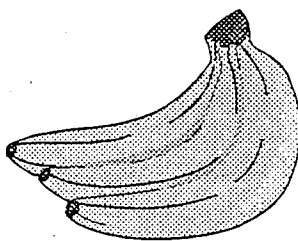
Exercise 15

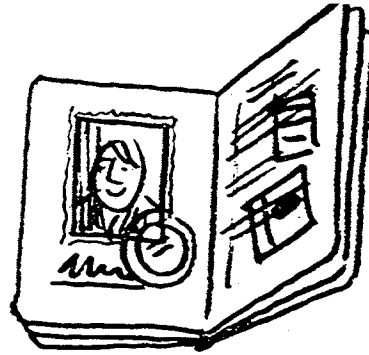
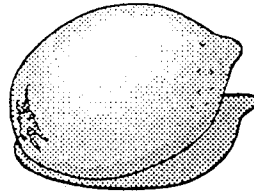
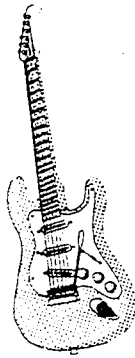
Read the following words and translate them orally into English.

віно, казіно, доктар, радыё, Рым, сістэма, універсітэт,
камітэт, мінімум, максімум

Exercise 16

Match the following words with the pictures below.

Words for use: банан, лімон, лямпя, радыё, кампутар, стул, доктар, пашпарт, гітара.

Now list these words alphabetically:

**МІЖ
ІНШЫМ**

БЕЛАРУСЬ is a landlocked country in Eastern Europe, bordered to the North and East by **Расія**, to the South by **Україна**, to the West by **Польшча**, and to the Northwest by **Літва** and **Латвія**. Important land and air routes pass through the Republic, and communication lines connect the West and East, and North and South of the European continent.

Exercise 17

Look at the map of Eastern Europe below. Listen to the tape. You will hear the names of the countries surrounding Belarus. Number them in the order you hear them.

Exercise 18

Continue listening to the tape. Now you will hear a country and its capital. Write down the names of the countries and their capitals in Belarusian.

Counties	Capitals
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Exercise 19

Write down the names of the countries bordering Belarus in the right column. Start from the North. Then write the names of the capitals of those countries in the left column.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

МІЖ
ІНШЫМ

МІНСК, the capital of **БЕЛАРУСЬ**, has 1.8 million inhabitants. **Мінск** is also a coordinating center of the Commonwealth of Independent States (C.I.S.). The largest cities in **Беларусь** are **Брэст**, **Віцебск**, **Гомель**, **Гродно**, and **Магілёў**, in which the administrative centers of the republic are located.

Exercise 20 **Get acquainted with the Belarusian cities !**

Read the following list of names of Belarusian cities grouped by administrative division. Then circle each city on the map above.

Брэст - Баранавічы - Кобрын - Лунінец - Пінск

Віцебск - Лепель - Наваполацк - Орша - Полацк

Гомель - Добруш - Жлобін - Калінкавічы - Мазыр - Рагачоў - Рэчыца - Светлагорск

Гродна - Ваўкавыск - Ліда - Навагрудак - Слонім - Смаргонь

Магілёў - Асіповічы - Бабруйск - Горкі - Крычаў

Мінск - Барысаў - Вілейка - Джяржынск - Жодзіна -
Заслаўе - Маладзечна -Салігорск - Слуцк

Exercise 21

Read through the list of Belarusian cities with a population of more than 50,000 people. Practice writing the names of the cities.

Мінск

Гомель

Магілёў

Віцебск

Гродна

Брэст

Бабруйск

Баранавічы

Барысаў

Орша

Пінск

Мазыр

Салігорск

Наваполацк

Маладзечна

Ліда

Полацк

Рэчыца

Светлагорск

Слуцк

Жлобін

Жодзіна

Exercise 22

Now listen to the tape and circle the names of the cities on the list above when you hear them.

Exercise 23

Read the names of the Belarusian poets below. Write them in alphabetical order first by their first names and then by their last names.

Міхась Машара, Максім Танк, Якуб Колас, Янка Купала, Анатоль Астрэйка, Іван Мележ, Кандрат Крапіва, Максім Багдановіч, Іван Шамякін, Паўлюк Трус

a. by first names

b. by last names

Minsk area

В**ДАВАЙЦЕ РАЗМАЎЛЯЦЬ**

Exercise 1

a) Read the list of names below. Then listen to your cassette. You will hear several short dialogs in which Belarusians introduce themselves. Circle the names on the list when you hear them.

Men's names

Ігар

Кірыл

Алесь

Антось

Слаўка

Міхась

Women's names

Тамара

Ірына

Алеся

Каця

Вера

Зося

Exercise 2

a) Write the name of the city where you grew up on the blackboard in Belarusian. Ask your instructor how it is spelled when it follows the word **з**. Then write the city name correctly after the word **з**.

Grammar Note

In Belarusian names of cities have endings when they follow the word **з**.

Example:

з Сан-Францыска
з Нью-Йорку

b) Work with a partner. Start up a conversation in Belarusian. Introduce yourself and then say where you are from.

Model:

- Я Джон. Я з Сан-Францыска.
- Я Раян. Я з Мантэрэя.
- ог
- Я Мэры. Я з Чыкага.
- Я Мішэл. Я з Нью-Ёрку.

Exercise 3

Look at the illustration below. Take turns introducing each of the Belarusians. The correct forms for the name of the cities are given below.

Model: Яна Тамара. Яна беларуска. Яна з Беларусі,
з Мінска.

Ён Алесь. Ён беларус. Ён з Беларусі, з
Брэста.

Names of the cities

Corresponding Form

Мінск	з Мінска
Гомель	з Гомеля
Гродна	з Гродна
Брэст	з Брэста
Магілёў	з Магілёва
Віцебск	з Віцебска

Exercise 4

Work with a partner and find out some information about him/her. Talk about yourself using the previous model and the words below. Then report your findings to the class.

Useful Vocabulary:

амерыканец, амерыканка, студэнт, студэнтка,
Амерыка

Model:

Імя(name) Нік. Ён амерыканец. З Мантаны, з Білінгзу. Ён студэнт.

Імя Нікол. Яна амерыканка. З Каліфорніі, з Сан Францыска. Яна студэнтка.

Exercise 5

Read the following information about a person from Belarus. Then fill in corresponding information about yourself in the space provided.

Імя:	Алесь
Прозвішча:	Бачыла
Нацыянальнасць:	беларус
Краіна:	Рэспубліка Беларусь
Горад:	Мінск

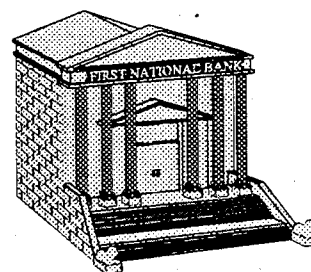
Імя:	_____
Прозвішча:	_____
Нацыянальнасць:	_____
Краіна:	_____
Горад:	_____

С **ДАВАЙЦЕ ПАЧЫТАЕМ**

Exercise 1

You are in Belarus. You see different signs on the streets. Analyze the words and place them in categories. Write in Belarusian in the space provided.

- a. АПТЭКА
- б. ТЭЛЕФОН
- в. СТОП
- г. БУФЕТ
- д. РЭСТАРАН
- е. Бар
- ё. ІНСТЫТУТ
- ж. **МЕТРО (М)**
- з. Б А Н К
- і. ГАТЕЛЬ
- к. КАФЭ

Category 1	Category 2	Category 3	Category 4
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Exercise 2

The following Belarusian words are cognates. They sound like their English counterparts. Match the Belarusian and English words. Work alone.

_____ кампугар	1. coffee
_____ тэлефон	2. lemon
_____ радыё	3. zebra
_____ тэлевізар	4. computer
_____ банан	5. telephone
_____ кава	6. zebra
_____ лямон	7. giraffe
_____ жырафа	8. radio
_____ зебра	9. television

**МІЖ
ІНШЫМ**

The Republic of Belarus became independent in 1991 following the collapse of the Soviet Union. Along with democratic changes it also began a series of economic reforms to move towards a free-market economy. These reforms are a significant departure from economic policies of the past.

Exercise 3

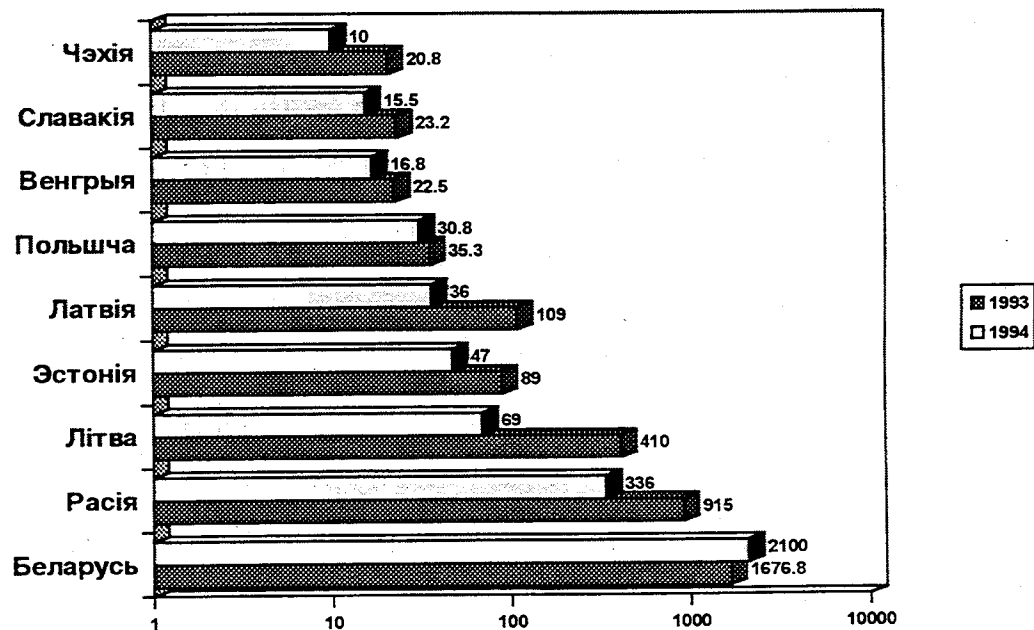
a) Read the following text taken from a Belarusian newspaper. Translate the title.

БЕЛАРУСЬ І ІНФЛЯЦЫЯ

Інфармацыя аналізуе інфляцыю як у Беларусі, так і ў васьмі еўрапейскіх дзяржавах. На графіку адзначаны тэмпы інфляцыі ў працэнтах. У Беларусі яна расце (), у еўрапейскіх краінах зніжаецца ().

P.S. Міністэрства статыстыкі і аналізу падрыхтавала гэту інфармацыю.

Юрась Навуменка

b) Use the maps given to you to locate the European countries mentioned in the article. In Belarusian list those countries in the space provided.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

c) Respond appropriately to the following instructions.

- Who is the author of the article?

- List the countries which were a part of the Soviet Union.

- What countries belong to former Czechoslovakia?

- List other countries you know in Europe. Consult the map.

- Place all the countries above in alphabetical order.

_____	_____
_____	_____

- List the countries you have visited

- List the countries you intend to visit

Exercise 4

Read the following text and answer the questions in Belarusian.

Мяне клічуць Алена. Моё прозвішча Дарашэвіч. Я студэнтка. Я жыву ў Брэсце.

Мама і тата таксама жывуць у Брэсце. Мама - доктар, а тата - інжынер.

1. What's the person's first name?

2. What's the person's last name?

3. Where does she live?

4. What's her mother's profession?

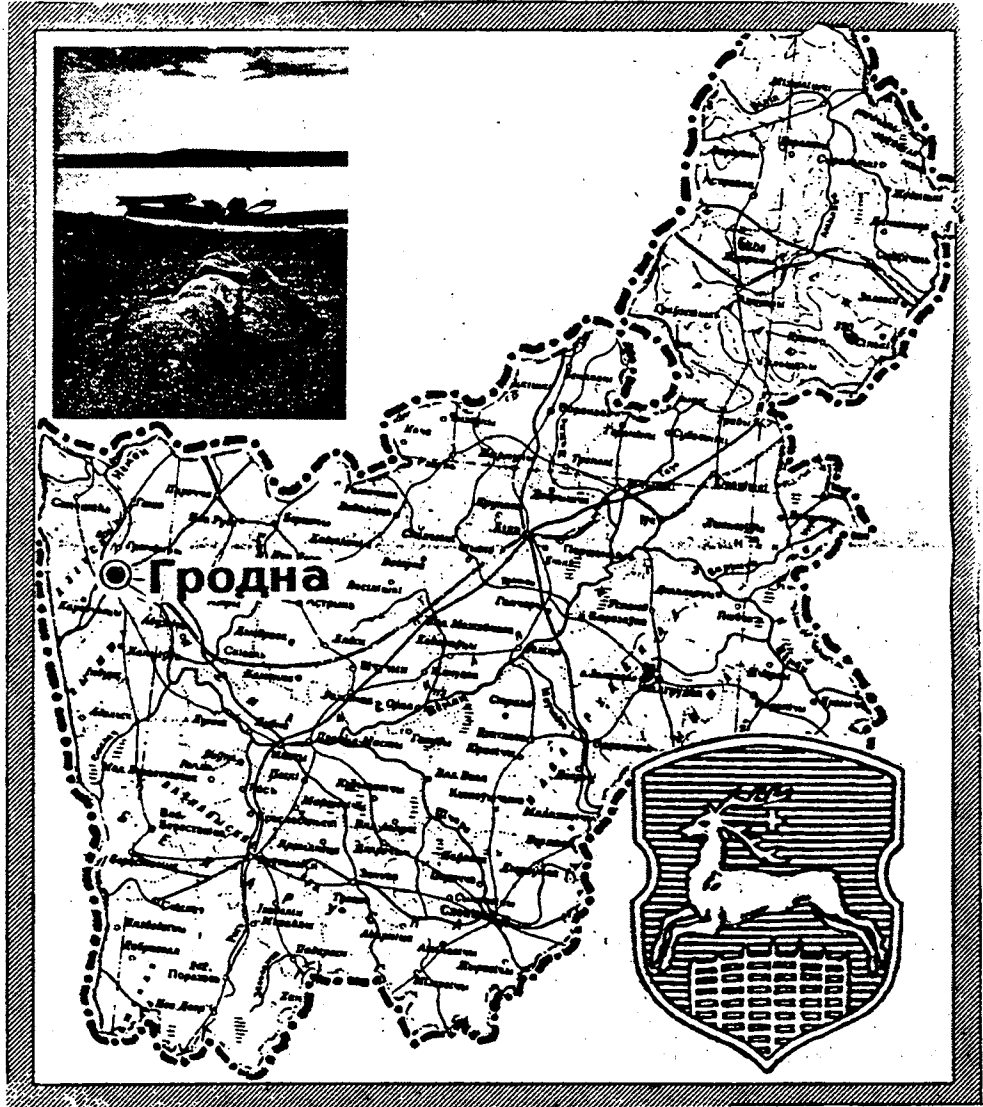
5. What's her father's profession?

Exercise 5

In the following table the words do not always fit the categories. Rearrange the words correctly. List in Belarusian the correct order of the words by filling in the second empty table appropriataely.

Animals	Foods	Concepts	Family members
мама тата сын дзядзя цётка	зебра кот жырафа тыгр сабака	мяса маянэз кетчуп тонік віно	камунізм капіталізм гласнасць дэмакратыя сацыялізм

Animals	Foods	Concepts	Family members

Grodno area

D**ДАВАЙЦЕ ПАСЛУХАЕМ**

Exercise 1

Listen to a tape. Write the letters you hear. Underline the vowels.

Exercise 2

Listen to your cassette. You will hear an itinerary for a trip. Circle the cities you hear mentioned.

Далас
Хьюстан
Талахасі
Маямі
Чарльстон
Савана

Атланта
Норфалк
Вашынгтон
Філадэльфія
Нью-Йорк
Бостан

- List in Belarusian the cities you have visited

- List the cities you would like to see

Exercise 3

Listen to the list of lottery prizes and check off the ones named.

тэлефон
кампутар
фотаапарат
піяніна

радыё
лямпа
машына
кінакамера

тэлевізар
гітара
шакалад
прынтар

- List the items which you own from the list above

- Ask your partner about the items he/she has and list them.

Exercise 4

a) Listen to the announcer on tape reading the names of people to be invited to a party and check off the names you hear mentioned.

Адамовіч Алесь Антонавіч
Акімава Ганна Антонаўна
Амосаў Сяргей Міхалавіч
Баранкіна Зінаіда Францаўна
Бяроза Аделя Станіславаўна
Валахаў Мікалай Сцяпанавіч
Волубеў Міхась Сяргеевіч
Гулько Адам Сцяпанавіч
Дарэўскі Ігар Антонавіч
Дзеружынская Алена Пятроўна
Кішкурна Святлана Патапаўна
Курагін Анатоль Сцяпанавіч
Смірнова Сафія Піліпаўна

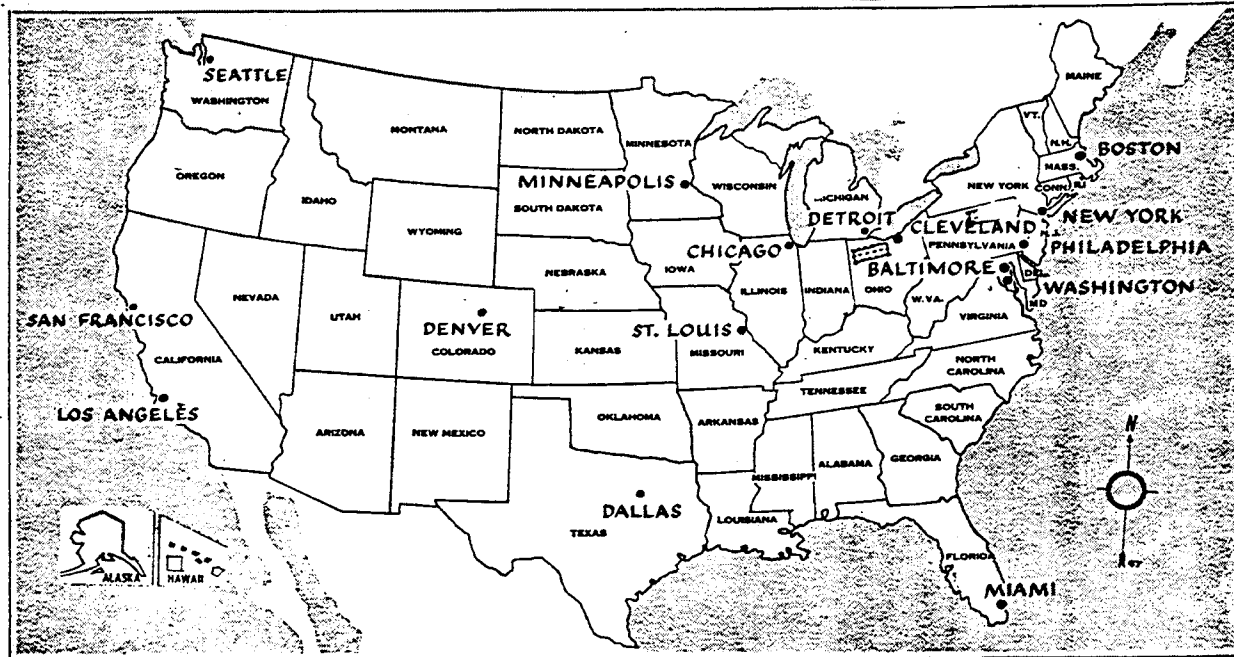
b) Can you tell the difference between female and male names? Give some examples.

female:

male:

Exercise 5

USA Geography. Listen to the tape and write down the names of the states you hear. Write in Belarusian. Work alone.

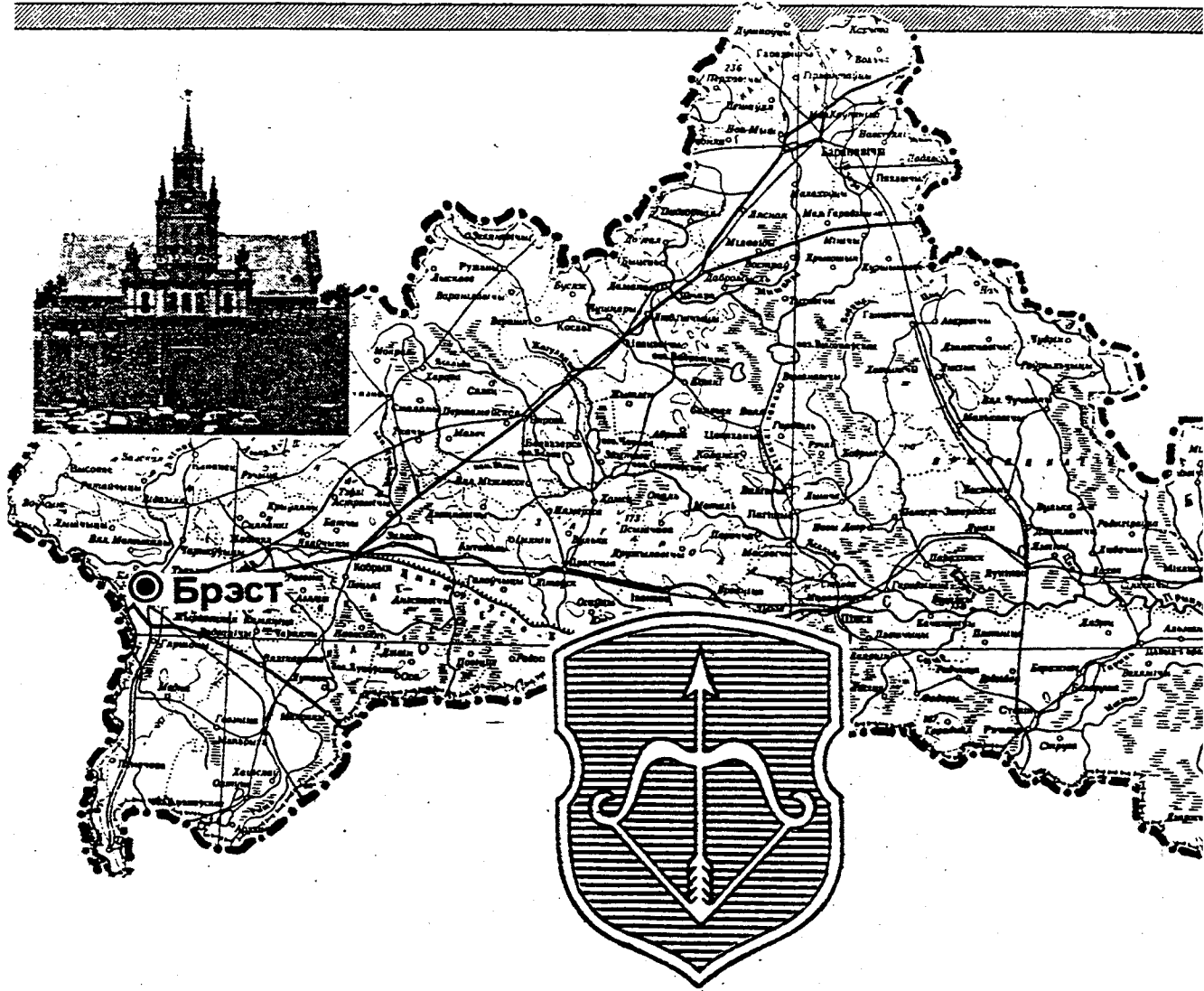
Exercise 6

Continue listening to the tape. Now you will hear the capitals of some states. Write them down in Belarusian. Work alone.

Exercise 7

Match the state and the capital. You can consult the map. Work alone. Write down your findings in Belarusian.

Counties	Capitals

Brest area

Е**ГЭТА ВАМ ДАПАМОЖА**

LETTERS AND SOUNDS

Written or printed signs for the sounds are called letters.
When saying the word **стол** we pronounce 4 sounds.

In Belarusian alphabet there are 32 letters : 10 vowels, 2 semivowels and 22 consonants.

PHONETICS

There are six vowels in the Belarusian language: (а), (о), (у), (ы), (э), (і). They are denoted by ten letters:

а, о, у, ы, э, і, е, ё, ю, я.

Most Belarusian consonants occur in both varieties, **hard** as well as **soft**. If consonants are followed by soft vowels : **і, е, ё, ю, я** they become soft, i.e. palatalized.

Example: білет (ticket) as in the word "abuse"
Зіна (name) as in the word "zero"
першы (first) in the name "Peter"

If consonants are followed by hard vowels : **а, о, у, ы, э** they are pronounced hard.

Example: будзе (will be) as in "book"
Зося (name) as in "zoo"
параход(ship) as in "park"

Consonants : (ж), (дж) (р) (ч) (ш) are always hard. We can write only hard vowels after these consonants.

Example: бяроза - birch tree
чацвер - Thirtday
шэры - grey

The soft sign «ь» has no sound. It indicates only that the preceding consonant is to be pronounced soft.

Example: **вось** - here it is
піць - to drink

The soft sign can also perform the disjunctive function just as the other Belarusian separating sign - the apostrophe.

Example: **шампіньён** - a type of mushroom
парцьеры - heavy curtain
сям'я - family
п'ю - I am drinking

Exercise 1

Write in alphabetical order first female names then male names. Underline the vowels.

Мікола, Алесь, Галя, Віця, Алена, Вольга, Ніна, Лёня, Каця, Валодзя, Эдзік, Юрка, Вера, Тацяна, Лявон, Міхась, Юля, Люся, Ядзя, Зіна, Надзя, Іра, Стась.

Female names:

Male names:

МІЖ
ІНШЫМ

Belarusian female names always end in **-а,-я**. For example: **Марына, Алена, Клава**. Belarusian male names often have no ending. Sometimes, however, they have the same ending as female names. For example: **Міхась, Эдзік, Юрась, Алесь, but Мікола, Віця**.

Exercise 2

Listen to the tape and pronounce phonetically correct sounds.

нажы - нашы	сук - жук
вужу - вушы	торт - порт
хаджу - хачу	шар - жар

RULES OF SYLLABLE DIVISION

Correct syllable division is important both for pronunciation and for dividing a word at the end of a line. Syllable division in Belarusian differs in many cases from that of English. The following rules must be remembered:

1. There are as many syllables in a word as there are vowels.

Example: ён, стол, я-е, я-на.

2. Two consecutive vowels form two separate syllables.

Example: ма-я, ма-еш-ся, зна-ю,я-е.

3. The semivowels «й», «ў» cannot form a syllable by themselves. In the middle of a word they always <close> a syllable, i.e. they have to be joined to the preceding vowel.

Example: ва-лей-бол, праў-да

4. A single consonant between two vowels is attached to the preceding vowel.

Example: Ве-ра, гэ-та.

5. Only syllables can be <carried> from the end of one line to the beginning of the next. A syllable consisting of only one letter may not be left by itself at the end of a line or carried over to the next one.

Exercise 3

Divide the following words into syllables by putting in slash marks as appropriate.

пара, нара, камуніст, дырэктар, інстытут, каледж, тэатр, музей, піянер, місіянер, прэзідэнт, Беларусь, Амерыка.

Exercise 4

Listen to the tape and transcribe the words you hear. Write the words with slash marks between the syllables.

1. _____

2. _____

3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

STRESS

Words with two or more syllables have at least one syllable which is stressed more than the others.

In Belarusian the placement of the stress effects the word in three ways:

- 1) The stress placement denotes how many words with the full meaning are there in a sentence.
- 2) Sometimes words with two different meanings are spelled in the same way. In English this is also true, for example, "bright" meaning "lighter" and "bright" meaning "intelligent". In Belarusian the placement of the stress helps to distinguish between the meaning of words written in the same way.

Example: **'кара** (penalty) - **ка'ра**(bark)
'сталы(grown up) - **ста'лы**(tables)

- 3) Stress placement may identify a change in the meaning of a word root.

Example: **лю'біць** (to love) - **'любіць** (he loves)

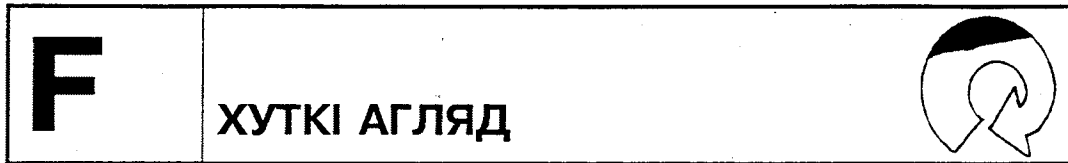
AKANNIE and YAKANNIE

a. The changing of the unstressed «о», «э» to «а» and the unstressed «е», «ё» to «я» is called AKANNIE and YAKANNIE in Belarusian.

b. In foreign words, the unstressed «э» and «е» stay unchanged, only the unstressed «о» usually changes to «а» but not always:

**Example: тэлефон, тэлевізар, тэатр, дэлегат,
прафесар, радыё**

c. Yakannie in all words applies to the stem only.

Exercise 1

Read through the lists of words and categorize appropriately.

Рэстаран, кінатэатр, амбулаторыя, вакзал, праспект,
інстытут, універсітэт, бульвар, станцыя, клініка, тэатр,
буфет, кафэ, порт, лабараторыя, кафетэры, парк, курсы,
сквер, філармонія, аэрапорт, школа шпіталь.

Eating out	Entertainment	Medicine

Transportation	Education	Places in the city

Exercise 2

a) You have a map of the USA. Listen to the tape. You will hear the names of the thirteen original colonies. Write them out in Belarusian in the order you hear them. Work alone.

b) Continue listening to the tape. You will hear the names of the capitals of these states. Write them down in Belarusian.

c) Using lists from a) and b) match the country and the capital. Give at least five examples. Write in Belarusian.

d) Name the states you have visited.

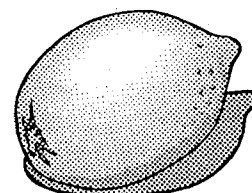
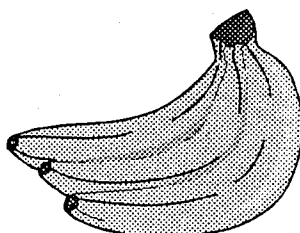
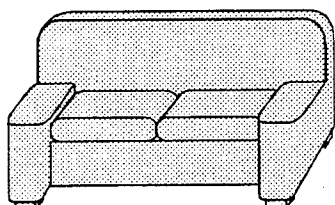
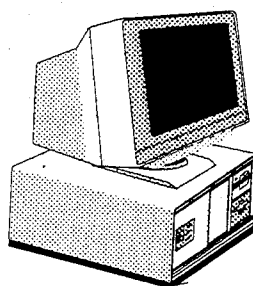
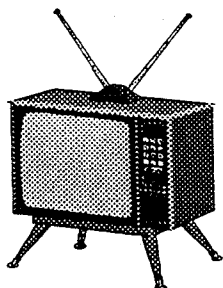
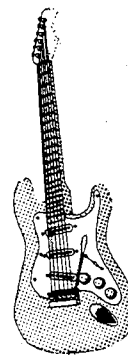
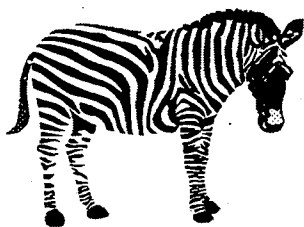
e) Name the states you have lived in.

f) Work with your partner. Ask your partner the above mentioned questions and write down your findings. Write in Belarusian.

Exercise 3

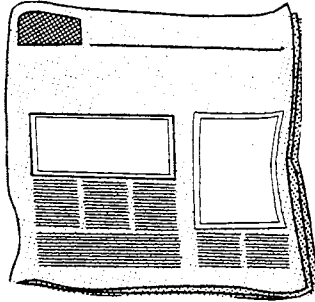
Write the Belarusian name of each item under the correct picture. Use the words in the box.

банан, канапа, тэлевізар, радыё, стул, зebra, лямон, тыгр, кампютар, гітара

Exercise 4

Reading a Belarusian newspaper

Read the following headlines and titles from Belarusian newspapers and magazines. Write an English translation in the space provided. Work with a partner.

1. **БЕЛАРУСЬ - РАСІЯ - Дыялог?**

2. *СТАРТ*

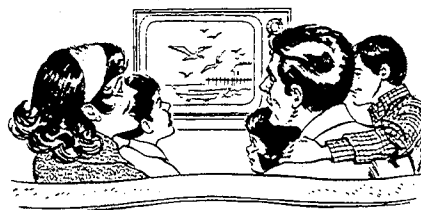
3. **Г у М а Р**

4. **ІНФАРМАЦЫЯ, КАМЕНТАРЫІ, ФАКТЫ**

5. **ЗША** - эканоміка
 - палітыка
 - ідыялогія

Exercise 5

You can find a TV guide on the last page of almost all Belarusian newspapers. Work with a partner. Look through the TV guide and sort the program according to the following categories : music, sport, politics, misc.

ХАТНІ**ЭКРАН**

15 , субота

10.10	Тэлерэклама
10.35	Прэм'ер-кіно
12.30	Брэйн рынг.
13.40	Конкурс: Міс Амерыка
15.20	Кліп-канцэрт. Мадона
16.40	Тэлерэклама
17.15	Паліцыя Маямі
18.15	Мультфільм « Том і Джэры»
18.45	Футбол. «Тарпеда» Масква- «Дынама» Мінск
20.45	Культура і бізнес
21.30	Тэледэбаты: Еўропа - Амерыка
22.45	Тэт-а-тэт. Тэлерэпартаж
23.55	Сенсацыя. 6-я серыя
00.15	Тэлерэклама

Music:

Sport:

Politics:

Misc.:

UNIT 2

КРЫХУ АБ САБЕ

АБ ЧЫМ ІДЗЕ ГАВОРКА

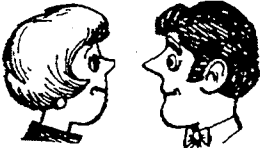
- introducing oneself
 - asking for information about somebody
 - giving information about yourself

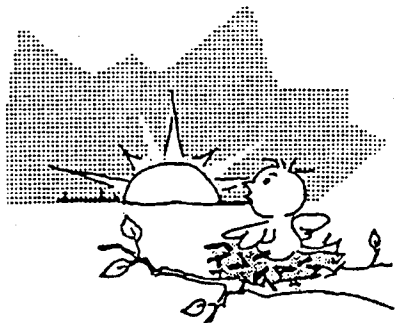
ГЭТА ВАМ ДАПАМОЖА

- pronouns **Ты** and **Вы**
 - introduction of gender and case
 - **y+prepositional case = location**

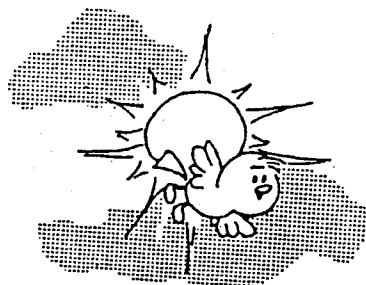
МІЖ ІНШЫМ

- Belarusian names
 - greeting customs in Belarus
 - changes in Belarus (one of the 15 republics of the former Soviet Union)

A	АБ ЧЫМ ІДЗЕ ГАВОРКА	

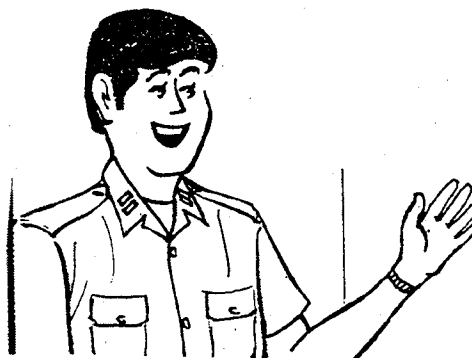
Добрай раніцы!

Добры дзень!

Добры вечар!

Прывытанне!

Exercise 1

GREETING BELORUSIANS

a. Look at the pictures. Practice greeting the following people orally in Belarusian the first time you meet them during the day. Take turns in class.

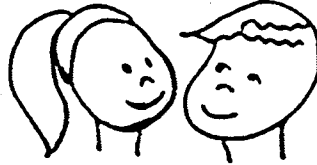
маці

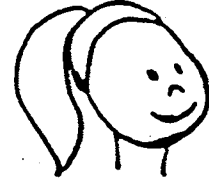
Алена Віктараўна

Алесь

Алесь і Яніна

Яніна

Каця

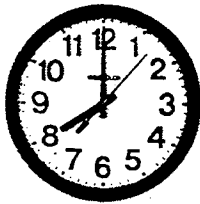

Наталля Леанідаўна

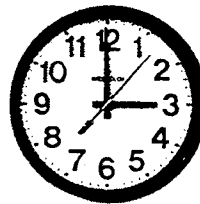

Лявон

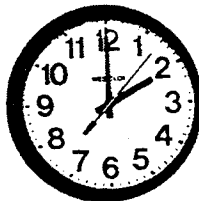
b. Greet people in different ways at the following times of the day. Practice in class.

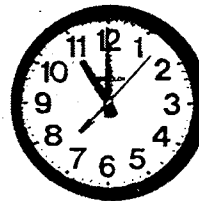
8:00am

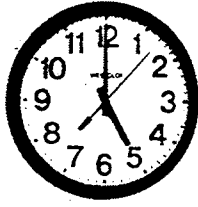
3:00pm

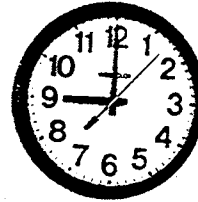
2:00am

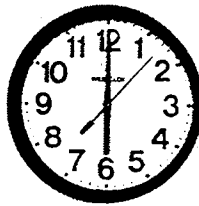
11:00am

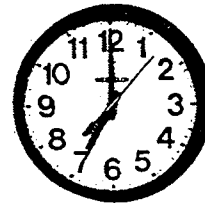
5:00pm

9:00pm

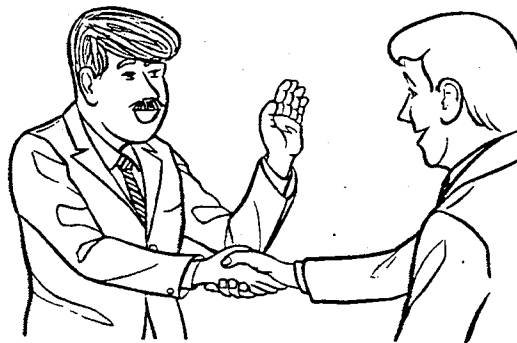
6:00am

7:00pm

МІЖ
ІНШЫМ

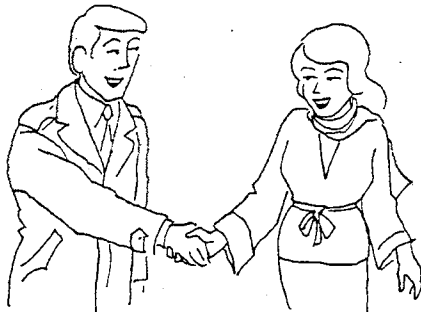
Belarusians often initiate an introduction by saying, **Давайце пазнаёмімся**, (Let's get acquainted - Formal) or **Давай пазнаёмімся** (Informal). Then they give their names and conclude by saying: **Вельмы прыемна! Дужа рады з вамі пазнаёміцца!** (Nice to meet you.)

c. Listen to the tape. Identify the relationship between the people. Is it formal or informal? Fill in the table below.

Dialogue	Names	Formal	Informal

d. Get acquainted with your classmates using the model below. Practice orally in class.

- Давайце пазнаёмімся
 - Алена
 - Васіль
 - Вельмы прыемна

Exercise 2

GATHERING PERSONAL INFORMATION

a. Compare the following masculine nouns (referring to a man) with the corresponding feminine nouns (referring to a woman). What conclusions can you draw? Discuss in class.

MAN

амерыканец
 канадзец
 беларус
 рускі
 студэнт

WOMAN

амерыканка
 канадка
 беларуска
 руская
 студэнтка

b. Describe yourself using the nouns from the list above.
Enter the words below.

Я _____.

Я _____.

Exercise 3

LISTENING FOR INFORMATION

Listen to the three dialogues. Answer the questions by filling in the chart below for each of the dialogues. You can listen to the tape as many times as you need. Work in pairs.

Дыялог #1 Давайце пазнаёмімся.

- What is the name of the male speaker?
- What is the name of the female speaker?
- What is the woman's nationality?
- Where is she from?
- Where does she go to school?

Дыялог #2 Дазвольце адрэкамендавацца.

- What is the name of the male speaker?
- What is the name of the female speaker?
- What is the woman's profession?
- Where is the man from?
- What is he?

Дыялог #3 Вы канадзец?

- What is the name of the male student?
- What is the name of the female student?
- What is the man's nationality?
- Where is he from?
- Where is she from?

Name	Nationality	Place of origin	Additional information

d. Now listen to the dialogues one more time and summarize the information (name, nationality, country) in English. You may compare your notes with another student.

Дыялог #1

Дыялог #2

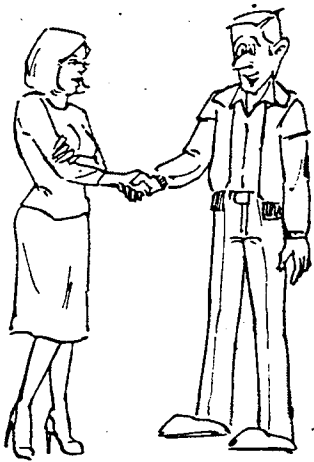
Дыялог #3

Exercise 4

LOGICAL DEDUCTION

Read each dialogue and write down the words which might logically follow **імя** and **прозвішча**.

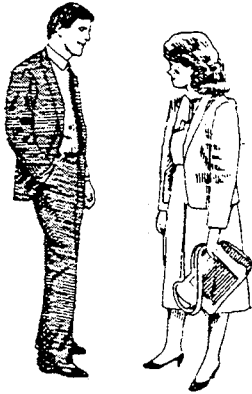
Дыялог #1 Прывытанне! Давайце пазнаёмімся.

- Прывытанне! Давайце пазнаёмімся.
Мяне завуць Антон.
- Мяне завуць Ірына
- Вельмі прыемна.
- Вы студэнт?
- Так, студэнт. Вучуся ў Мінску.

Dialogue #1 Імя _____.

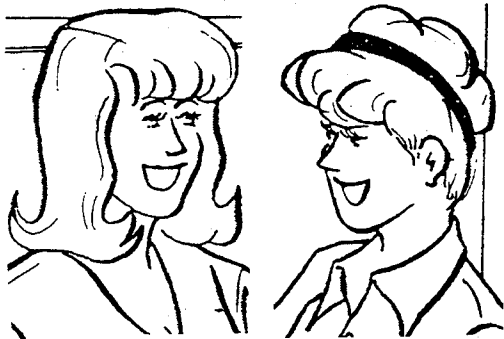
Прозвішча _____.

Дыялог #2 Добрай раніцы!

- Добрай раніцы! Давайце знаёміцца. Мяне завуць Марына. А як цябе завуць?
- Мяне, Роб
- Роб. Гэта імя а прозвішча Філіпс. Я амерыканец.
- Дужа прыемна пазнаёміцца!

Dialogue #2 Імя _____.

Прозвішча _____.

Дыялог #3 Добры дзень!

- Добры дзень! Мяне завуць Мэрыл Стрып. Я амерыканка.
- Добры дзень. Надзея Міхайлаўна. Вы студэнтка?
- Так, студэнтка. Прабачце, як ваша імя па-бацьку?
- Міхайлаўна
- Вельмі прыемна з вамі пазнаёміцца Надзея Міхайлаўна

Dialogue #3 Імя _____.

Прозвішча _____.

Дыялог #4 Добры вечар!

- Добры вечар! Давай пазнаёмімся Валянцін.
- Боб. Вельмы прыемна.
- Ты амераканец?
- Не, канадзец. Жыву і вучуся ў Таронта.
- Ты студэнт?! Я таксама.
- А дзе ты вычышся?
- У Беларусі, у Мінску.

Dialogue #4 Імя _____.

Прозвішча _____.

Exercise 5 EXCHANGING PERSONAL INFORMATION

Create two new dialogues. Select appropriate passages from the previous exercise.

Dialogue #1

Dialogue #2

Exercise 6

COMPLETING THE TEXT

Fill in the blanks with appropriate words and phrases.

1. - Прывітанне. Давайце _____ . Мяне
_____ Хадасевіч Любоў Сцяпанаўна.

А _____ завуць?

- Мяне? _____.

- Вельмі _____ пазнаёміцца.

2. - Добрай _____ ! Давай

_____ завуць Мікалай. А як _____
завуць?

- _____ завуць _____.

- Вельмі _____.

Exercise 7

PERSONAL INFORMATION

Complete this personal data sheet by filling in the blanks.

1. Маё імя _____. Маё прозвішча _____.

2. Я _____. Я _____
(студэнтка, студэнт)
(амерыканец, амерыканка, беларус, беларуска, канадзец,
канадка, рускі, руская)

3. Я жыву у _____

(Нью-Йорку, Чыкага, Сан-Францыска, Таронта, Мінску,
Брэсце)

4. Я вучуся у _____

(школе, універсітэце, інстытуце)

Exercise 8

GATHERING INFORMATION

Work in pairs. Introduce yourselves to each other. Write down information about your partner.

Імя _____

Прозвішча _____

Жыве у _____

Вучыцца ў _____

В**Давайце размаўляць**

Exercise 1

CREATING YOUR OWN DIALOGUE

a. Падрыхтаўка да размовы. Write down various ways to communicate the following messages in Belarusian. Work with the class as a whole.

- initiating an introduction

- indicating your name

- getting your speaking partner's name (formal)

- getting your speaking partner's name (informal)

- giving your first and last name

- stating your nationality

- indicating that you are pleased

- indicating your home address

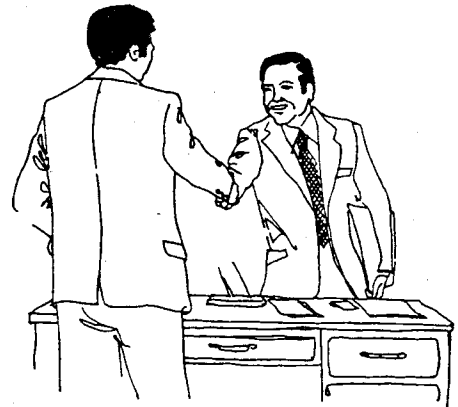
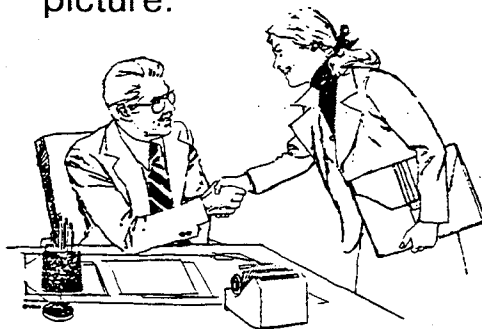
- indicating your school's location

- requesting a person's patronymic name

Exercise 2

CREATING WITH THE LANGUAGE

Look at the pictures below. These people are talking to each other. Work in pairs. Develop short dialogues for each picture.

Exercise 3

USING THE SPOKEN LANGUAGE

- a. Read the following summary concerning your teacher's identity. Underline the statements which you suspect or know to be false.

Маё імя Марына. Маё прозвішча Назарэнка. Я беларуска. Я з Канады, але жыву ў Мантэрэі. Я выкладаю беларускую мову.

Now interview your teacher to get the correct information.

- b. You are at a party. You see a young Belarusian and want to get acquainted. Strike up a conversation and get as much information about him/her as you can. Your teacher will play the part of the Belarusian. Take turns playing the role of the American. When it is not your turn, take notes in Belarusian. You will use these notes in the next exercise.
- c. **Уявіце сябе!** Imagine that you are in Belarus. You are an exchange student. Use appropriate parts of the information you noted down in the previous exercise. Introduce yourself to the class.
- d. Work with a partner. Prepare and act out an introduction situation of your own.

Useful Vocabulary

беларус, беларуска, амерыканец, амерыканка, імя, прозвішча, Я з ..., я жыву ў ...

Exercise 4

INTERPRETING AND TRANSLATING

Вусны пераклад. Act as an interpreter. Take turns interpreting from/to:

English/Belarusian and Belarusian/ English.

English speaker's part:

- Hello. I'd like to meet you.

- What's your name?

- It's nice to meet you. My name is

- My last name is

- I'm a student too.

- Yes, I am an American.

Belarusian speaker's part:

- Добры дзень. Дазвольце адрэкамендавацца, Алесь Паўлавіч

- Якое ваша прозвішча?

- Вы з Чыкага?

- Вы вайсковец?

- Я таксама вайсковец.

- Дужа прыемна пазнаёміцца.

С**ДАВАЙЦЕ ПАЧЫТАЕМ**

Exercise 1

SCANNING INFORMATION

a. Візітныя карткі. Examine these business cards and decide whom you would consult if you:

- A. needed a visa to Belarus
- B. wanted to study Belarusian in Minsk
- C. suddenly got sick in Minsk
- D. were interested in a Belarusian-American business committee

Indicate your answer here: A _____ C _____
 B _____ D _____

1.

**Плотнікаў Браніслаў
 прафесар
 Беларускі Дзяржаўны
 Універсітэт г. Мінск
 тэл. 23-15-18**

2.

**Уладзімір Пятровіч Біран
 Кандыдат Медыцынскіх
 Навук
 г. Мінск
 тэл: 83-73-39**

3.

**Сяргей Паўлавіч Стэсік
 загадчык пашпартна-
 візавага аддзела
 Міністэрства - Унутраных
 Спраў
 г. Мінск
 тэл: 65-26-92**

4

Уладзімір Іванавіч
Кургаеў
Кандыдат
медыцынскіх навук
9-я клінічная
бальніца,
г.Мінск

5

Паўлоўская Ванда
Піліпаўна
сакратар беларуска-
амерыканскага
камітэта
г.Мінск,
тэл. 45-15-60

b. Which of these card holders are women? Write the names in Belarusian in the space below.

МІЖ
ІНШЫМ

Changes in the Former Soviet Union

Since 1991, the Republic of **Беларусь**, has taken its place in Eastern **Еўропа** as a new independent state. Before, the official name of the republic was the *Byelorussian Soviet Socialist Republic*. The name **СССР (Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік)** disappeared from the map at the end of 1991. Fifteen independent states were brought into existence, such as: **Україна, Грузія, Малдова, Расія**, and others. **Беларусь** was among them. Within a few months, cities, streets, universities, even entire republics had their names changed. The main street in Minsk was named after **У. І. Ленін**, now it's **проспект Францыска Скарыны**. In fact, most of the street signs in **Беларусь** carry the old names, and many people find it hard to break old habits and switch to the new names.

Exercise 2

READING OFFICIAL FORMS

Візавая анкета. Read through the visa application. Find the following information. Write answers in Belarusian in the space provided.

1. The person's name _____
2. Date of birth _____
3. The reason for the visit _____
4. Places she will visit _____
5. Time she will arrive in Belarus _____
6. Time she will leave Belarus _____
7. Profession _____
8. Place of her work _____
9. Address _____
10. Length of stay in Belarus _____
11. Date of this visa application _____
12. How do Belarusians write dates? _____

ВІЗАВАЯ АНКЕТАПрозвішчаДжонсонІмяКэтрінІмя па бацьку _____Дата і месца нараджэння 4 . 4 . 1950

Мэта паездкі

турыстычная

Месца знаходжання

Беларусь, Мінск

Час знаходжання

з 4 . 5 . 199 да 21 . 5 . 199

Пасада

настаўніца

Месца працы

Універсітэт Чыкага

Пашпарт

N 12324

Дата

2 . 2 . 199

Асабісты подпіс: _____

ВІЗАВАЯ АНКЕТА ДЛЯ ЎЕЗДУ У РЭСПУБЛІКУ БЕЛАРУСЬ

ЗАПАЎНЯЦЬ ВЯЛІКІМІ ЛІТАРАМІ

ПОЎНАЕ ІМЯ		ДАТА НАРАДЖЭННЯ _____
ГРАМАДЗЯНСТВА		ПОЛ (МУЖ,ЖАН)
НУМАР ПАШПАРТА		САПРАЎДНЫ ДА _____
ВАШ ДАМАШНІ АДРАС		ТЭЛЕФОН
МЕСЦА РАБОТЫ АДРАС		
ЗАЙМАЕМАЯ ПАСАДА		ТЭЛЕФОН
МЭТА ЗНАХОДЖАННЯ ў РЭСПУБЛІЦЫ		
МЯРКУЕМАЕ МЕСЦА І ЧАС ЗНАХОДЖАННЯ ў РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ		
НАЗВА І АДРАС ЗАПРАШАЮЧАЙ УСТАНОВЫ		
ЗВЕСТКІ АБ ЗАПРАШАЮЧЫХ АСОБАХ		
АСОБЫ, ЯКІЯ ўНЕСЕНЫ ў ПАШПАРТ		
КАЛІ ўЯЗДЖАЕЦЕ ў БЕЛАРУСЬ НА АўТАМАБІЛІ ўКАЖЫЦЕ ЯГО МАРКУ І РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР		

ДЭКЛАРАЦЫЯ

Я сапраўдным абавязуюся, што мая паездка ў Рэспубліку Беларусь будзе адказваць мэце візіту, паказанай пры атрыманні візы.
 Я поўнасьцю ўсведамляю, што, калі прыведзеныя мною вышэй звесткі няправільныя, то віза можа быць адменена ў любы час.

I hereby confirm that my visit to Republic of Belarus will correspond to the purpose for which the visa has been applied.
 I fully understand that if any of the particulars furnished above are found to be incorrect, the visa may be canceled at any time.

ПОДПІС

ДАТА ЗАПАЎНЕННЯ

Date of Entry into Belarus:

Date of Departure from Belarus:

D	ДАВАЙЦЕ ПАСЛУХАЕМ	

Exercise 1 **TRANSCRIBING THE SPOKEN LANGUAGE**

Listen to the three dialogues on tape. Transcribe each of them in the space provided.

Дыялог #1

Дыялог #2

Дыялог #3

Exercise 2

NOTING IMPORTANT POINTS

Listen to a short story. Make a gist in English in the space provided.

Exercise 3

CHANGING POINTS OF VIEW

Listen to the story once again. Retell it to your partner as if you were the main character.

Exercise 4

LISTENING FOR INFORMATION

Listen to two short dialogues on tape. Explain the difference between them to your instructor in Belarusian. Work in pairs to prepare your presentation.

Exercise 5

TRANSCRIPTION

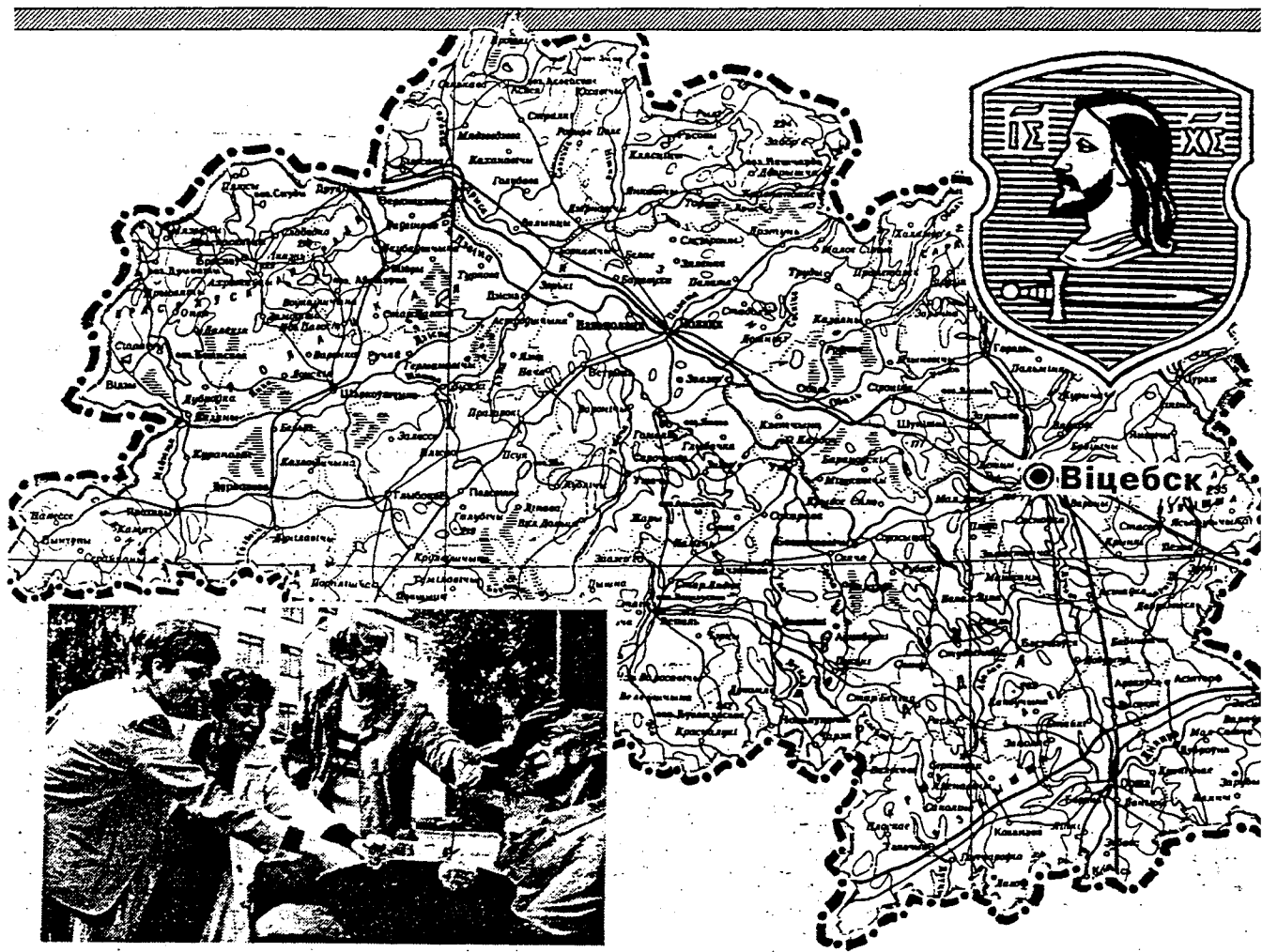
Listen to the message found on your answering machine and read the incomplete transcript below. Some words are missing. Complete the transcript:

Добры дзень, _____ ! Гэта _____, твая

_____ беларускай _____ .

Калі _____, тэлефануй мне . Мой

нумар _____ . Дзякуй! Да пабачэння!

Vitebsk area

Е	Гэта вам дапаможа	

Formal and informal speech situations

Informal Forms	Formal (and Plural) Forms
Прывітанне !	Прывітанне !
Давай пазнаёмімся	Давайце пазнаёмімся
Ты амерыканец?	Вы амерыканец?
Як цябе завуць?	Як ваш завуць?
Дзе ты вучышся?	Дзе вы вучыцеся?
Дзе ты жывеш?	Дзе вы жывеце?

Exercise 1

Write the appropriate greeting in Belarusian for the following people.

- your new Belarusian teacher

- a small boy

- two young girls

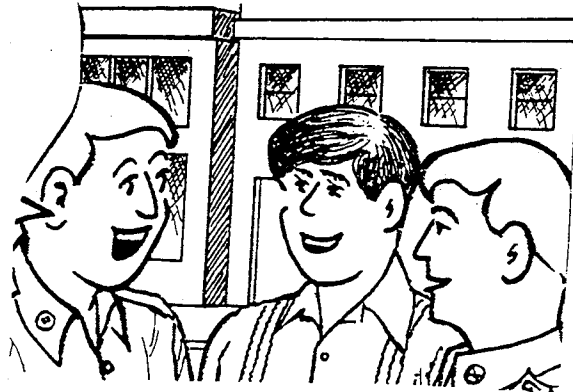
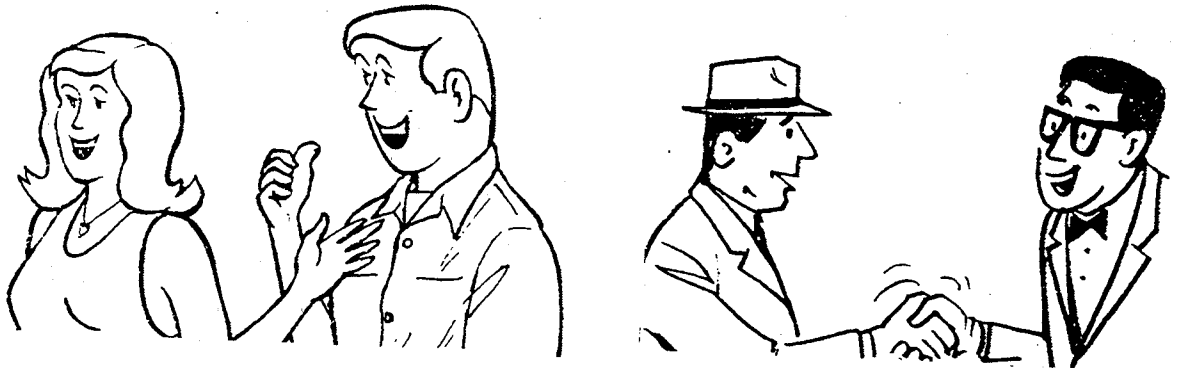
- your neighbor

Exercise 2

Ask the above people their names. Write the questions below in Belarusian.

Exercise 3

Work in pairs. Discuss two ways to address the people in the pictures below.

Exercise 4

Work in pairs. Read the following dialogue between people, who are on formal terms. Then create an informal dialogue of your own using the formal text as a model. Write in Belarusian in the space provided.

(Вы)

- Прывітанне! Давайце пазнаёмімся! Мяне завуць Стасік. А як вас завуць?
- Мяне завуць Марк, вельмі прыемна.
- Вы студэнт, Марк?
- Так, студэнт. Я вучуся ва ўніверсітэце тут, у Мінску.
- А у Амерыцы, дзе вы вучыцеся?
- У Амерыцы? Я жыву і вучуся у Лос-Анджэлісе.

Exercise 5

Belarusians have three names: a first name (імя), a patronymic (імя па бацьку), and a last name (прозвішча).

- a. **ІМЯ** This is the given name. Examples are Надзя, Марыля, Юрась, Уладзімір. Most names have one or more commonly used nicknames Надзея - Надзя - Надзейка - Надзюха.
- b. **ІМЯ ПА БАЦЬКУ** This is derived from the father's first name by adding a suffix to it.

Example:

оўна-аўна for daughters (Надзея Пятроўна)
овіч-авіч for sons (Уладзімір Якімавіч).

This is part of a Belarusian's full name as it appears in all documents.

- c. **ПРОЗВІШЧА** Belarusian last names are slightly different for males and females. The female form of the last name ends in **а, ая** (Сямёнава, Каліноўская). He is Сямёнаў, she is Сямёнава; he is Каліноўскі, she is Каліноўская.

Exercise 6

You have a list of people's full names. Match them with the names of their fathers (Леанід, Рыгор, Захар, Іван, Віктар) by writing the corresponding father's name in the space provided.

Алена Віктараўна Казлова

Любоў Захараўна Турына

Іван Рыгоравіч Абрамовіч -

Уладзімір Іванавіч Крукоўскі -

Ала Леанідаўна Еўдакімава -

Exercise 7

GENDER IN BELARUSIAN

студэнт
амерыканец
беларус

Віктар Піліпавіч Крук

студэнтка
амерыканка
беларуска

Вікторыя Піліпаўна Крукава

**МІЖ
ІНШЫМ**

**All Belarusian nouns, including names,
show gender.**

Exercise 8

Read through the following list of people. Make two lists, one denoting men, and one denoting women.

Сяргей Пятровіч Расолькін
Геннадзь Іванавіч Віткоўскі
Анатоль Міхайлавіч Віткоўскі
Тамара Сцяпанаўна Патапава
Аляксандр Віктаравіч Ганчароў
Вольга Антонаўна Дзягілева
Максім Маркавіч Шаўцоў
Ігар Пятровіч Бяляўскі
Валянціна Міхайлаўна Сабірава
Алена Паўлаўна Каралёва

for men

for women

МІЖ ІНШЫМ

In official Belarusian, **ПРОЗВІШЧА** comes first, followed by **ІМЯ** and **ІМЯ па БАЦЬКУ**. They are not separated by

commas.

Exercise 9

Restore the missing letters, where necessary.

- 1 Асташонак__ Кірыл Яўгенавіч
- 2 Ключнікав__ Ларыса Іванаўна
- 3 Казлов__ Валянціна Піліпаўна
- 4 Ціханав__ Алена Пятроўна
- 5 Калінін__ Марк Валянцінавіч

Exercise 10

Read list of names below. In the space provided write the nationality and gender of each person.

Мэры _____

Васіль _____

Джэйн _____

Кэвін _____

Кэрол _____

Ларыса _____

Янка _____

Exercise 11

Write questions and answers according to the example. Use the list of names given below.

Example : - Наташа, ты студэнтка?
- Так, студэнтка

Імёны: Сярожа, Вера, Мікола, Кацярына, Тамара, Юрась, Алег.

CASE

Belarusian nouns, adjectives, and pronouns have endings that indicate their function in a sentence. English uses word order to tell you the function.

Example: The dog bit the man.
The man bit the dog.

The man gave the dog a bone.
The dog gave the man a bone.

Languages which put endings on nouns, adjectives and pronouns use a case system. Belarusian has six cases: the nominative, the accusative, the genitive, the prepositional (locative), the dative, and the instrumental.

THE NOMINATIVE CASE

The nominative case is used for naming. The nominative case is used for:

1. The subject of the sentence:

Майкл- амерыканец. **Michael** is an American.

2. The predicate complement:

Майкл - **амерыканец**. Michael is **an American**.

THE LOCATIVE (prepositional) CASE

Я жыву ў Амерыцы
 Нью-Йорку
 Мічыгане
 Каліфорніі

Nominative case		Prepositional case	
Вашынгтон	-	У Вашынгтоне	-е
Амерыка	- а	Амерыцы	-ы
Беларусь	- ь	Беларусі	-і
Гродна	- а	Гродне	-е
Каліфорнія	- ія	Каліфорніі	-іі
Сан-Францыска Цынцінацці foreign names ending in - а or -і		У Сан-Францыска Цынцынацці no change	

To say "in an American state", you may put the word **штат** in the prepositional case and then keep the state's name in the nominative:

Я жыву ў **Нью-Йорку**.
Я жыву ў **Каліфорніі**.
Я жыву ў **Арызоне**.

Я жыву ў **штаце** Нью-Йорк.
Я жыву ў **штаце** Каліфорнія.
Я жыву ў **штаце** Арызона.

Exercise 12

In the sentences below, indicate the nominative case (N) and the prepositional case (P) by writing the appropriate letter in the parenthesis.

Бернард () - студэнт ()
Боб () - амерыканец ()
Тоні вучыцца ва ўніверсітэце () у Каліфорніі ()
Сан-Францыска () у Каліфорніі ()

Exercise 13

How would you say in Belarusian where the following people live? (жыве). Translate the following statements.

Rob lives in Phoenix (Фінікс).

Susan lives in Indiana (Індыяна).

Scott lives in California (Каліфорнія).

Michelle lives in Chicago (Чыкага).

Exercise 14

Work with a partner. Cover either the left side of the page or the right side. Ask your partner for the missing information and write it in the appropriate space. Speak only Belarusian.

Sergei lives in Washington.
Anna lives in Toronto.
Mary lives in Seattle.

Jorge lives Mexico City.
Bill lives in Tokyo.
John lives in Paris.

Jorge lives in _____ . Sergie lives in _____ .

Bill lives in _____ . Anna lives in _____ .

John lives in _____ . Mary lives in _____ .

Exercise 15

- a. Write a list of three acquaintances who live in different cities or states in the space provided. Use Belarusian.

Example:

Тоні жыва ў Каліфорніі.

Useful Vocabulary

Гарады :Вашынгтон, Таронта, Лондан, Тампа, Сан-Дыега, Мантэрэй Names: Джон, Марк, Клэра, Розі,

- b) Work with a partner. Give him/her the names of your acquaintances but not their place of residence. Your partner will ask you in Belarusian about the places where your acquaintances live.

Example:

Пітэр -- Дзе жыве Пітэр? -- Пітэр жыве ў Каліфорніі.

Take turns. Write down the new information. Compare what you wrote with your partner's work above.

Exercise 16

Work in groups. Listen to the tape. It gives you the information about several people living in different countries. Fill in the chart with the information you hear.

Name	City, country	Place of study

Exercise 17

Y + prepositional case = location. Use the example as a model. In the space provided write a sentence indicating where the following people are.

Example: Ганна (інстытут) --- Ганна ў інстытуце

Антось (рэстаран)

Віталь (школа)

Алесь Іванавіч (хата)

Наталля (парк)

Ірына Францаўна (кафэ)

Exercise 18

Write sentences according to the example. Use the prepositional case.

Example:

Вашынгтон --- Я жыву ў Вашынгтоне

Брэст

Невада

Арменія

Расія

Канада

Exceptions : На Украіне, на Алясцы, на Гавайях

Exercise 19

You are a student. Answer the question according to the model using the names of the cities given below.

Example :

Дзе ты вучышся ? - Я вучуся ў Маскве

Назвы гарадоў :

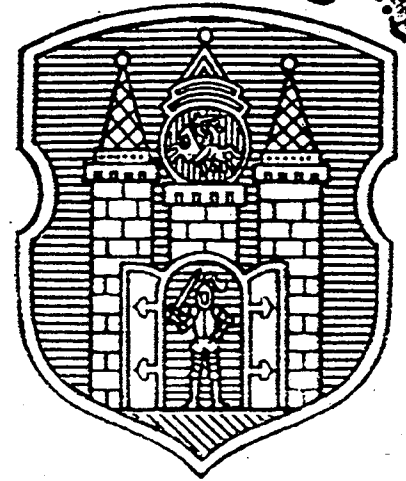
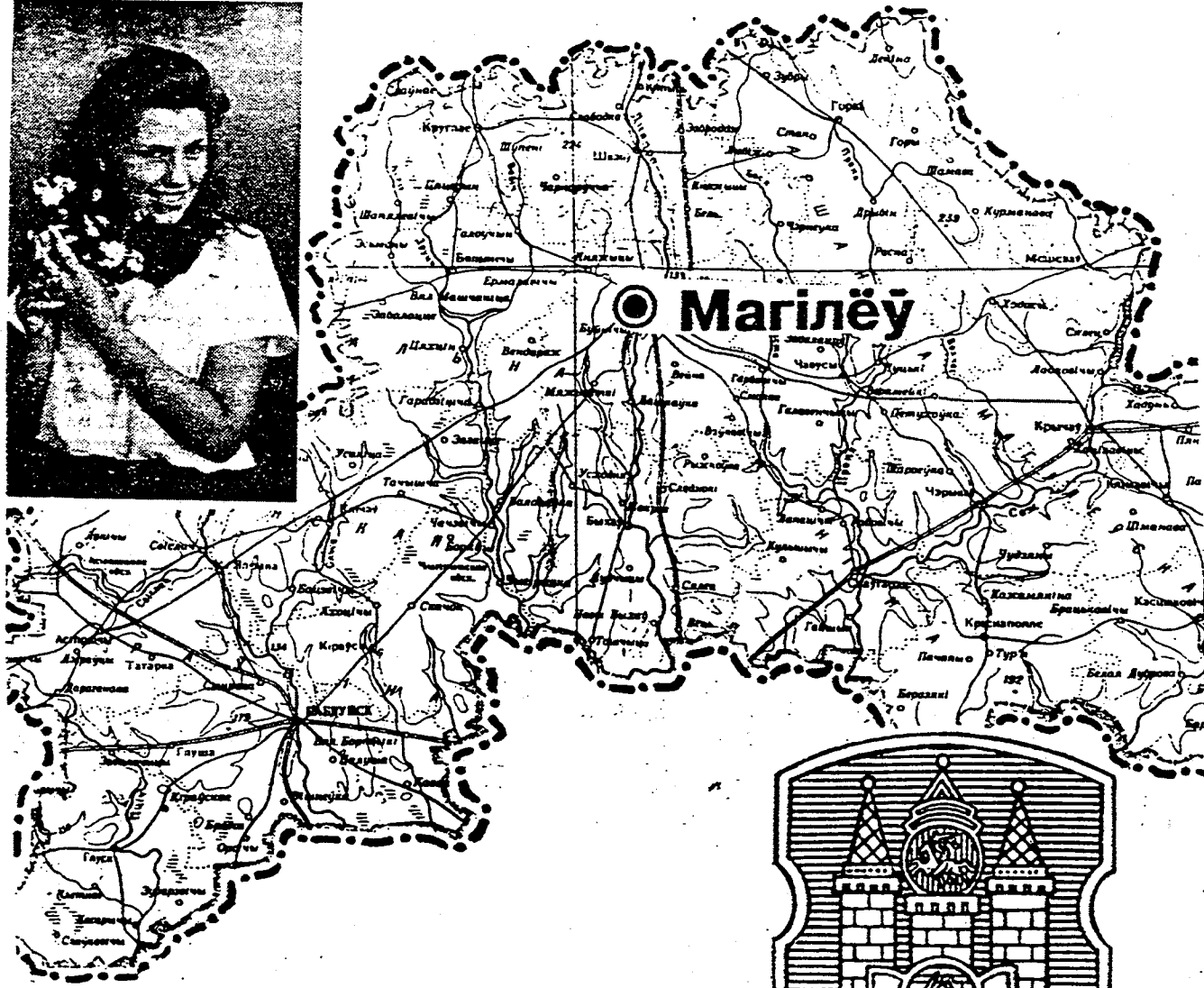
Брэст, Магілёў, Гомель, Гродна, Віцебск, Мінск.

The verb "to be" in Belarusian present tense sentences

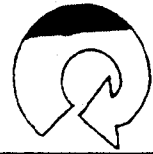
The verb "to be" and its forms "am", "are", "is" are not used in Belarusian in the present tense. In writing, a dash is often used in present tense sentences. Both the subject and the predicate are nouns.

Example :

Джэйн - студэнтка
Бернард - студэнт

Mogilev area

F**ХУТКІ АГЛЯД**

Exercise 1

GETTING STARTED IN BELARUS

a) You just arrived in Minsk to study Belarusian. You have a list of Belarusian teachers. Listen to the tape describing the schedule. Write down the names of teachers next to the subjects they teach. The list of teachers is given below.

Семеняка Людміла Андрэеўна
Крук Святлана Мікалаеўна
Патапава Тамара Сцяпанаўна
Свірыдаў Аркадзь Міхайлавіч
Грушко Алесь Піліпавіч

Фанэтыка

Літаратура

Граматыка

Практыка

Чытанне

b) Take turns introducing yourself to one of the teachers. Your instructor will play the role of the belarusian teacher. As other students enact their roles, take notes in English on any information which you hear.

Exercise 2 **AT A BELARUSIAN CONFERENCE**

You are at a conference in Minsk. Listen to the tape. A spokesperson is announcing the names of people who will work with you in one section. Compare the names with the following list. Place a check in front of the names mentioned. There are more names on the list than in the announcement.

- Аляксейчанка Барыс Мартынавіч
- Андрэеў Аркадзь Ціханавіч
- Валшына Вольга Антонаўна
- Дзяцінкін Алег Мікалаевіч
- Карпіевіч Наталля Васілеўна
- Куляшоў Яўген Уладзіміравіч
- Лаўрыненка Валянціна Францаўна
- Шахава Алена Барысаўна
- Чалкоў Піліп Яўменавіч
- Яроменка Мікалай Мікалаевіч

Exercise 3 **IDENTIFYING RELATIONSHIPS**

Analyse the following names. Could some people be brothers and sisters? Who? Write their names in the space provided.

1. Багамолава Надзея Мікалаеўна
2. Вярцінскі Анатоль Раманавіч
3. Вярба Вера Адамаўна
4. Конан Уладзіслаў Пятроўна
5. Краўчанка Пётр Пятровіч

6. Лойка Алесь Адамавіч
7. Яўлінская Марыля Раманаўна
-
-
-
-

Exercise 4

GETTING ACQUAINTED

- a. Read the following descriptions of people. Choose several persons (at least two) whom you would like to meet. Place a check in front of the appropriate statement.

- [] Мне завуць Мішэл. Маё прозвішча Джонс. Я студэнтка. Я жыву ў Сан-Францыска.
- [] Мне клічуць Боб. Маё прозвішча Боггз. Я жыву ў штаце Агаія. Я вайсковец.
- [] Мне завуць Ліз. Маё прозвішча Стар. Я з Англіі, але жыву ў Амерыцы. Я жыву ў штаце Мэйн. Я журналістка.
- [] Мне завуць Пітэр. Маё прозвішча Джэнсан. Я канадзец. Жыву ў Квэбеке.
- [] Мне завуць Рыгор. Маё прозвішча Цітоў. Я жыву ў Брэсце. Я студэнт.
- [] Мне клічуць Вольга. Маё прозвішча Корбут. Я з Беларусі, але жыву ў Амерыцы. Я гімнастка.
- [] Маё імя Насця. Маё прозвішча Гурына. Я з Беларусі, з Гомля. Я студэнтка.

- b. Write a dialogue in which you introduce yourself to one of the persons you chose above. Work alone. Then check your work with a partner.

Exercise 5

TRANSCRIBING BELARUSIAN

Listen to the dialogue. Fill in the missing words.

- Прывітанне ! Я новы _____ .
- Вельмі _____ . Марк.
- Уладзімір. _____ амерыканец?
- _____ у
СанФранцыска, штат Каліфорнія.
- А дзе вучышся?
- У Сан-Францыска, ва _____ .

- Вось як! Ну, _____ 3

табой пазнаёміцца.

- Мне таксама.

Exercise 6

INTRODUCING YOURSELF

Copy the following sentences. Personalize them as indicated.

Добры дзень !

Мяне клічуць (fill in your last name)

Я жыву ў штаце(fill in your state)

Я вучуся ў штаце(fill in your state)

Exercise 7

LOCATING CITIES

Write down the location of the following cities. Use the example as a model.

Example : Чыкага - Ілінойс Чыкага ў Ілінойсе

Фенікс - Арызона

Майамі - Фларыда

Масква - Расія

Мінск - Беларусь

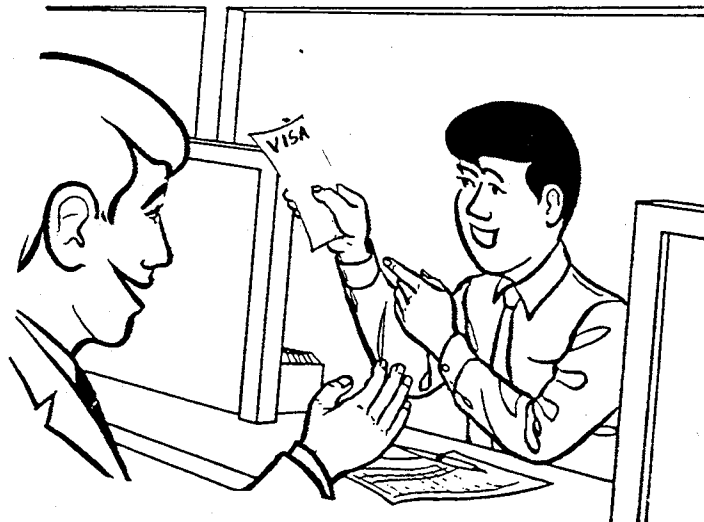
Сіэтл - Вашынгтон

Кіеў - Украіна

Exercise 8

YOUR VISA APPLICATION

Review the application on page Fill out the form below with information about yourself. Remember, foreigners do not have **ІМЯ ПА БАЦЬКУ**.

ВІЗАВАЯ АНКЕТА

Прозвішча _____

Імя _____

Імя па бацьку _____

Дата і месца нараджэння _____

Мэта паездкі _____

Месца знаходжання _____

Час знаходжання з _____ да _____

Пасада _____

Месца працы _____

Пашпарт _____

Дата _____

Асабісты подпіс: _____

Exercise 9

TRANSLATING INTO BELARUSIAN

Аб сабе. Translate the following. Substitute personal information for the data in parentheses.

_____ !
Hello!

My name is (your name)

I am

your nationality

_____ (in your country)
I live

_____ (in a university)
I study

Exercise 10

WRITING QUESTIONS

Restore the questions in this dialogue.

а - _____
- У Сіятле

б - _____
- М'яне клічуць Ганна

в - _____
- Маё прозвішча Пятрова

Г -

 - Я вучуся ва ўніверсітэце

Д -

 - Так, амерыканка

Exercise 11 INTRODUCTION TO BELARUSIAN NUMBERS

a) Listen to the tape while reading the script.

0 ноль	6 шэсць	5 пяць	10 дзесяць
1 адзін	7 сем	4 чатыры	9 дзевяць
2 два	8 восем	3 тры	8 восем
3 тры	9 дзевяць	2 два	7 сем
4 чатыры	10 дзесяць	1 адзін	6 шэсць
5 пяць		0 ноль	

b) Listen to the tape again and write the numbers you hear.

1

2

3

c) Listen to the tape. Circle the numbers you hear.

a) 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

b) 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

d) Write in the numbers as you hear them.

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 5$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 8$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 7$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 10$$

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = 6$$

G**НОВЫЯ СЛОВЫ І ВЫКАЗВАННІ****НАЗОЎНІКІ****NOUNS**

Амерыка	America
Расія	Russia
Беларусь	Belarus
Англія	England
Канада	Canada
амерыканец	American (m)
амерыканка	American (f)
англічанін	Englishman
англічанка	Englishwoman
рускі	Russian (m)
руская	Russian (f)
беларус	Belarusian (m)
беларуска	Belarusian (f)
канадзец	Canadian (m)
канадка	Canadian (f)
імя	name
імя па бацьку	patronymic
прозвішча	last name
студэнт	student (m)
студэнтка	student (f)
універсітэт	university
школа	school
штат	state
Лондан	London
Мінск	Minsk
Нью-Йорк	New York
Атава	Ottawa

ЗАЙМЕННІКІ

Я
ты
вы

PRONOUNS

I
you (informal)
you (formal)

ДЗЕЯСЛОВЫ

Я жыву
Я вучуся

VERBS

I live
I study

Ты жывеш / вы живеце
Ты вучышся / вы вучыцеся

You live
You study

ПРЫСЛОЎЕ

тут
таксама

ADVERB

here
also

ЗАПЫТАЛЬНЫЯ СЛОВЫ

дзе
хто

QUESTION WORDS

where
who

ПРЫНАЗОЎНІК

у + prep. case

PREPOSITIONS

in

ФРАЗЫ

так
Давай (це) пазнаём імся
Добрай раніцы!
Добры дзень!
Добры вечар!
Такім чынам...
Як цябе (вас) завуць
як ваша імя па бацьку

PHRASES

yes
Let's get acquainted
Good morning!
Good afternoon!
Good evening!
so ...
What's your name
What's your
patronymic

Мяне клічуць
Крыху аб сабе
Дужа прыемна з вамі
(з табой) пазнаёміцца
Сапраўды ?
Прабачце

My name is
a bit about myself

Pleased to meet you.
Really ?
Excuse me.

UNIT 3

РЭЧЫ ВАКОЛ НАС

Аб чым ідзе гаворка

- naming common objects
- passing through customs
- greeting friends
- reading and listening to ads

Гэта вам дапаможа

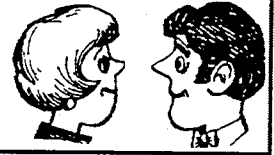
- grammatical gender
- nominative plural of nouns
- pronouns ён, яна, яно, яны
- possessive pronouns
- nominative case of adjectives

Між іншым

- passing through customs

A

АБ ЧЫМ ІДЗЕ ГАВОРКА

АДЗЕННЕ

штаны

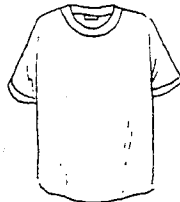
гальштук

пінжак

кашуля

футболка

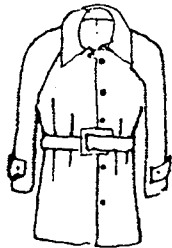
спадніца

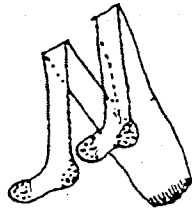
купальнік

сукенка

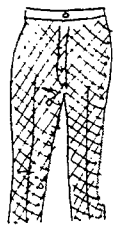
паліто

калготкі

блузка

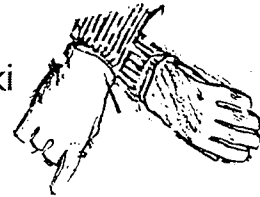

штаны

джынсы

пальчаткі

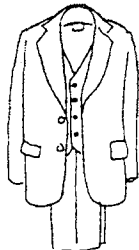

боты

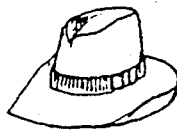

рукавіцы

паліто (зімовае)

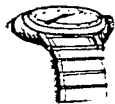

касцюм

капялюш

шкарпэткі

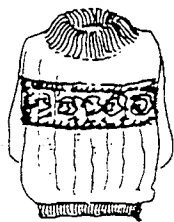
гадзіннік

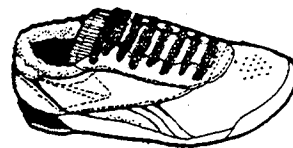
туфлі

світэр

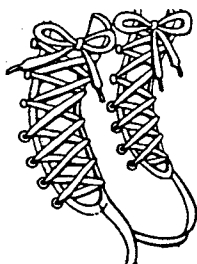

акуляры

красоўкі

чаравікі

вушанка

Exercise 1

DRESSING FOR THE OCCASION

In the spaces beneath each heading, list appropriate items of clothing in Belarusian.

casual

formal

top

bottom

winter

summer

Exercise 2

PACKING YOUR SUITCASE

You are taking a trip. Name as many things as you can that you will take with you. Write in Belarusian.

- to visit to a friend

- on a formal business trip

Exercise 3

WRITING NOTES

Listen to the tape. You will hear a short conversation. List alphabetically in Belarusian the items of clothing mentioned on the tape.

Exercise 4

RECOGNIZING LOAN WORDS**ТЭХНІКА**

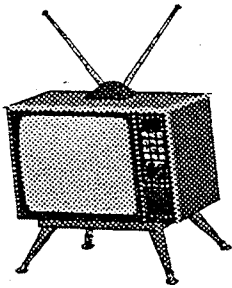
A lot of Belarusian technical terminology is borrowed from English.

Examples: **прынтэр, скэнар, кампутэр** etc.

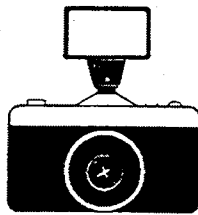
Match the pictures with the words.

радыё
тэлевізар
кампутар
фотаапарат

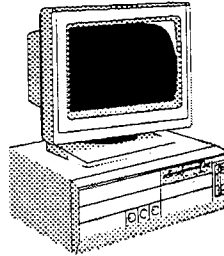
касеты магнітафон
машына
відэамагнітафон
прінтэр

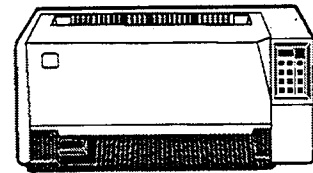
а

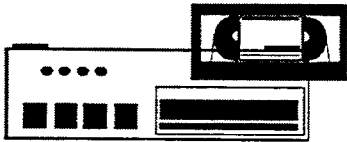
б

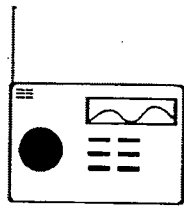
в

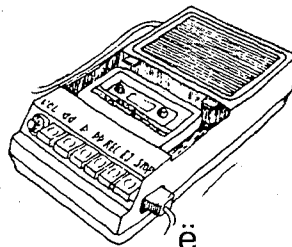
г

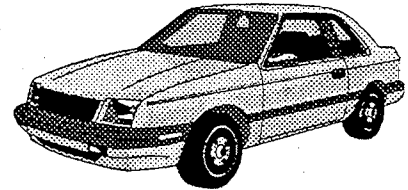
д

е

ё

ж

Exercise 5

PERSONAL LIST

Name the items you own. Write them down in Belarusian.

Exercise 6

GETTING INFORMATION

Work in pairs. Find out which items your friend owns by asking questions in Belarusian. Write them down in Belarusian.

Example:

У цябе ёсць кампутар? - Так, ёсць.

Exercise 7

RELATING TERMS

Match up each item in the left column with one item in the right column by drawing a line between the related items.

1. кампутар
2. фотаапарат
3. відэамагнітафон
4. радыё
5. магнітафон

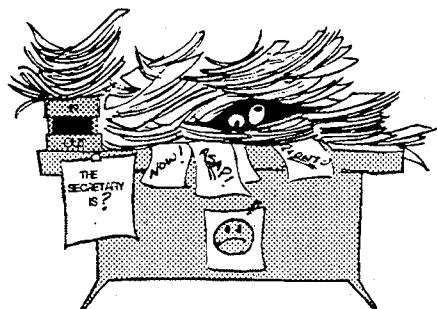
- а. відэакасета
- б. дыскета
- в. аўдыакасета
- г. антэна
- д. слайд

С ДРУК

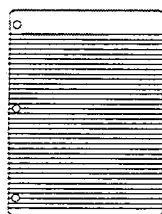
Reading Materials.

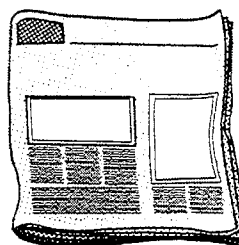
кніга

дакументы

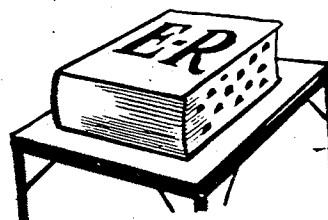
ліст

газета

часопіс

слоўнік

Exercise 8

ARRANGING TERMS

Read the following adjectives. Organize them into pairs of opposites.

новы new
 вялікі large
 стары old
 прыгожы beautiful

добры good
 маленькі small
 дрэнны bad
 непрыгожы ugly

	↔	
	↔	
	↔	
	↔	

Exercise 9

CREATING YOUR OWN PHRASES

Match the adjectives from Exercise 7 with the words you know. Write out some examples in Belarusian.

Example:

новая сукенка, добрае паліто, маленькі часопіс.

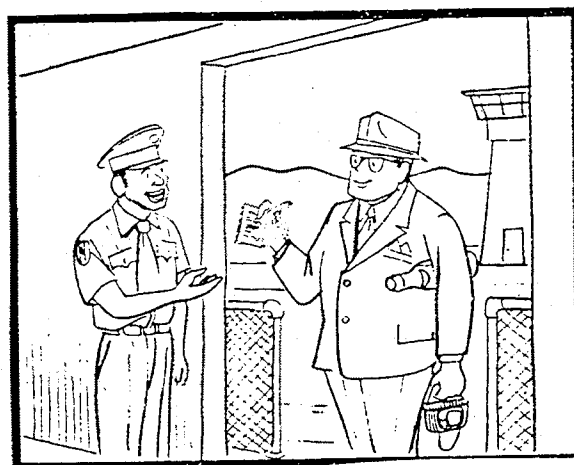
Exercise 10

TAKING A CALCULATED RISK

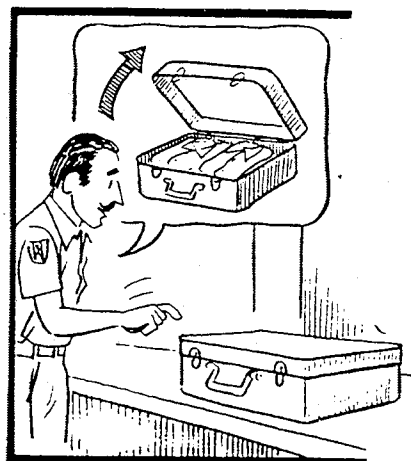
Listen to the conversations at the customs in Belarus. You will not understand everything. However, you will understand enough information to get the general idea. Answer as many of the questions as you can. Work alone. Then listen again. Work with a partner and compare the information you understood.

Дыялог 1 На мытні

1. What documents is the official asking for?
2. What is the passenger bringing into the country ?
3. Does the passenger have any gifts?

Дыялог 2 Пасля мытні

1. What is Vera saying to Michelle?
2. What does Michelle have in the suitcase?
3. What is Vera's surprise?

Дыялог 3 На мытні

1. What document does the officer want to see?
2. Which items is he particularly interested in?
3. What do we know about these items?

Exercise 11 UNDERSTANDING THE MAIN POINT

Listen to the tape at customs again. Compare the information you have and fill out the chart in Belarusian. Work with a partner, if you prefer.

Name	Nationality	Things

Exercise 12

ORGANIZING INFORMATION

Work with a partner. Read the dialogues. Analyze the information you have read and make a list of things the people are taking with them on a trip. Use Belarusian.

Дыялог 1: На мытні

- Вашу дэкларацыю
- Вось, калі ласка
- Чый гэта чамадан? Ваш?
- Мой.
- Адчыніце, калі ласка. Падарункі ёсць?
- Не.
- А гэта што?
- Магнітафон і касеты.
- Зразумела. Усё. Праходзьце.

Дыялог 2: Што ў чамадане?

- Вашу дэкларацыю.
- Вось, калі ласка.
- Чый гэта чамадан?
- Гэты вялікі? Мой.
- Што ў чамадане?
- Кнігі, часопісы, адзенне: майкі, джынсы, сукенкі і туфлі.
- А тэхніка ёсць? У вас ёсць фотаапарат ці магнітафон?
- Толькі маленькі магнітафон.
- А гэта што?
- Відэаксеты.
- Добра. Гэта ўсё. Праходзьце.

Дыялог 3: 3 прыездам!

- 3 прыездам, Тоні! Ну, як ты?
Дзе твой чамадан?
- Вось ён.
- Такі вялікі! Што ў цябе ў чамадане? Тэхніка?
- Так, магнітафон, касеты, падарункі.
- Падарункі! Якія?
- Гэта сюрпрыз.
- А ў мяне таксама сюрпрыз.
- Які?
- Новая машына!
- Вось добра! Якая?
- «Форд».

Дыялог 4: Малайчына!

- Кэтрын! Сардэчна запрашаем! Як ты?
- Добра, дзякуй. Прывітанне, Насця!
- Гэта твой чамадан? Які вялікі!
- І гэты - таксама мой. Тут у мяне толькі адзенне, а там - касеты, фотаапарат, падарункі.
- Падарункі!? Цікава, якія?
- Амерыканскія кнігі і часопісы.
- Ну, Кэтрын, ты малайчына

List of things:

Дыялог 1	Дыялог 2	Дыялог 3	Дыялог 4

Exercise 13

WRITING A SCRIPT

Create your own dialogue in Belarusian based on the information you got in exercise 12. Work with a partner.

Exercise 14

EXCHANGING INFORMATION

Work with a partner. Ask and answer questions as in the model.

Model: - У вас (цябе) ёсць тэхніка?
- Так, у мяне ёсць фотаапарат

ці

- Не, у мяне няма

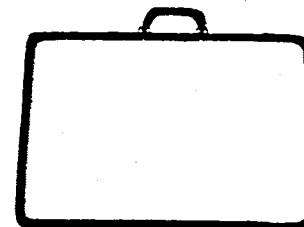
Useful Vocabulary

радыё, кампутар, відэамагнітафон, тэлевізар,
магнітафон, машына, газета, слоўнік, гадзіннік, акуляры,
чамадан

Exercise 15

LOST LUGGAGE

Your luggage has been lost. List the items that were in your suitcase(s).

Exercise 16

Appropriate Attire

What would you wear if you were to go to the following places:

- a job interview

- a class at school

- a beach

- a winter resort

- a visit to a friend in Minsk

Exercise 17

TREASURE HUNT

Work with the class as a whole. Take turns. You receive a present. Write down what it is but do not tell anyone what it is. Your fellow students will ask questions in Belarusian to find out what the present is.

Possible questions:

Падарунак вялікі ці маленькі? Гэта адзенне? Гэта тэхніка?

В

ДАВАЙЦЕ РАЗМАЎЛЯЦЬ

Exercise 1

LEARNING THROUGH LISTENING

a) Listen to a dialogue at the customs office in **Брэст**. Write in Belarusian how the American answers the following questions:

Where is your visa?

How many suitcases do you have?

Do you have any gifts?

Where will you stay in Belarus?

b) How do the speakers in the dialogue indicate that:
something has been understood

someone is welcome

Exercise 2

FOLLOWING THE MODEL

a) Review the dialogues. Practice answering these questions in Belarusian. Work in pairs.

- Whose suitcase is this?
- Do you have any gifts?
- What is this?

b) Now work with the class as a whole. Do the following:

- indicate that you have understood something
- welcome someone (upon arrival)
- praise someone
- thank someone

Exercise 3

PULLING THE PIECES TOGETHER

Work with your partner. You are at the customs in Brest. Respond to the following situations:

a) **With Customs Officials**

- Вашу дэкларацыю

- Ваш пашпарт

- Дзе віза?

- Дзе пашпарт?

- Гэта ваш чамадан?

- Што ў чамадане?

- Тэхніка ёсць?

b) **With a Friend**

- Сардэчна запрашаем!

- Як ты?

- Вялікі дзякуй!

- Гэта падарунак.

- У мяне новая машына.

Exercise 4

AT THE CUSTOMS

You have just arrived in Minsk. Go through customs. You have the following items to declare. The teacher will play the role of a customs official.

- tape recorder and cassettes
- computer and printer
- American newspapers and magazines
- VCR and tapes
- cameras, radio, and magazines

Exercise 5

INTERPRETING AT THE CUSTOMS

Вусны пераклад. You have been asked to interpret for a person who is going through customs at **Мінск-2** airport. The Belarusian customs official, played by your instructor, speaks first.

English speaker's part

- a) Here it is
- b) Visa? Here it is.
- c) This is my suitcase.
- d) This small one is mine too.
- e) O.K.
- f) Clothes, gadgets.
- g) Computer, camera
- h) Ten.
- i) Only an English-Belarusian dictionary.

Exercise 6

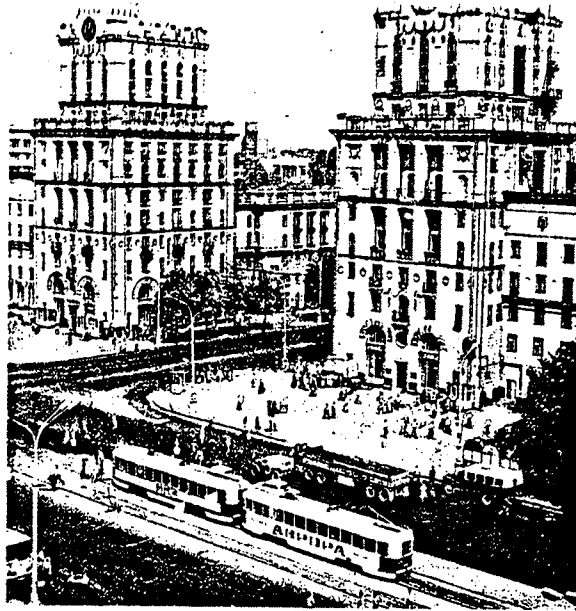
TRANSCRIBING

Listen to the tape. Transcribe what the person introducing himself says.

Exercise 7

INTRODUCING YOURSELF

You have just arrived in Belarus for a week's stay. Get acquainted with your host. Use exercise 5 as a model. Your teacher will play the role of the host. Use Belarusian.

*Прывакзальная плошча —
вароты горада*

Exercise 1

Looking through the ads

a) **ПРАДАЮ**. Look through these <for sale> ads. What telephone numbers would you call if you want to buy the items listed? Answer orally in Belarusian.

1. a stereo	4. a TV set
2. a VCR	5. musical instruments
3. a car	

1235 Музычны
стэрыацэнтр «Панасонік»
т. 51-51-35

1285 Аўтамашыну «Джып», у добрым
стане
т. 45-57-80

1395 Новы японскі відэамагнітафон
«Соні»,
тэлевізар «Панасонік».
т. 33-54-30

1824 Кампутар «Ай-Бі-Эм»,
прынтар.
т. 24-15-97

1925 Электрагітара, у добрым
стане.

Фотаапарат «Зяніт»
т. 21-24-68

2071 Ангельска-беларускія і беларуска-ангельскія слоўнікі.
Тэлефоны ў

Мінску: 23-23-45

Гродне: 5-15-36

Брэсце: 4-18-92

1934 Піяніна «Беларусь»,
электраарган

т. 71-98-32

b) In Belarusian, list the objects that you would like to buy in
priority order.

Exercise 2

SETTING PRIORITIES

a) You have a new office in Minsk. Read the ads below. Make a list of things you need in the space provided. You are limited to four items only. Work in pairs. Then compare the items you have chosen. Work with class as a whole.

ЭЛЕКТРАТЭХНІКА**рэалізуе:**

- машыны для падліку
банкнотаў, пішучыя
машынкi, радыётэлефоны
- электронна-запісныя кніжкі, аўдыё -
відэатэхніку

Телефон у Мінску: 70-23-54

АРГАНІЗАЦЫЯ**прадае са складу**

- тэлефаксы «Самсунг СФ - 1000» -
адаптаваны і дазволены да
выкарыстання
ў Беларусі
- ксераксы «Канон - 1520»
- радыётэлефоны і аўтаадказчыкі
- персанальныя камп'ютэры АТ - 286

тэл. у Мінску : 47-43-50, 48-36-57

b) Now sort the items from the ads into 1st choice and 2nd choice. Write your separate lists in the space below in Belarusian.

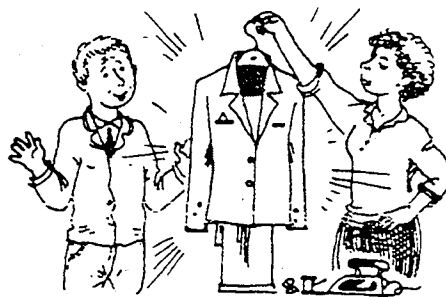
1st choice

2nd choice

Exercise 3

TAKEN TO THE DRY CLEANER'S

a) **ХІМЧЫІСТКА** This is a receipt from a dry cleaner. Examine the receipt and write a list of the articles which were cleaned in the space provided. Use English.

Форма N 215

Прадпрыемства _____

Заказчык _____

Заказ N _____

РАЗЛІК ЗА ПАСЛУГІ

Найменаванне	Цана	Усяго	Сума
адзення	за шт.	шт.	руб.кап.

Сума ўсяго
Руб. _____

Адзенне атрымаў(ла) _____

(Подпіс)

« _____ » _____ 19 _____ г.

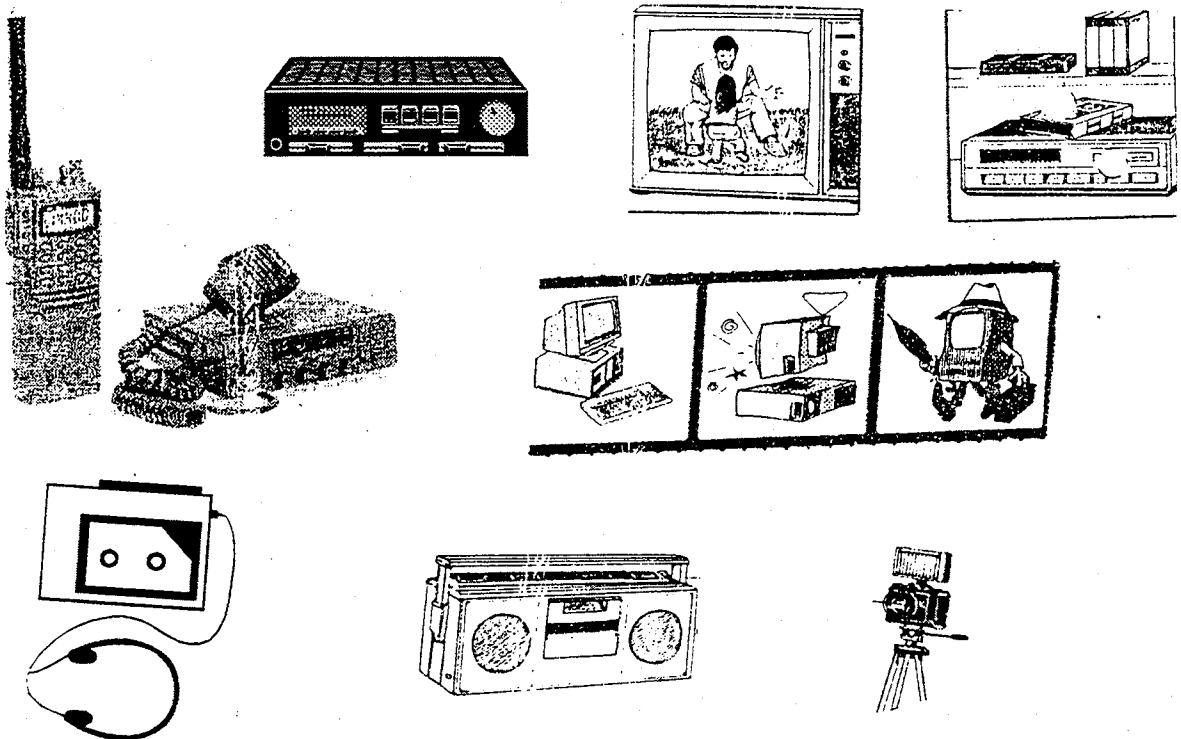
b) Is the customer a man or a woman? Why do you think so?
Discuss in English.

D **ДАВАЙЦЕ ПАСЛУХАЕМ**

Exercise 1

LISTENING FOR INFORMATION

a) **МАГАЗІН-САЛОН.** Listen to the announcement and circle the items the store offers.

b) Listen a second time and answer the following questions.

- What is the store's address ?

-
- What is its phone number?

In Minsk _____

In Vitebsk _____

In Brest _____

In Gomel _____

In Novapolotsk _____

In Leda _____

**МІЖ
ІНШЫМ**

A **Магазін-салон** is a store specializing in selling products of the same kind. For example **радыёэлектроніка, кампутары, адзенне** etc. Sometimes they sell products produced by one enterprise. In Minsk and other cities of the republic there are quite a few. In Minsk < Luch > specializes in watches and < Horizont >- in TV-sets.

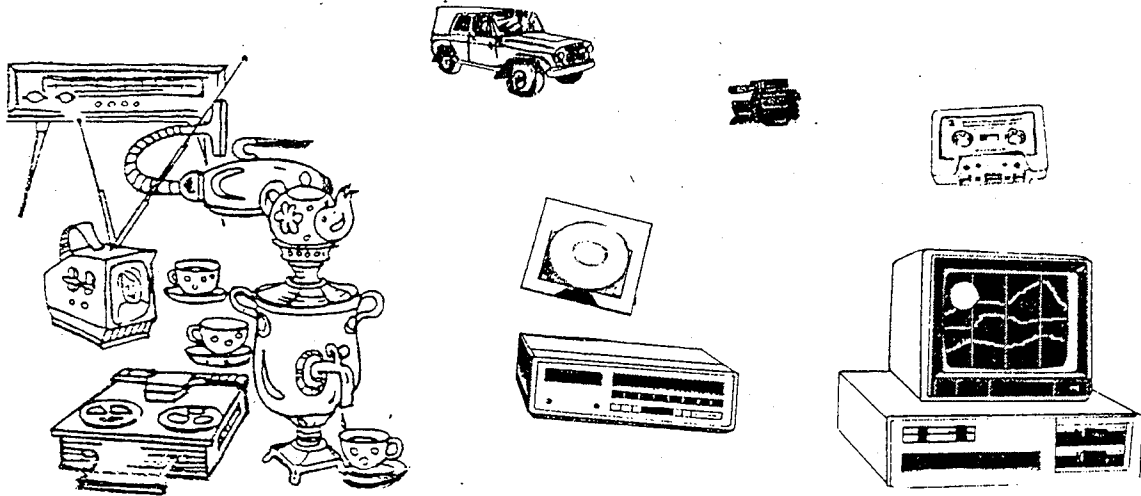
Exercise 2 **LISTENING FOR SPECIFIC INFORMATION**

Listen to the announcement and determine what is being advertised. Identify at least five key words which will help you draw a conclusion. Write down the words in Belarusian or English. Discuss the announcement with your partner.

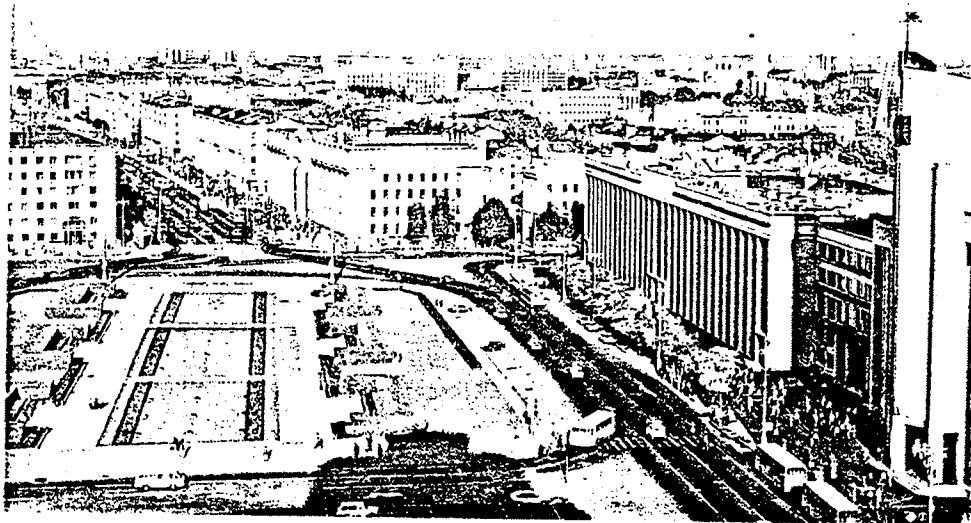
Exercise 3

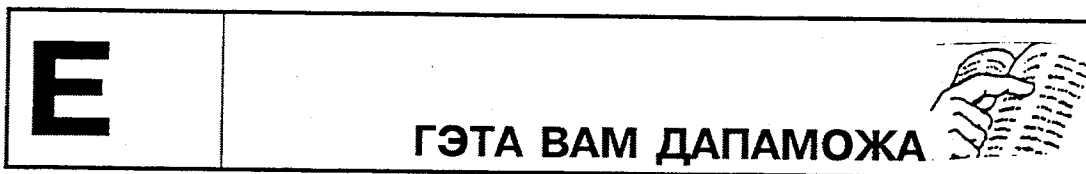
LIMITATIONS FOR TRAVELERS

МЫТНЯ. You are planning to leave Belarus. You want to take the items in the pictures below out of the country. You call customs at the airport **Мінск-2** and hear a recording of items which cannot be taken out of Belarus. Listen and circle the things that cannot be taken out of the country.

Плошча Незалежнасці

GRAMMATICAL GENDER

Belarusian nouns are made up of stems and endings. The stem carries the lexical meaning, the ending - the grammatical meaning. Belarusian nouns belong to one of three genders: masculine, feminine, and neuter. We can identify the gender of a noun by looking at its ending in the nominative singular (the dictionary form).

GENDER OF BELARUSIAN NOUNS

	Masculine	Feminine	Neuter
Hard stem	часопіс-	газет-а	пяр-о
Soft stem	бол-ь дзядул-я	связь-ь ралл-я	галл-ё ім-я

Masculine nouns

In the nominative case most masculine nouns have no ending. They consist of the stem plus a zero vowel ending. In other words, masculine nouns usually end in a hard or soft consonant. A few nouns referring to men and boys (for example, **бацька** (father), **дзядзька** (uncle), **дзядуля** (grandfather), and a large number of nicknames for males, **Віця, Коля, Толя**) have the ending **-а**, or **-я**.

Feminine nouns

Hard-stem feminine nouns end in **-а**. Soft-stem feminine nouns end in **-я**, or in **-ь**.

Neuter nouns

Hard-stem neuter nouns end in **-о**. Soft-stem neuter nouns end in **-е**. Some soft-stem neuter nouns end in **-ё**, or in **-я**.

Exercise 1

Indicate the gender of the following nouns by placing an appropriate letter in the spaces provided.

шлях _____ дзіця _____ пяро _____
 край _____ дзень _____ морква _____
 сястра _____ ліпа _____ дзядзька _____

NOMINATIVE PLURAL OF NOUNS

The nominative plural of Belarusian nouns has similar endings for all grammatical genders : **-ы** (вербы, браты, вокны), **-і** (вучні, хвоі, берагі), **-е** (мінчане, грамадзяне).

Note: Words of foreign origin ending in **-о, -а, -і, -ы, -э** never change their form. They are called undeclinable. (Ex: фламінга, авеню, аташэ, лэдзі, кіно).

Exercise 2

Write the nominative plural form of the following nouns.

машына _____ школа _____
 слоўнік _____ паліто _____
 чамадан _____ сукенка _____
 бацька _____ зерне _____

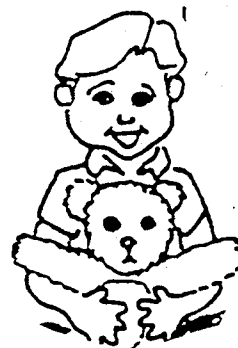
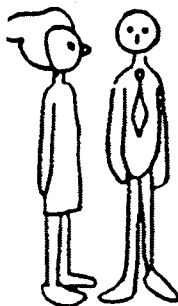
Exercise 3

Write these nouns in their plural form.

Example: Гэта кніга - Гэта кнігі

дакумент, касета, магнітафон, універсітэт, газета,
падарунак, студэнт, радыё

PERSONAL PRONOUNS
ЁН, ЯНА, ЯНО, ЯНЫ

Belarusian nouns are divided into three grammatical genders. The pronouns used to replace them are also masculine, feminine, or neuter.

Example: Дзе Іван Мікалаевіч? - **Вось ён.**
There he is.
Дзе Марыля Пятроўна? - **Вось яна.**
There she is.

The English word **it** has several possible Belarusian equivalents depending on the context.

Example: Дзе твая кніга? - **Вось яна.**
There it is.
Дзе твой гадзіннік? - **Вось ён.**
There it is.

In the plural, the personal pronoun is always **яны** regardless of the gender of the noun.

Example: Дзе твае чамаданы? - **Вось яны.**
There they are.
Дзе твае газеты ? - **Вось яны.**
There they are.

Exercise 4

Answer the questions orally. Follow the model.

Model : Дзе Ганна? - Яна тут.

Дзе бацька?
Дзе сястра?
Дзе поле?

Дзе студэнт?
Дзе студэнтка?
Дзе дзіця?

Дзе чамадан?
Дзе Мэры?
Дзе радыё?

Exercise 5

Answer the questions orally. Follow the model.

Model : Дзе віза? - Віза? Вось яна.

Дзе пашпарт?

Дзе сукенка?

Дзе дакументы?

Дзе паліто?

Дзе слоўнік?

Дзе магнітафон?

Дзе джынсы?

Дзе фотаапарат?

Exercise 6

Fill in the blanks by replacing the nouns with pronouns.

Дзе твой слоўнік?

Вось _____.

Дзе яе сукенка?

Вось _____.

Дзе твой магнітафон?

Вось _____.

Дзе Алена?

Вось _____.

Дзе яго чамадан?

Вось _____.

Дзе яе дзіця?

Вось _____.

Дзе Юрка і Алесь?

Вось _____.

Дзе вашы дакументы?

Вось _____.

**POSSESSIVE PRONOUNS: МОЙ, ТВОЙ, НАШ, ВАШ,
THE QUESTION WORD ЧЫЙ**

**Чыя гэта
віза?
Гэта мая
віза.**

**Чый гэта
чамадан?
Гэта яе
чамадан.**

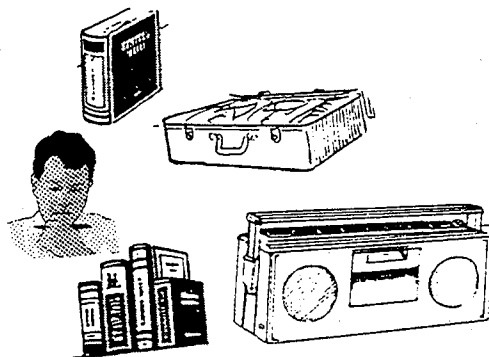
**Чые гэта
газеты?
Гэта мае
газеты.**

The Belarusian pronouns **мой, твой, наш, ваш**, and **чый** agree with the nouns they modify.

The possessive pronouns **яго** or **his**, **яе** or **her**, never change their form.

**Example: мой, твой, наш, ваш - чамадан (masculine)
мая, твая, наша, ваша - кніга (feminine)
маё, тваё, наша, ваша - дзіця (neuter)**

Гэта яго кніга.
Гэта яго чамадан.
Гэта яго радыё.
Гэта яго кнігі.

Гэта яе сукенка
Гэта яе паліто.
Гэта яе дзіця.
Гэта яе газеты.

Exercise 7

Fill in the blanks, using the correct form of the appropriate possessive pronoun.

- Чыі гэта дакументы? _____ (yours, formal)
- Так, _____ (mine)
- Добра. А гэта _____ (your) чамадан?
- Не. Не _____ (mine). Гэта , напэўна,
_____ (his) чамадан.
Вось гэты вялікі чамадан _____ (mine). І
яшчэ сумка
_____ (mine).
- _____ (whose) гэтыя газеты?
- Гэта _____ (our) газеты. Не пачакайце
хвілінку. Гэтыя газеты не _____ (ours). Гэта не

- Не, не _____ (mine)
- Цікава, _____ (whose) гэтыя часопісы?

Exercise 8

Respond orally to the following questions.

Model: Чый гэта часопіс? - Мой.

Чыя гэта віза?	Чыя гэта сукенка?
Чыё гэта радыё?	Чые гэта дакументы?
Чыя гэта касета?	Чый гэта слоўнік?
Чый гэта магнітафон?	Чыё гэта адзенне?

Exercise 9

Take turns asking and answering the following questions. Use the following example as a model.

Model: Гэта твая касета? - Так, мая.

Гэта ваш пашпарт?	Гэта твой часопіс?
Гэта твая газета?	Гэта іхні чамадан?
Гэта ваша сукенка?	Гэта ваш студэнт?
Гэта яе машына?	Гэта іхні дакумент?

Exercise 10

Write the following sentences in the plural.

Model : Гэта мой чамадан - Гэта мае чамаданы
мой часопіс

мая майка

ваша студэнтка

твая кніга

Exercise 11

Rewrite the sentences as shown in the model. Focus on the meaning of the possessive words.

Model : Дзе мой пашпарт? - Ваш пашпарт? Вось ён.

Дзе мае джынсы?

Дзе яго дакументы?

Дзе мая сукенка?

Дзе наш прафесар?

Дзе твой падарунак?

 Exercise 12

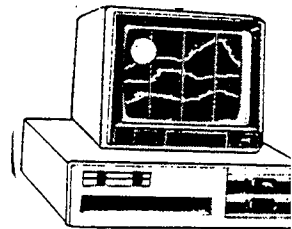
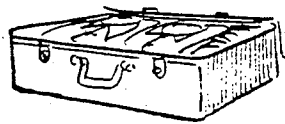
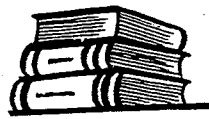
Inquire in Belarusian about the owner(s) of the items. Use the pattern below.

Model : Вось дакументы -- Чые гэта дакументы?

Вось кніга.
 Вось радыё.
 Вось машына.
 Вось кашуля.
 Вось касета.

Exercise 13

Look at the pictures. Write a question in Belarusian to find out whom these items belong to. Then listen to the tape to check your answers.

Exercise 14

Fill in the blanks with the correct form of the word in parentheses.

- a) - Гэта (his) _____ фотаапарат ці (her) _____ фотаапарат?
 - Гэта (my) _____ фотаапарат.
- b) - Гэта (her) _____ слоўнік?
 - Не, (their) _____ .
- c) - Дзе (my) _____ кнігі?
 - Я не ведаю, дзе (your) _____ кнігі.
- d) - Чыё гэта адзенне?
 - Гэта (our) _____ адзенне.

Exercise 15

Write questions about ownership. Follow the model.

Model : Гэта мая машына . -- Чыя гэта машына?

Гэта твой касцюм .

Гэта наш дом.

Гэта мае штаны.

Гэта іхні кампутар.

Гэта маё паліто.

ADJECTIVES (NOMINATIVE CASE)

Belarusian adjectives always agree in gender, number, and case with the nouns they modify. In the nominative singular and plural the endings are as follows:

Masculine	- ы, - і
Feminine	- ая, -яя
Neuter	- ае, -яе
Plural	- ыя, -ія

Exercise 16

Make a list of the clothing you own. Use adjectives with as many items as you can.

Exercise 17

Create grammatically correct sentences by combining the words given below.

Гэта	новы	джынсы
У вас ёсць	стары	магнітафон
У мяне ёсць	добры	радыё
	дрэнны	кашуля
	прыгожы	кампутар
	непрыгожы	касеты

Exercise 18

Ask for information orally in Belarusian about the following items.

Model : Машина. -- Якая ў вас чашына?

фотаапарат, касеты, падарунак, чамадан, слоўнік

d) Гэта беларускае імя

e) Гэта новая сукенка

Exercise 22

Write the following phrases in the plural.

1 амерыканская студэнтка

2 новы фільм

3 цікавы часопіс

4 добры ўніверсітэт

5 вялікі чамадан

Exercise 23

List a minimum of 10 personal belongings in Belarusian. Use an adjective with each noun.

Exercise 24

Write the following phrases in the plural.

1 мой новы фотаапарат

2 твая цікавая кніга

3 яе новая сукенка

4 яго вялікая машына

5 наш амерыканскі пашпарт

Exercise 25

Parts of the following conversations are missing. Complete each of them by filling in the missing words and phrases.

1 - Лора, у цябе «Пентакс», так? Гэта добрая _____ ?

- Вельмі добрая. Глядзі, якое добрае _____

2 - Джэк, у цябе новыя амерыканскія _____ ?

- Так, а ў цябе _____ ?

3 - Барыс, у цябе англа-беларускі _____ ?

- Не, беларуска-рускі _____ .

4 - Мікола, Што гэта ў цябе? «Ай Бі Эм»? Гэта добры _____ ?

- Так, вельмі.

WHAT : ШТО vs. ЯКІ

Both **што** and **які**(**якая, якое, якія**) mean **what**, but they are not interchangeable.

Examples :

Што ў сумцы ?

What is in the bag?

Які слоўнік у сумцы ?

Which/What dictionary is in the bag ?

When **what** is followed by a noun, it is adjectival and therefore translated as **які**. When **what** stands alone it is translated as **што**.

Exercise 26

Fill in the blanks with the correct Belarusian equivalent of **what**.

1 What is that ?

_____ гэта?

2 What book is that?

_____ гэта кніга ?

3 What kind of computer is this ?

_____ гэты кампутар ?

4 What documents are those?

_____ гэтыя дакументы ?

Exercise 27

Fill in the blanks with the appropriate question word.

a) What book is this?

_____ гэта кніга?

b) What cassettes do you have?

_____ у вас касеты?

c) What is that?

_____ гэта ?

d) What do you have there?

_____ тут у вас?

THIS IS/THESE ARE vs. THIS/THESE

Both the unchanging form **гэта** and the modifier **гэты** (**гэта, гэтыя**) can be rendered in English as **this/these**. However, they are not interchangeable. The examples below will give you an indication of the distinction.

This is.../These are

Гэта мой кампютар.

Гэта мая сукенка.

Гэта маё радыё.

Гэта мае газеты.

This.../These...

Гэты кампютар мой.

Гэта сукенка мая.

Гэта радыё маё.

Гэтыя газеты мае.

Exercise 28

Fill in the blanks with **гэта** or a form of **гэты**

a) This is my book

_____ мая кніга

b) This book is mine

_____ кніга мая

c) There are my magazines

_____ мае часопісы

d) These books are interesting

_____ кнігі цікавыя

HAVING/OWNING SOMETHING:**У мяне ёсць, у цябе ёсць, у вас ёсць**

In the Belarusian sentences the thing one has is the grammatical subject of the sentence. It is in the nominative case.

Exercise 29

Work in pairs. Ask what items your partner owns. Use **У цябе ёсць ...?** Write down the information you hear from your partner's answer.

Exercise 30

Work with a partner. Give short form answers indicating that you have the following things. Use the items listed below. Speak Belarusian.

Model: У цябе ёсць ? - Так, ёсць

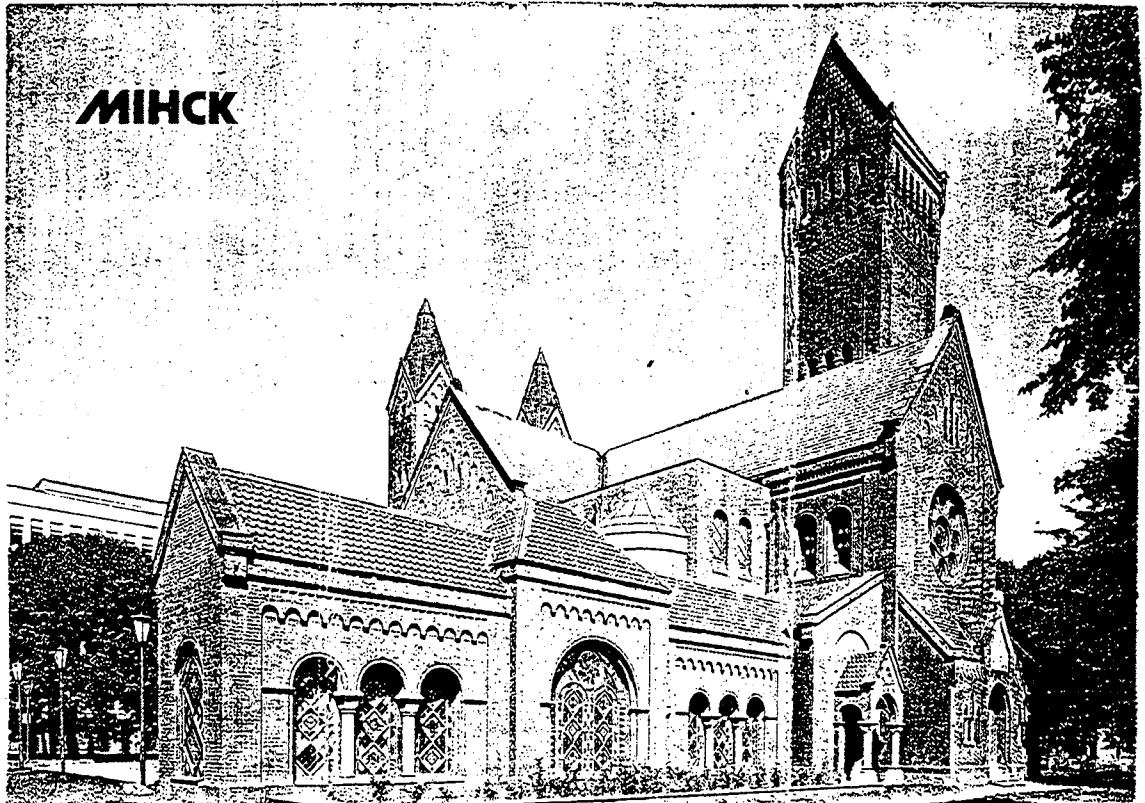
Useful Vocabulary:

падарункі, радыё, машына, касеты, магнітафон.

_____ is mine

- _____ a computer _____ ?

- Так, _____ here it is

Minsk. Cinema Club (Church of Simon and Helen).
Architectural monument of the early 20th century

F	ХУТКІ АГЛЯД	

Exercise 1

Дзень нараджэння

What presents would you like to give to your friends and relatives for their birthdays? Use adjectives.

Example: добрая сукенка
 новы фотаапарат
 новыя джынсы

Exercise 2

Падарожжа ў Мінск

a) Your Belarusian friends invited you to visit them in Minsk in the summer. Make a list of things to pack.

- b) Act out your arrival in Minsk. Work with your classmates to create a scenario. Your instructor will play the role of the Belarusian.
- c) Introduce yourself to the parents of your Belarusian friend. Your instructor will play the role of a parent.

Exercise 3

На мытні

- a) Listen to the tape. You will hear a conversation called "untitled". Where does the conversation take place? Discuss your answers in the class as a whole.
- b) After listening to the tape again, read through the following lines and number them in the order in which they occurred. Then listen to the recording to see if you were correct.
- _____ - Так, зразумела. Літаратуру маеце ?
- _____ - Так, вось гэты чорны. А гэта кампутар.
- _____ - Добра. Зачыніце чамадан. Праходзьце.
- _____ - Толькі беларускія і ангельскія слоўнікі.
- _____ - Дзе ваша дэкларацыя?
- _____ - Так, дзесяць касет.
- _____ - Гэта вашы рэчы?
- _____ - Калі ласка.
- _____ - Персанальны, так? А касеты маеце?

Exercise 4

Пасля мытні

Listen to the conversation. Answer the following questions in Belarusian.

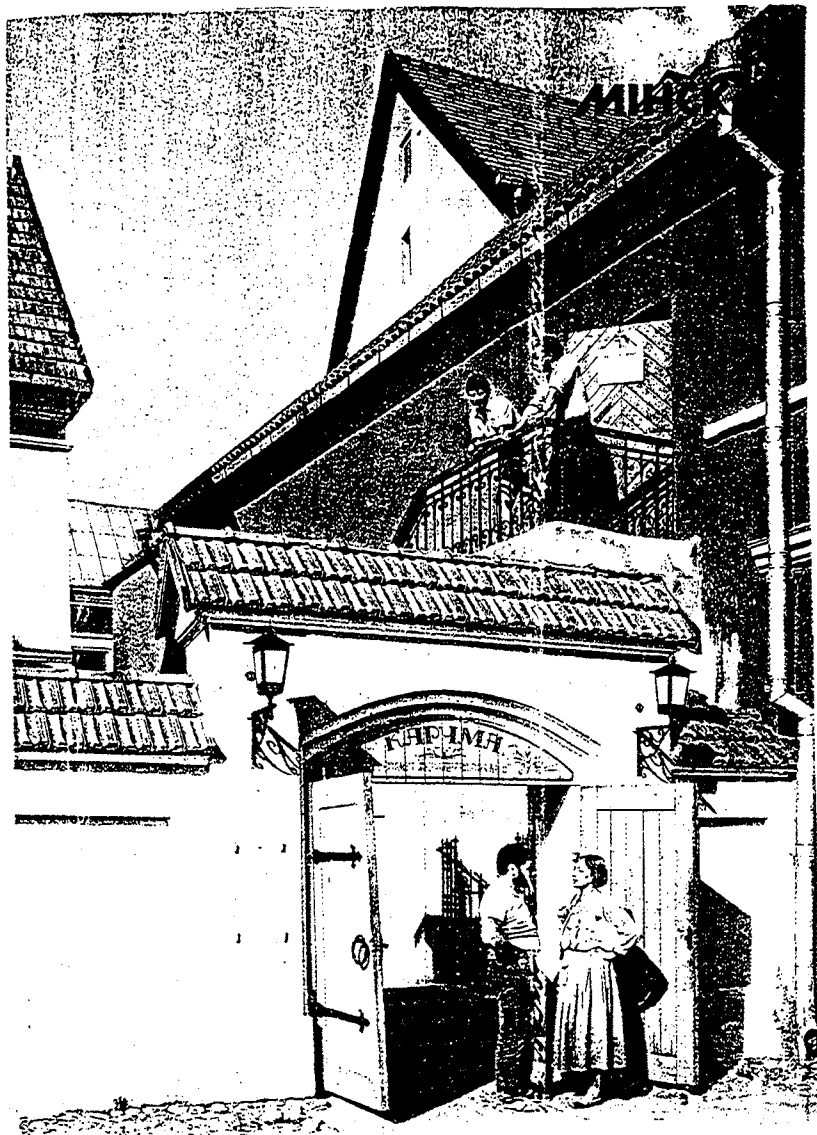
What does Arkadzy say about Tom's suitcase?

What does Tom have in the lighter suitcase?

What does Tom have in the other suitcase?

What gift has Tom bought for Arkadzy?

What is Arkadzy's surprise?

Minsk. "Korchma"

G**НОВЫЯ СЛОВЫ І ВЫКАЗВАННІ****НАЗОЎНІКІ**

віза
 газета
 дакумент
 дом (дамы)
 дэкларацыя
 запіс
 кніга
 ліст
 музей
 мытня
 падарунак
 падручнік
 пашпарт
 слоўнік
 сюрпрыз
 чамадан
 часопіс

ТЭХНІКА

відэакасета
 відэамагнітафон

 касета
 кампутар
 магнітафон
 машына

NOUNS

visa
 newspaper
 document
 home, apartment building
 customs declaration
 recording
 book
 letter
 museum
 customs
 gift
 textbook
 passport
 dictionary
 surprise
 suitcase
 magazine

GADGETS

video cassette
 video cassette
 recorder
 cassette
 computer
 tape recorder
 car

прынтар
радыё
тэлевізар
фотаапарат

printer
radio
television
camera

АДЗЕННЕ

акуляры
блузка
гадзіннік
гальштук
джынсы
калготкі
касцюм
кашуля
красоўкі
купальнік
куртка
майка
паліто
пальчаткі
пінжак
плаўкі
рукавіцы
світэр
спадніца
сукенка
туфлі
футболка
чаравікі
шкарпэткі
штаны

CLOTHING

eyeglasses
blouse
watch
tie
jeans
pantyhose
suit
shirt
athletic shoes
woman's bathing suit
short jacket
T-shirt
overcoat
gloves
suit jacket
swimming trunks
mittens
sweater
skirt
dress
shoes
jersey
boots
socks
pants

ЗАЙМЕННІКІ

ён
яна
яно
яны
гэта

**ПРЫНАЛЕЖНЫЯ
ЗАЙМЕННІКІ**

чый(чья, чыё, чые)
мой(мая, маё, мае)
твой(твая, тваё, твае)
наш(наша, наша, нашы)
ваш(ваша, ваша, ваши)
яе
яго
іх

ПРЫМЕТНІКІ

амерыканскі
вялікі
гэты (гэта, гэта)
добры
маленькі
(не)прыгожы
(не)цікавы
новы
рускі
стары
чорны
які (якая, якое, якія)

PRONOUNS

he
she
it
they
this is

**POSSESSIVE
PRONOUNS**

whose?
my
your(informal)
our
your(formal)
her
his
their

ADJECTIVES

American
large
this
good
bad
pretty-ugly
(un)interesting
new
Russian
old
black
what, which

ПРЫСЛОЎЕ

толькі
там
тут

ПЫТАЛЬНЫЯ СЛОВЫ

хто
чый(чыя,чыё,чыі)
што
які(якая,якое,якія)

ЗЛУЧНИК

і

ФРАЗЫ

восьь...
усё
Ёсць...?
there...?
Цікава...

Зачыніце(закройце)
Як справы(як ты ?)
Літаратуру вязеце?

Малайчына!
не
Адчыніце
Калі ласка
Зразумела
Праходзьце!
Сардэчна запрашаем!
Дзякуй

ADVERB

only
there
here

QUESTION WORDS

who
whose
what
what

CONJUNCTION

and

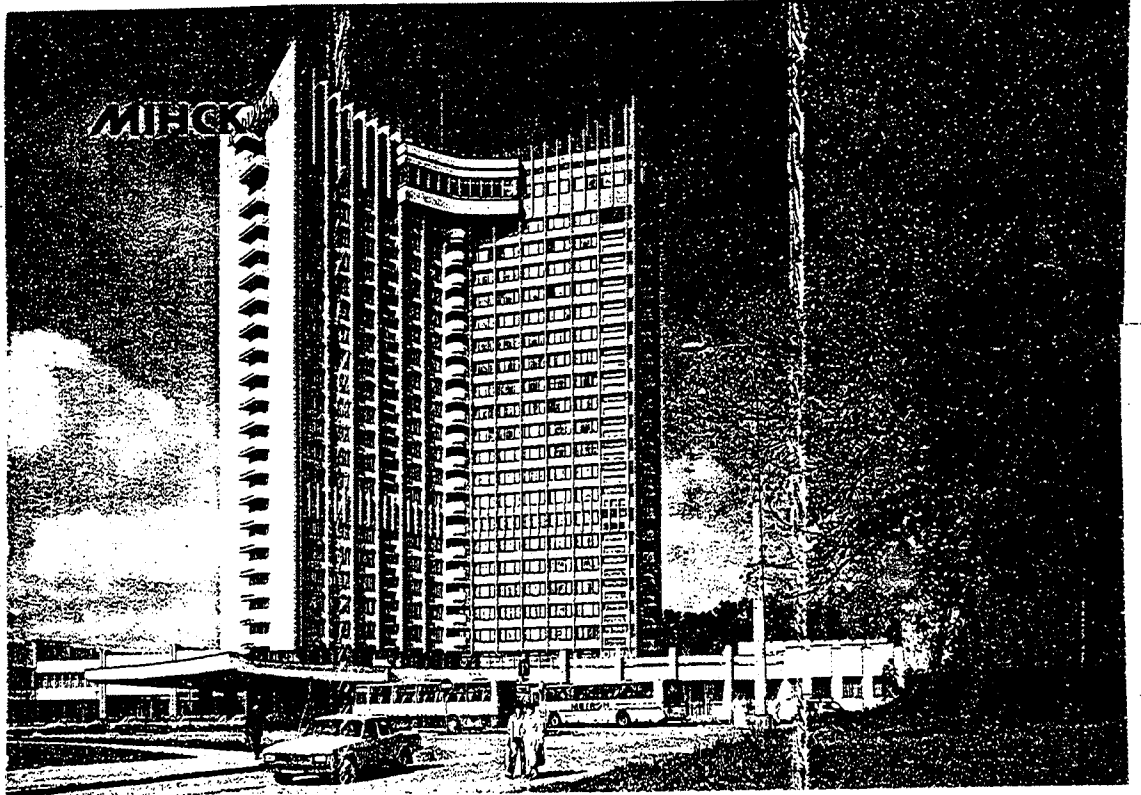
PHRASES

Here is
That's all
Is there...?Are

It's interesting..., I
wonder
Close
How are you?
Do you have any
literature with you?
Well done!
no
Open
You're welcome
Understood
Go on through
Welcome
Thank you

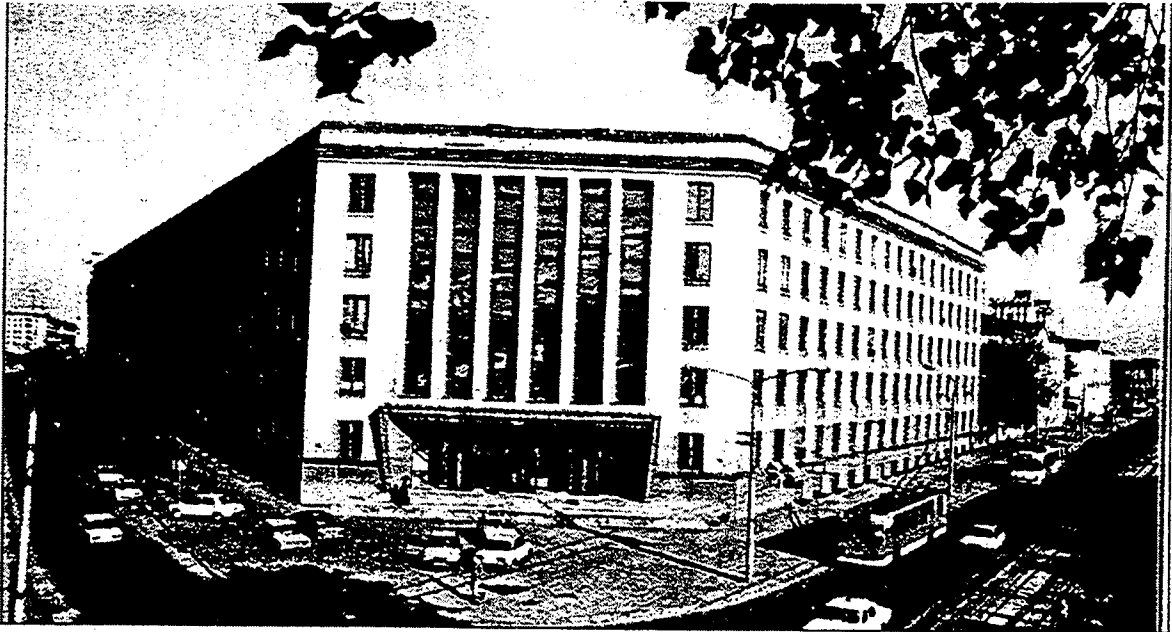
У мяне ёсць
У мяне няма
У вас ёсць?
Добра

I have
I don't have
Do you have?
Fine. Good.

Minsk. Hotel "Belarus"

UNIT 4 - АДУКАЦЫЯ

АБ ЧЫМ ІДЗЕ ГАВОРКА

- where and what people study
 - You study at ...
 - reading and writing academic schedules
 - reading diplomas and transcripts

ГЭТА ВАМ ДАПАМОЖА

- accusative case of modifiers and nouns
 - conjunctions : дзе, што, як, таму
 - вучыцца vs. вучыць (вывучаць)

МІЖ ІНШЫМ

- higher education in Belarus: universities and institutes
 - Belarusian diplomas
 - using the 24-hour clock for schedules

МІЖ
ІНШЫМ

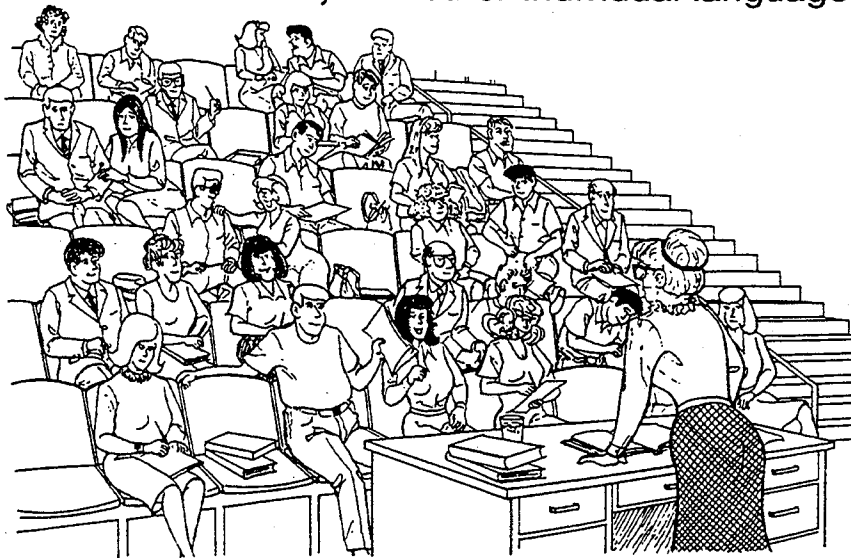
ВЫШЭЙШАЯ АДУКАЦЫЯ Ў БЕЛАРУСІ

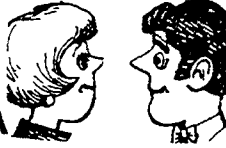
Пяты курс. Belarusian students normally spend five years at the university.

Універсітэт і інстытут What is called a university in the U.S. might be an **універсітэт** or an **інстытут** in Belarus. There are fewer universities per capita in Belarus than in the United States. Only the largest cities have more than one. On the other hand, cities may have several institutes, each devoted to its own discipline: **мэдыцынскі інстытут**, **эканамічны інстытут**, **інстытут замежных моў**, and so forth. Admission, based on high school grades and entrance exams, is extremely competitive, especially in the case of the more prestigious universities such as **Беларускі дзяржаўны універсітэт**. Students declare their major upon application and, if admitted, take a standard set of courses with virtually no electives. Graduation is likely to lead to a job in one's major field, usually in the city where the school is located if the student grew up there.

Факультэт Belarusian universities are made up of units called **факультэты**, which are somewhere in size between what Americans call divisions and departments. A typical university would normally include **матэматычны факультэт**, **філалагічны факультэт**, **гістарычны факультэт**, **юрыдычны факультэт**, etc.

Кафедра It is roughly equivalent to a department. For instance, the **філалагічны факультэт** may include **кафедра беларускай мовы**, **кафедра ангельскай мовы**, and other individual language **кафедры**.

A **АБ ЧЫМ ІДЗЕ ГАВОРКА**

Exercise 1

ORGANIZING INFORMATION

a. Look at the pictures below. Read the names of courses of study listed under the pictures. Write the names of the courses in Belarusian in alphabetical order in the spaces provided below.

ангельская літаратура

архітэктура

біялогія

гісторыя

медыцына

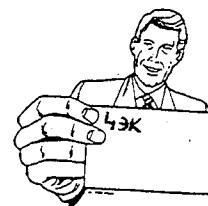
музыка

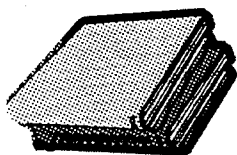
хімія

эканоміка

фінансы

беларуская мова

юрыспрудэнцыя

матэматыка

b. Fill out the chart below with the subjects you were taking in different grades at school. Work alone.

sixth grade	eighth grade	twelfth grade

Exercise 2

USING THE ORAL LANGUAGE

a. Work in pairs. Your partner is a student. Ask him/her what year he/she is in.

Example:

— *На якім курсе вы вучыцеся ?*

— *Я вучуся на ...*

	<i>першым</i>	
	<i>другім</i>	
на	<i>трэцім</i>	курсе
	<i>чацвертым</i>	
	<i>пятым</i>	

b. Listen to the dialogue. Fill out the chart below with appropriate information. Work alone. Then compare your work with a partner.

Name: _____

Years in college: _____

Subjects: _____

Exercise 2

USING THE ORAL LANGUAGE

a. Work in pairs. Your partner is a student. Ask him/her what year he/she is in.

Example:

— *На якім курсе вы вучыцеся ?*

— *Я вучуся на ...*

	<i>першым</i>	
	<i>другім</i>	
на	<i>трэцім</i>	курсе
	<i>чацвертым</i>	
	<i>пятым</i>	

b. Listen to the dialogue. Fill out the chart below with appropriate information. Work alone. Then compare your work with a partner.

Name: _____

Years in college: _____

Subjects: _____

Exercise 3

EXPANDING YOUR REPERTOIRE

a. Think of famous people in various fields. List their names and fields of expertise below. Ask your instructor for help with additional vocabulary. Work alone and then with a partner.

Names	Field

b. Fill in the chart below with personal information about subjects/courses as indicated in Belarusian. Ask your instructor for help with additional vocabulary. Work alone. Then compare your entries with a partner.

Those you have taken	Those you are taking now	Those you would like to take

c. Make a list of subjects you like the best and the least. Work alone and then compare your preferences with a partner.

Best

Least

Exercise 4

CARRYING OUT AN INTERVIEW

a. You are a university student. Fill out the following information about yourself in Belarusian. Work alone. Use your creativity.

USEFUL VOCABULARY:

Іншыя спецыяльнасці : вылічальная тэхніка, матэматыка, міжнародныя адносіны, вайсковы перакладчык, палітычныя навукі, філасофія, краязнаўства, сацыялогія

Name: _____ Year in college: _____

Your major: _____

List the courses you are taking :

b. Now interview a fellow student and elicit the same type of information from him/her. Take notes. Use the chart below.

USEFUL VOCABULARY

Іншыя прадметы : беларускую літаратуру, біялогію, рускую мову, французскую мову, хімію, эканоміку, палітычныя навукі, міжнародныя адносіны, беларускую мову.

His/Her Name: _____

Year in college: _____

His/Her major: _____

List the courses he/she is taking :

Exercise 5

LISTENING FOR INFORMATION

a. Listen to the conversation. List the names of the persons speaking and the subjects they are taking at school. Work alone. Then compare your work with a partner. Use Belarusian.

Names

Subjects

b. Which of the persons listed above probably worked harder? Rank order their names from the hardest worker to the person who did the least work. Work alone. Then discuss your work with a partner.

1. _____ 3. _____
 2. _____ 4. _____

Exercise 6 **GATHERING INFORMATION FOR AN INTERVIEW**

a. Listen to the conversations. Answer the questions on each dialogue orally in English.

Дыялог 1 **У ПЕРАПЫНКУ.**

- A Belarusian is speaking with a foreigner. What nationality is the foreigner?
- What is he doing in Belarus?
- Where does he go to school in his home country?
- In which year of university study is he?
- Why will they see each other again?

Дыялог 2 **У БІБЛІЯТЭЦЫ. Размаўляюць беларус і амерыканка.**

- What is the American student doing in Belarus?
- What is her field of study?
- What is her name?
- What is his name?
- How well does she know Belarusian?

Дыялог 3 **Я ВАС НЕ ЗРАЗУМЕЎ.** Размаўляюць беларус і амерыканка.

- One is a foreigner. What makes it obvious?
- Where is the foreigner from?

- c. What is she doing in Belarus ?
- d. What interests does the foreigner have ?
- e. What are the names of the speakers ?

b. Now listen to the dialogues once again and write down the types of information you heard in each dialogue. Write your notes in English.

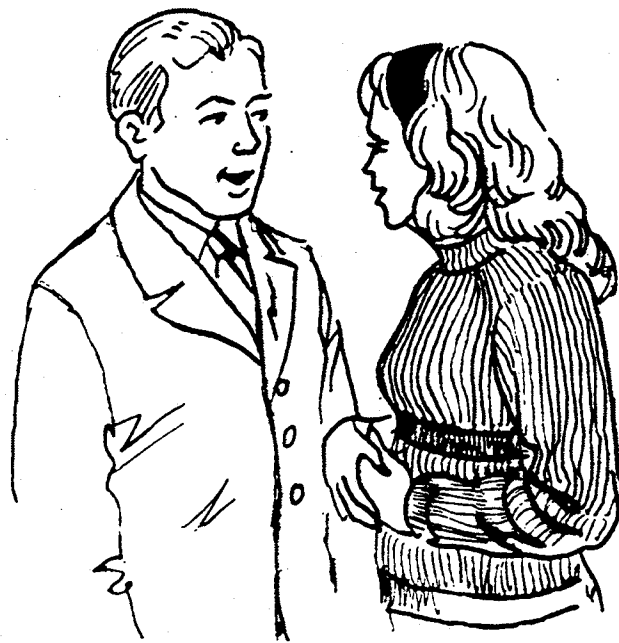
Example: *nationality, age, etc.*

Дыялог 1	Дыялог 2	Дыялог 3

c. Write down at least three Belarusian questions which you might use to elicit each type of information listed above. Work with the class as a whole.

d. You will interview a Belarusian student who doesn't speak English. Prepare interview questions on the types of information you previously listed. Write out the questions you will ask. Work alone. Then compare your work with a partner.

e. Your teacher will now play the role of the student. Interview him/her. Take notes and write an English language summary of the information you obtain.

Exercise 7

GETTING THE FACTS STRAIGHT

Read the five dialogues below. Fill out the following chart with the information you find. Use Belarusian.

Dialogue #1

Name: _____

Nationality: _____

Subjects: _____

Miscellaneous Information:

- 1 — Дзе вы вучыцеся ?
 — У беларускім універсітэце.
 — Вось як?! А на якім курсе?
 — На другім.
 — Якая ў вас спецыяльнасць?
 — Ангельская мова.
 — Як цікава!
 — Так, я таксама так мяркую.

Dialogue #2

Name: _____

Nationality: _____

Subjects: _____

Miscellaneous Information:

- 2 — Вы вучыцеся ці працуеце?
— Я вычуся.
— Дзе?
— У інстытуце замежных моў.
— А якія мовы вы ведаеце?
— Я добра размаўляю па ангельску. Крыху чытаю і разумею па нямецку.
— Цудоўна! А я толькі пачала вывучаць іспанскую мову.

Dialogue #3

Name: _____

Nationality: _____

Subjects: _____

Miscellaneous Information:

- 3 — Пэт, дзе ты вучышся ў Амерыцы?
 — У Каліфарнійскім універсітэце.
 — А якая ў цябе спецыяльнасць?
 — Яшчэ не ведаю. Можа быць славянская культура.
 — А што ты робіш у Беларусі ?
 — Я вывучаю беларускую мову.
 — Ты ўжо даволі добра размаўляеш па беларуску.
 — Не, на жаль гэта не так. Беларуская мова вельмі цяжкая.

Dialogue #4

Name: _____

Nationality: _____

Subjects: _____

Miscellaneous Information:

- 4 — Віталь, што ты чытаеш?
 — Амерыканскі часопіс «Лайф». Вельмі цікавы часопіс.
 — Ты добра чытаеш па ангельску?
 — Не, не вельмі. Я зараз вывучаю ангельскую мову.
 — Дзе?
 — Ва ўніверсітэце.
 — Там добрыя настаўнікі?
 — Вядома!

Dialogue #5

Name: _____

Nationality: _____

Subjects: _____
_____Miscellaneous Information:

- 5 — Вы вучыцеся ў Амерыцы?
 — Я не зразумеў. Што вы казалі?
 — Вы вучыцеся ў Амерыцы?
 — Так, я вучыся ў вайсковым інстытуце замежных моў у Мантэрэі.
 — А што вы там вивучаеце?
 — Розныя мовы, культуры розных краін.

Exercise 8

CREATING A SCHEDULE

a. Read the example of the daily planner below. Use it as a model. Make a schedule of your own day in the space provided. Ask your instructor for vocabulary help if needed.

8:00 — 8:45	Ангельская мова. Граматыка
9:00 — 9:45	Ангельская мова. Літаратура
9:55 — 10:40	Гісторыя
10:50 — 11:35	Эканоміка
11:50 — 12:35	Музыка
12:35 — 14:00	Абед
14:00 — 14:45	Аэробіка

Your Daily Schedule

b. Now listen to a similar schedule. Write it down in the space below. Work alone. Then work with a partner. Compare it with the two schedules above. Name the differences and similarities. Use Belarusian.

Exercise 9

GATHERING INFORMATION

a. **Прадметы.** Work in pairs. State your opinion about the school subjects listed below. Use adjectives from the column on the left. REMEMBER! They agree with the subject in gender and number.

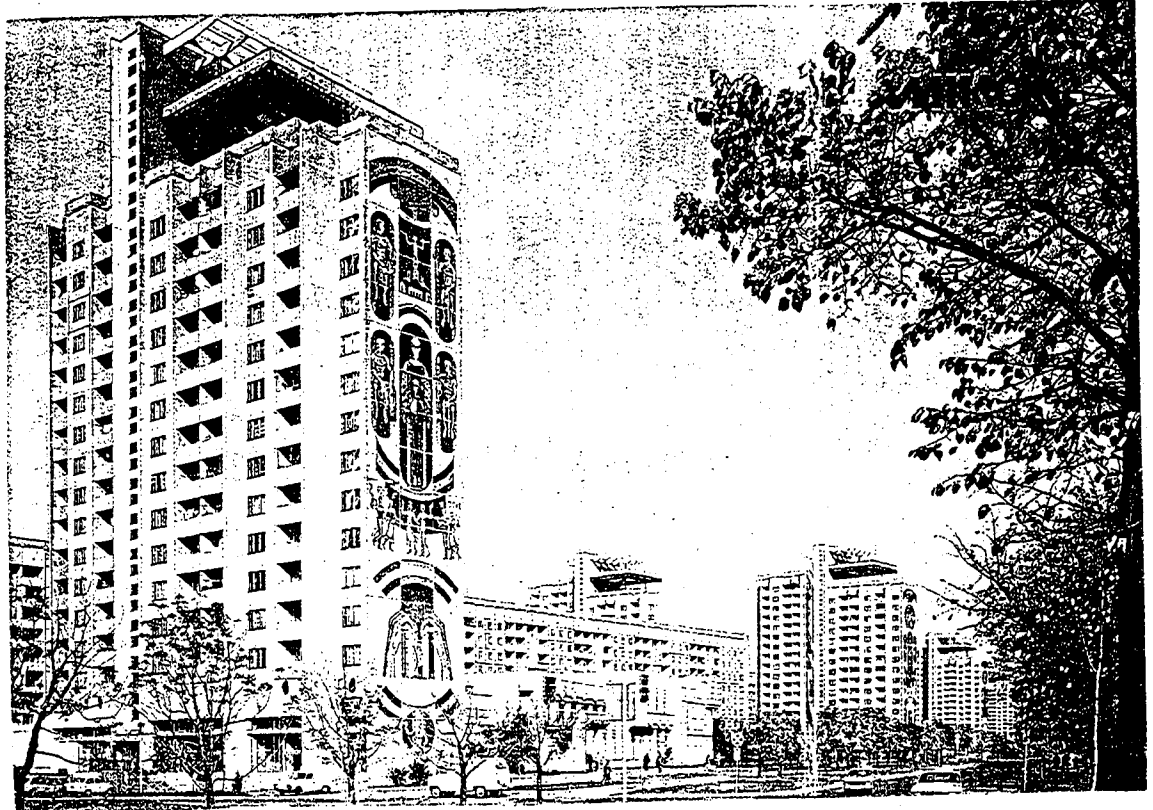
- НАПРЫКЛАД:** — Я мяркую, што беларуская мова вельмі цяжкая
 — Я таксама так думаю
- Ці
- Я мяркую, што беларуская мова не цяжкая

USEFUL VOCABULARY

цяжкая	біялогія
нецяжкая (лёгкая)	эканоміка
цікавая	нямецкая мова
нецікавая	філасофія
	гісторыя
	расейская мова

b. Work with a partner. Find out what courses he/she took in his/her last year at school and how your partner felt about each course. Take notes and categorize the courses according to the feedback which your partner gives you.

цяжкая	няцяжкая (лёгкая)	цікавая	нецікавая

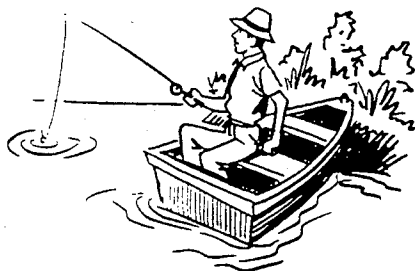
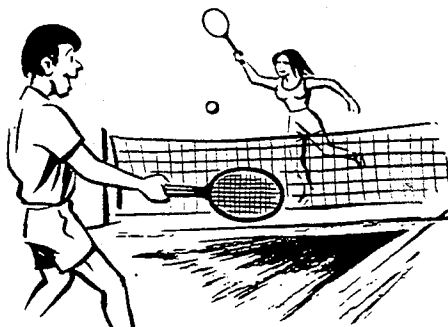
Minsk. Dwelling houses

В**ДАВАЙЦЕ РАЗМАЎЛЯЦЬ**

Exercise 1

Падрыхтоўка да размовы.

a. Аб сабе. Look at the pictures. Your instructor will use them as a prompt to talk about him/herself. Listen to your instructor. Take notes on the phrases, sentences, etc., which you will need to talk about yourself using the same pictures as a prompt. Ask for clarification if necessary.

USEFUL VOCABULARY

.How do you say ...?

.Маё імя ...

.Маё прозвішча...

.Я жыву ў ...

Я амерыканец/беларус/ рускі

Я студэнт/вайсковец

Я вучуся ў ...

Notes

b. Suggest three ways of accomplishing each of the tasks listed below in Belarusian. Take notes in the space provided. Work with the class as a whole.

- tell someone where you live

- tell someone what languages you know and how well

- tell someone what course you are taking

- tell someone where you go (went) to school

- tell someone what subjects you are taking now (took at school)

- express agreement with an opinion

- state that you missed something that was said

с. Дзе ты вучышся? Ask your classmates where they studied; what courses they took; what languages they know well, etc. Find out what courses they were taking (are taking). Report your findings in Belarusian in the space provided.

Exercise 2

MANAGING A CONVERSATION

- a. **Уявіце сябе!** Imagine that you are in Belarus and must act on the following situations. Using Belarusian, suggest several ways in which you might handle each situation. Work with the class as a whole.
- You start up a conversation with someone at a party. Your partner talks too fast. Try to slow him down.

-
- You are talking to a person who knows several languages. Find out about his/her language background.

-
-
-
-
-
-
-
- A person starts speaking Russian. Get him/her to speak Belarusian.

-
-
-
-
-
-
-
- A person uses slang and you don't understand it.

- b. Work with the class as a whole. Suggest the types of information you will need to interview a visiting Belarusian student who doesn't speak English well. List the types of information in English.

Example: city of origin

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

- c. Work with the class as a whole. Suggest statements and questions you will need in order to interview the Belarusian student. Take notes in Belarusian on key words, phrases, statements, and questions.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Exercise 3

INTERPRETING AND TRANSLATING**GRAMMAR NOTE**

The verbs **казаць** (to say), **меркаваць, думаць** (to think), **пытаць** (to ask), **адказваць** (to answer) allow you to assume the point of view of a third person in interpreting exercises: She says that ..., He thinks ..., They are asking ..., etc.

a. Below you see some lines that might come up in interpreting. Change them from direct into indirect speech orally. Work in pairs and then with the class as a whole.

American and Belarusian**Interpreter**

- What's your name and patronymic ?

— Ён пытае, як
ваша імя і імя
па бацьку ?

— Мяне клічуць Васіль Францавіч.

- He says his name is
Vasil Frantsavich.

- What's your last name ?

— Даўгалёў.

- Is that a Belarusian last name ?

— Так, беларускае.

- Where do you live ?

— Тут, у Мінску. А вы здаецца амерыканец ?

- Yes.

— Вы добра размаўляеце па беларуску.

- Not really. Belarusian is very hard.

b. A reporter for your school wants to conduct an interview with a visiting Belarusian student and has asked for your help. Translate the questions and statements.

English speaker's part

1. What's your name?

2. What's your last name?

3. Where do you go to school?

4. So your major is chemistry?

5. That's very good. Do you know English?

6. Are you studying English now?

7. Good bye.

Exercise 1

ДЫПЛОМ ІНСТЫТУТА ЗАМЕЖНЫХ МОЎ.

- a. Work in pairs. In Belarusian write down three things you would expect to find in a Belarusian university diploma.

- b. Now read the diploma on the next page to see if you can find these pieces of information. What else did you find out? Share the information with your partner. Use Belarusian.

Д И П Л О М

Ю N 319764

Гэты дыплом выдадзены **Трайкоўскаў...**

..... **Валянціне Піліпаўне.....**
 у тым, што **яна** у 1968 годзе паступіла....
 у **Мінскі дзяржаўны педагагічны.....**
..інстытут замежных моў.....
 і ў 1973... годзе скончы..**ла...**поўны курс..
Мінскага дзяржаўнага педагагічнага..
інстытута..замежных..моў.....
 па спецыяльнасці..**англійская і ..**
нямецкая...мовы.....

.....
 Рашэннем Дзяржаўнай экзаменацыйнай..
 камісіі ад «**23**»..**чэрвеня.....1973.....г.**
Трайкоўскай.. Валянціне.. Піліпаўне....
 прысвоена кваліфікацыя..**настаўніка.....**
англійскай.. і.. нямецкай.. моў.....
сярэдняй ..школы.....
 Старшыня дзяржаўнай
 экзаменацыйнай камісіі ..
 Рэктар ..
 Прарэктар.....

М.П.

Город**Мінск....«27» чэрвеня 1973г.**
 Рэгістрацыйны N4463

- c. Find out the exact name of the institute. Discuss in class.
- d. Review the diploma and find the verbs **паступіў(ла)** and **скончыў(ла)**. What are the forms of the Belarusian past tense? Discuss in class.

e. What are the Belarusian equivalents of the following words.

1. diploma

2. qualification

3. commission

МІЖ
ІНШЫМ

Францыск Скарына was an outstanding scientist, poet, and linguist of the 16th century. He was also a great translator, a doctor of science and medicine. He started a publishing business in Belarus.

Exercise 2

ДАДАТАК ДА ДЫПЛОМУ

a. Write down the courses you would expect to find in an official transcript for an English major in the U.S.

English Major

General Requirements

b. Now read through the transcript issued in 1973 by a Soviet institute. Then work in pairs and answer the following questions in Belarusian:

1. Which subjects listed in the transcript are similar to those taken by English majors in your country?

2. Which subjects would not normally be taken by English majors in your country?

3. Which subjects were required in the Soviet system of education?

4. Which subjects will appear in your diploma ?

c. Figure out the GPA of the person whose name is on the transcript.

ДАДАТАК ДА ДЫПЛОМУ N Ю319764

Выпіска з заліковай ведамасці
(без дыплама не сапраўдна)

Гр...Лужаніна .. Галіна..Пятроўна..пад час вучобы ў Мінскім
дзяржаўным педагагічным інстытуце замежных моў здала
экзамены па наступных прадметах:

N п.п.	Прадмет	Адзнака
1	Гісторыя КПСС	добра
2	Палітычная эканомія	выдатна
3	Дыялектычны і гістарычны матэрыялізм	выдатна
4	Высновы наўчнага камунізму	выдатна
5	Псіхалогія	добра
6	Педагогіка	выдатна
7	Гісторыя педагогікі	добра
8	Лацінская мова	залічана
9	Беларуская мова	залічана
10	Руская і беларуская літаратура	выдатна
11	Руская мова	залічана
12	Практыка асноўнай (ангельскай) мовы	добра
13	Тэарытычная фанэтыка	выдатна
14	Граматыка ангельскай мовы	здавальняюча
15	Геаграфія,гісторыя і культура Англіі	выдатна
16	Літаратура Англіі	залічана
17	Другая замежная (нямецкая) мова	выдатна
18	Методыка выкладання замежных моў	выдатна
19	Педагагічная практыка выкладання ангельскай мовы	выдатна
20	Педагагічная практыка выкладання нямецкай мовы	добра
21	Спецпадрыхтоўка Фізіцкая падрыхтоўка	здавальняюча залічана

THE GRADING SYSTEM

The following grades are recorded in Belarusian transcripts:

выдатна (5)

добра (4)

здавальняюча (3)

нездавальняюча (2)

Students can take courses on a pass/fail basis. A passing grade in this document is recorded as **залічана**.

When talking about grades, students refer to them by number:

Я атрымаў(ла)

пяцёрку (5)

чацвёрку(4)

тройку (3)

двойку (2)

A two is a failing grade, though technically a one is the lowest a student can receive.

- d. Look through the transcript again. Write a list of all the subjects having to do with the study of foreign languages.

- e. Find the cognates for the following words in the transcript:

1. history

2. geography

3. pedagogy

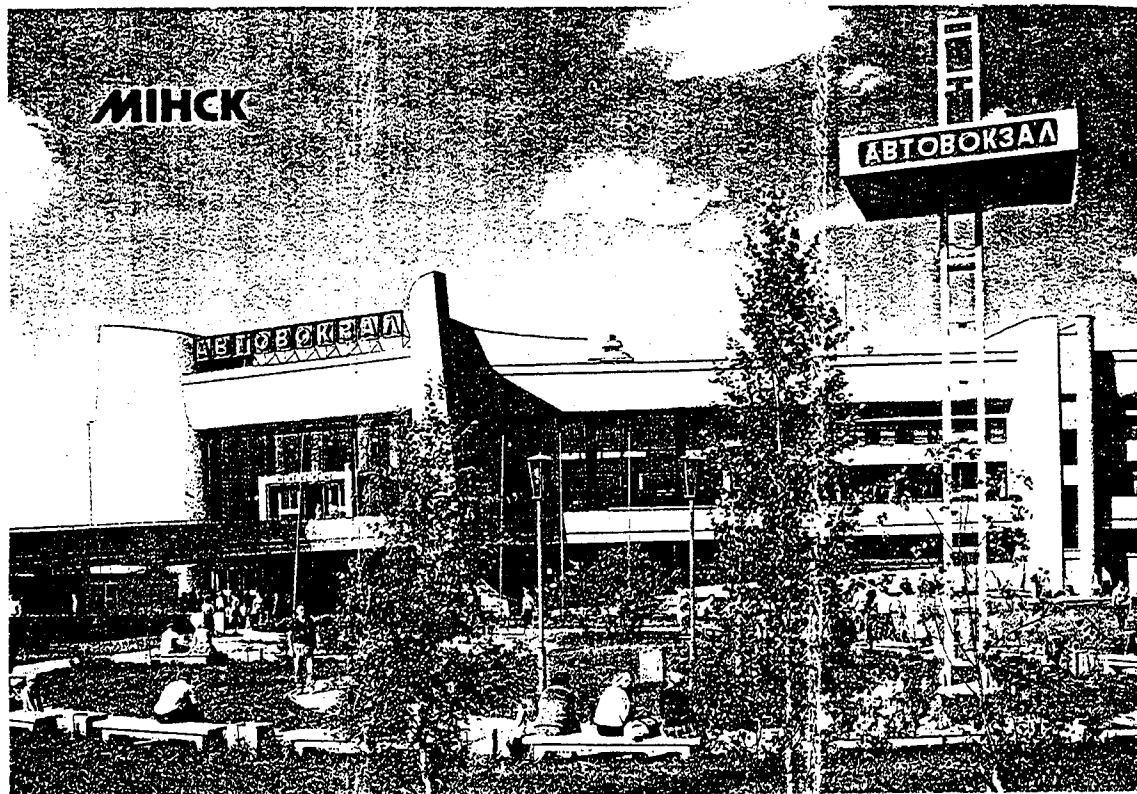
4. philosophy

5. psychology

f. List five courses you would be most and least interested in taking.

most interested

least interested

Minsk. Bus station

D	ДАВАЙЦЕ ПАСЛУХАЕМ	

Exercise 1

TRANSCRIBING A MESSAGE

a. You are a foreign student at a Belarus university. You will hear segments of a welcoming speech from the Deputy Minister of Education of Belarus to foreign students. Using English, write down the major things you would like to know about the universities and institutes in Belarus.

b. Before listening to the Minister's speech, arrange the topics below in the order you think they may occur.

- composition of the student body
- foreign students
- good luck wishes
- opening welcome
- structure of the university
- students' stipends and internships

c. Listen to the tape. What major topics were mentioned. Write them down in English.

d. Compare the topics you have and the topics which were mentioned. What are the differences? Use English.

e. What other questions might you have? Write your response in English.

f. Listen to the tape once again. Find out the meaning of the words. Write the English translation in the blanks provided.

— большасць

— практыка

— навукова-даследчыя

Exercise 2 Listen to the passage and make a transcription .

Exercise 3

LISTEN AND PROVIDE A GIST

Listen to the news from the local broadcasting network. Work alone while taking notes. Listen once again. Now work with a partner. Give a gist of the passage in English.

Exercise 4 Write down the numbers you hear

Exercise 5 You have a list of last names of citizens of Grodno. Listen to the tape and write down their phone numbers.

Маневіч _____	Гілевіч _____
Акулаў _____	Скарынкін _____
Росцікаў _____	Стралкоўскі _____
Шыпаў _____	Барывончык _____
Кароль _____	Жураўляў _____

Е**ГЭТА ВАМ ДАПАМОЖА****CONJUGATION OF THE VERB « вучыцца »**

Я	вучуся	Мы	вучымся
Ты	вучышся	Вы	вучыцеся
Ён/яна	вучыцца	Яны	вучацца

Oral drill:

Example: *Я ВУЧЫСЯ ВА ЁНІВЕРСІТЭЦЕ.* (ты, яна, Ганна, суседзі, Кастусь)

Example: *ВЫ ВУЧЫЦЕСЯ ЦІ ПРАЦУЕЦЕ?* (твой бацька, яго бацькі, ваш сусед, ты)

Exercise 1

Fill in the blanks with the appropriate form of the verb <вучыцца>

- Ты _____ ці працуеш?
- Я _____ ва ўніверсітэце.
- Сапраўды? А мой брат таксама там _____.
- Я меркавала, што твой брат працуе.
- Брат працуе ўвечары, а ўдзень мы _____.

THE PREPOSITIONAL CASE : на, у

Sometimes the P.C. + **на, у** indicates location.

Example: на лекцыі, на факультэце, на курсе, у інстытуце

Oral drill: Create five questions and answers based on the following model.

Example: — **НА ЯКІМ КУРСЕ ВУЧЫЦЦА ГАННА ?**
 — **ЯНА ВУЧЫЦЦА НА ПЕРШЫМ КУРСЕ.**

Мікалай	другі
Кацярына	пяты
Валеры	чацверты
Сымон	першы
вы — ?	

Exercise 2

Form sentences using the following:

Я			першы курс
мы	працаваць	у	Лінгвістычны ўніверсітэт
гэты студэнт	вучыцца	на	філалагічны факультэт
вы			Беларусь

Exercise 3

Fill in the blanks with either У or НА:

Тамара вучыцца _____ трэцім курсе _____ інстытуце _____

Беларусі. Там яна вучыцца _____ гістарычным факультэце. Жыве яна _____ Брэсце _____ вялікім інтэрнаце.

Exercise 4

Fill in the blanks with the correct preposition:

Юрась вучыцца _____ другім курсе _____ інстытуце _____ Віцебску.

Там ён вучыцца _____ эканамічным факультэце. Жыве ён _____ інтэрнаце.

Exercise 5

Fill in the blanks using either У or НА.

1. _____ якім факультэце вы вучыцеся?
2. _____ якім інстытуце вы вучыцеся?
3. Ты вучышся _____ трэцім курсе?
4. Ты жывеш _____ кватэры ці _____ інтэрнаце?

Exercise 6

Compose sentences, add prepositions where necessary.

Example:

Валянцін , вучыцца , інстытут — Валянцін вучыцца ў інстытуце.

1. Дзе , вы , вучыцца ?

2. Мы , вучыцца , вялікі , інстытут.

3. Які , курс , вучыцца , твой , сусед ?

4. Майкл і Мішэл , вучыцца , Сан-Францыска.

5. Я , вучыцца , інстытут замежных моў .

Exercise 7

Fill in the blanks using either У or НА and the prepositional case.

— Дзе вы вучыцеся?

— Тут _____ ці дома
 in Belarus
 _____ ?
 in America

— І дома і тут. Тут _____ я вучуся
in Homel

_____ at the institute

_____ at math faculty

Дома _____
in California

я
вучуся _____

_____ in a small university in the
computer science department.

— А дзе вы жывяце?

_____ in an apartment ?

— Не, _____
in a dorm

— А вы толькі вучыцеся?

— Не, я яшчэ працую

_____ at the library

Exercise 8

Answer the following questions in complete sentences.

1. Як вас завуць ?
2. Дзе вы працуеце (вучыцеся) ?
3. На якім вы курсе ?
4. Якая ў вас спецыяльнасць ?

5. Якія мовы вы ведаеце ?
6. Дзе вы жывяце?
7. А дзе жывуць вашыя бацькі?

STUDYING : ВУЧЫЦЦА — ВУЧЫЦЬ

	вучыцца	вучыць (што)
No complement	Я вучуся I'm a student	
Place	Я вучуся ў Мінскім інстытуце I'm studying at Minsk institute	
Adverb (how)	Я вучуся добра I do well in school	
Direct object		Я вучу мовы I take languages

Exercise 9

Translate into Belarusian.

- Where do you study?

- At an L-A University.

- What do you take?

- French.

- Do you do well?

- Yes, I do well.

Exercise 10

Respond in writing to the following questions.

1. Ты вучышся ці працуеш? Дзе? Што ты вучыш?

2. Ваш брат вучыцца? Дзе? Што ён вучыць?

3. Ваша суседка вучыцца? Дзе? Што яна вучыць?

4. Вашы бацькі вучыліся? Дзе?

Exercise 11

Write down questions and answers in the form of mini-dialogues.

Example: Алесь — Што вучыць Алесь? — Алесь вучыць хімію.
Ты — Што ты вучыш? — Я вучу матэматыку.

што + pronoun + verb
што + verb + noun

ты, ён, Таццяна, Сяргей, Майкл, яна, яны, студэнт

THE ACCUSATIVE CASE

In Belarusian the accusative case is used for direct objects. A direct object is a noun or pronoun that receives the action of a verb.

Example: Я вучу беларускую мову.
Ты чытаеш цікавыя кнігі.
Я кахаю цябе.

MODIFIERS AND NOUNS IN THE ACCUSATIVE

	Adjectives		Nouns	
Masculine sing.inanim ate	нов-ы апошн-і	— ы — і	часопіс рубел-ь	—о —ь
animate	нов-ага апошн-яга	— ага — яга	студэнт-а сабак-у кан-я	—а —у —я
neuter singular	нов-ае апошн-яе	— ае — яе	акн-о воблак-а пол-е	—о —а —е
feminine singular	нов-ая апошн-яя	— ая — яя	вясн-а кухн-я дэтал-ь ноч	—у —я —ь —о
plural	нов-ыя апошн-ія	— ыя — ія	часопіс-ы сукенк-і	—ы —і

Some accusative forms of the possessive modifiers **мой, твой, наш, ваш**, and a small number of other modifiers have noun-like rather than adjective-like endings. For this reason, they are often called special modifiers.

The accusative case of the special modifiers is given in the next chart.

THE ACCUSATIVE CASE OF SPECIAL MODIFIERS

Masculine singular inanimate	мой, твой, наш	ваш, чый	гэты, адзін, трэці
animate	ма-йго тва-йго наш-ага	ваш-ага чы-йго	гэт-ага адн-аго трэц-яга
neuter singular	ма-ё тва-ё наш-а	ваш-а чы-ё	гэт-а адн-о трэц-яе
feminine singular	ма-ю тва-ю наш-у	ваш-у чы-ю	гэт-у адн-у трэц-юю
plural	ма-е тва-е наш-ы	ваш-ы чы-і	гэт-ы адн-ы трэц-ія

Exercise 12

Fill in the blanks with adjectives and nouns in the accusative case.

— Кастусь, ты чытаеш _____ (беларускія газеты) ?

— Так, я чытаю _____ (Звезда, Наша Слова), а таксама _____ (Менская

Грамада). Я люблю _____ (беларускія часопісы) таксама. Я, напрыклад, заўсёды чытаю

_____ (Беларусь) і _____ (Вожык).

— А _____ (якія газеты) ты чытаеш?

— Я чытаю _____ (Рэспубліка, Народная Газета).

Exercise 13

Oral Drills

Your will hear the following subjects, respond as shown in the model:

1. МОВА — Я ВЫВУЧАЮ МОВУ/Я ВУЧУ МОВУ
2. ГІСТОРЫЯ — Я ДОБРА ВЕДАЮ ГІСТОРЫЮ
3. НОВАЯ КНІГА — ШТО ВЫ ЧЫТАЕЦЕ ? — Я ЧЫТАЮ НОВУЮ КНІГУ.

Exercise 14

Fill in the blanks with the adjectives and nouns in the accusative.

1. Прэзідэнт чытае _____ (дакументы)
2. Амерыканцы чытаюць _____ (тэхнічная літаратура)
3. Студэнты чытаюць _____ (новыя падручнікі) у бібліятэцы.
4. _____ (якая кніга) ты чытаеш ?
5. Вы добра ведаеце _____ (амерыканская літаратура)

Exercise 15

Fill in the blanks:

— Яўген, ты чытаеш _____ (беларускія часопісы)?

— Так, чытаю _____ (Работніца і сялянка).

Я яшчэ чытаю расейскія журналы.

— А _____ (якія газеты) ты чытаеш ?

— Я чытаю _____ (Звязда) і _____ (Добры Вечар).

Conjunctions: дзе - where

Алесь пытае, дзе вучыцца Іван
Ales asks where Ivan goes to school.

што — that

Яна мяркуе , што Іван вучыцца тут.
She thinks (that) Ivan goes to school here.

Note: Belarusian uses <што> where English uses <that>. But in this context the word <that> is optional in English. The Belarusian < што > is obligatory.

Я адказваю, што Іван вучыцца тут.
I am answer that Ivan goes to school here.

як — how

Але яна не ведае, як ён вучыцца.
But she doesn't know how he studies.

таму што — because

Ён вучыцца на матэматычным факультэце, таму што ён любіць матэматыку.
He studies in the department of mathematics because he loves math.

Translate into Belarusian :

1. Larisa says Eugene studies French.
2. Alis speaks Belarusian well because her parents speak Belarusian at home.

Drills :

Example: Гэта цікавы курс — Я мяркую, што гэта цікавы курс
стары часопіс, твой падручнік, добры слоўнік, цікавая кніга.

Exercise 16

Insert the necessary conjunctions :

1. Настаўнік пытае студэнта _____ ён жыве.
2. Яна пытае Івана _____ ён чытае.
3. Алена пытае цябе _____ ты жывеш.
4. Настаўніца пытае вас _____ размаўляе па ангельску.

Minsk. Monument to Yakub Kolas. Sculptor Z. Azgur, architects G. Zaborsky, Yu. Gradov, L. Levin

c. Respond to this letter in Belarusian.

Exercise 2

Your friend wants to find a pen pal in Belarus. He has asked you to translate the following letter into Belarusian.

April 16, 19..

Hello! Let me introduce myself. My name is Sam Adams. I go to San Francisco State University. I am in the second year. My major is ancient history, but I also take international relations, Latin, and French. I will also study one of the Slavic languages, probably Belarusian.

I live in a dorm with my friends. We like the university very much.

Where do you go to school, and where do you live? Do you know English? What do you like to do after school?

Yours truly,

Sam

Exercise 3

Артыкул у газеце.

- a. Write a newspaper article on a visiting Belarusian exchange student for the university gazette. First make a list of questions you would like to ask during an interview. Write in Belarusian.

b. Work with a partner. Write out two possible answers to each of your questions in Belarusian.

c. Listen to an interview. You will hear only the answers. Match your questions (above) with the answers in the interview if possible. Add any questions necessary. Work in pairs and then with the class as a whole.

d. Record the questions in the appropriate spaces on the cassette tape.

e. Write a short letter in Belarusian to your friend telling about the facts you learned during the interview.

f. Write an article in English about the exchange student. Summarize what you learned about him/her.

g. Now write a short letter in Belarusian to a friend in Minsk about this Belarusian exchange student.

G**НОВЫЯ СЛОВЫ І ВЫКАЗВАННІ****НАЗОЎНІКІ**

адносіны
(міжнародныя адносіны)
адукацыя
(вышэйшая адукацыя)
архітэктура
Беларусь
біялогія
гісторыя
журналістыка
інстытут
(Інстытут замежных моў)

краіна (краязнаўства)
літаратура
матэматыка
медыцына
музыка
навука
(палітычныя навукі)
настаўнік
(настаўнік беларускай мовы)

прадмет
псіхалогія
Расія
сацыялогія
спецыяльнасць
стажёр

сусед(суседка, суседзі)
тэхніка
(вылічальная тэхніка)
універсітэт

NOUNS

affairs/relations
international affairs
education
higher education
architecture
Belarus
biology
history
journalism
institute
Institute of Foreign
Languages
country/area studies
literature
math
medicine
music
science
political science
teacher
teacher of Belarusian
language
subject
psychology
Russia
sociology
major
a student/worker in a special
course
neighbor(fem.,pl.)
technology/technique
computer science
university

факультэт(аддзел)	faculty/department
філасофія	philosophy
фінансы	finance
хімія	chemistry
школа	school
эканоміка	economics
юрыспрудэнцыя	law

ПРЫМЕТНІКІ

дзяржаўны
 другі
 Еўрапейскі
 замежны
 Мінскі
 палітычны
 першы
 пяты
 трэці
 філалагічны
 цяжкі
 чацверты

ДЗЕЯСЛОЎ

адказваць
 адказваю, адказваеш,
 адказваюць

вучыцца
 вучуся, вучышся, вучацца

вывучаць(што)
 вывучаю, вывучаеш, вывучаюць

думаць,(меркаваць)
 думаю, думаеш, думаюць

працаваць
 працую, працуеш, працуюць

ADJECTIVES

state
 second
 European
 foreign
 Minsk(adj.)
 political
 first
 fifth
 third
 philological
 difficult
 fourth

VERBS

to ask

to study

to take a subject, to study
 must have a direct object

to think

to work

пытаць
пытаю, пытаеш, пытаюць

to answer

ПРЫСЛОЎЕ

ужо
яшчэ

ADVERBS

still
already

ПРЫНАЗОЎНІК

У + prepositional case
НА + prepositional case

PREPOSITIONS

in, at
in, on, at

ЗЛУЧНІК

дзе
ці
як
таму што
што

CONJUNCTIONS

where
or
how
because
that

ФРАЗЫ

Вось як?
Што вы казалі?
кажыце?
Вядома

PHRASES

Really?
What did you say?
What do you say
Of course

любіць
кахаць

to like
to love

можа быць
На якім курсе

Maybe
what year (are you in)

Я не зразумеў/разумею
Я атрымаў / атрымала

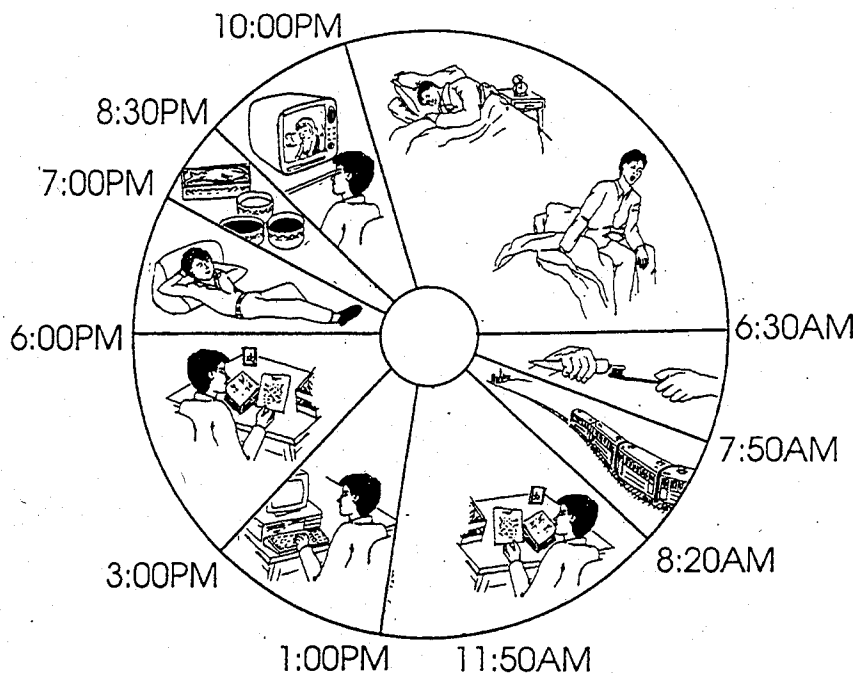
I did not understand
I received

Minsk. In a new district

UNIT 5

ШТО МЫ РОБІМ КОЖНЫ ДЗЕНЬ

АБ ЧЫМ ІДЗЕ ГАВОРКА

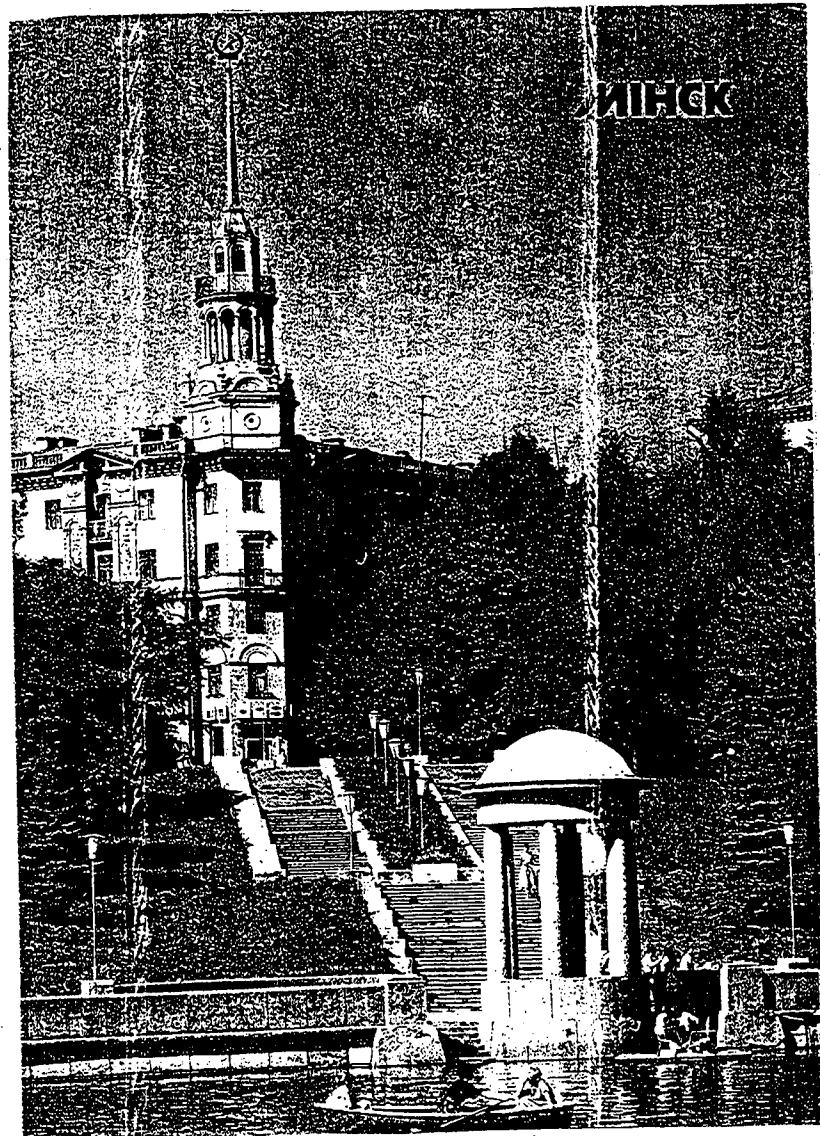
- **talking about a daily routine**
 - **holidays and leisure activities**
 - **telling time**

ГЭТА ВАМ ДАПАМОЖА

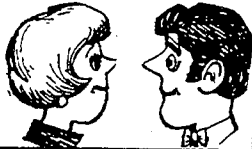
- **y+ acc.case for clock time and days of the week**
 - **verbs of motion**
 - **expressing necessity**

МІЖ ІНШЫМ

- **the Belarusian calender**
 - **Belarusian student's daily schedule**

Minsk. The Svisloch River embankment

A **АБ ЧЫМ ІДЗЕ ГАВОРКА**

Exercise 1

Што я звычайна раблю?

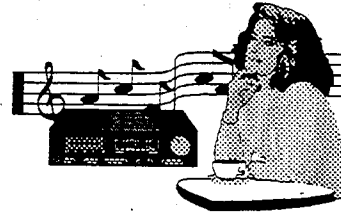
What do you usually do? Arrange the following activities in chronological order. Write your response in the space provided.

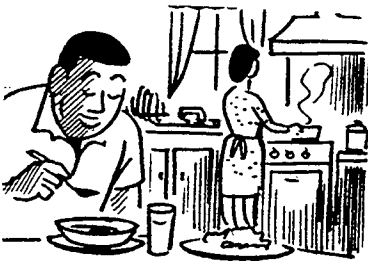
кладуся спаць

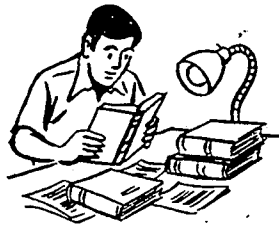
іду ў клас

слухаю радыё

снедаю

займаюся

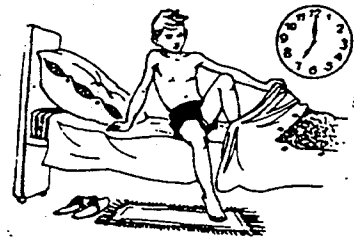
іду ў бібліятэку

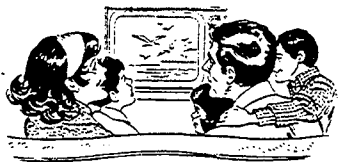
вячэраю

чытаю часопіс

устаю

гляджу тэлевізар

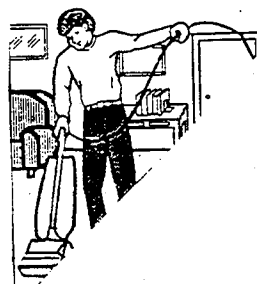
абедаю

адзяюся

прымаю душ

прыбіраю пакой

адпачываю

**МІЖ
ІНШЫМ**

раніцай	around 4a.m. till noon
удзень	12 noon till 5 p.m.
увечары	about 5 p.m. till around midnight
ноччу	around 12 midnight till around 4 a.m.

Grammar Note

The above definitions of time often come at the beginning of a Belarusian sentence.

панядзелак	1	8	15	22	29
аўторак	2	9	16	23	30
серада	3	10	17	24	
чацвер	4	11	18	25	
пятніца	5	12	19	26	
субота	6	13	20	27	
нядзеля	7	14	21	28	

Note: Look at the page from a Belarusian calendar. The days of the week are listed vertically and the first day of the week is Monday. The days of the week are not capitalized.

Exercise 3

РАЗМОВЫ

Listen to the dialogs on your cassette and answer the questions in English.

Размова 1:

У інтэрнаце

Does Patrick speak Belarusian?

What is Patrick doing in Minsk?

Does Mikhael know English?

What does Patrick do on weekdays?

Размова 2

Білеты ў тэатр

What days are mentioned? Write them down.

What is Marya doing on Thursday?

When is Mark going to call her?

What day do they agree on?

Размова 3

Пойдзем у буфет!

In what order will the following activities take place?

гісторыя

буфет

размова

1. _____ 2. _____ 3. _____

Where and when will Helen meet Yas?

Time: _____ Place: _____

Exercise 4

Collecting Information

Listen to the same dialogues once again and summarize them in Belarusian keeping in mind three questions: Who? When? Where?

Размова 1:

Размова 2:

Размова 3:

Exercise 5

Writing a Gist

Work in pairs. Look through the dialogues and give a written gist of them in Belarusian.

Дыялог 1

Дыялог 2

Дыялог 3

Дыялог 4

Дыялог А

Ты ідзеш сёння ў басейн?

- Алесь, ты ідзеш сёння ў басейн?
- Сёння? Які сёння дзень?
- Аўторак!
- Так, іду. Увечары. У 8 гадзін.
- У восем? Цудоўна! Хадзем разам!
- Добра, хадзем.

Дыялог В

Куды ты ідзеш?

- Куды ты ідзеш, Яўген?
- У клас.
- Гэтак рана? Колькі зараз часу?
- Зараз ужо дзевяць.
- Дзевяць? Не можа быць!
А які ў цябе ўрок?
- Лабараторыя. Прабач, я спазняюся.
- Добра, ідзі, потым пагутарым.

Дыялог С

Што ты робіш у суботу ўвечары?

- Алё! Мікола, гэта ты?
- Так, слухаю Роб.
- Слухай, Мікола, што ты робіш
у суботу ўвечары?
- Нічога.
- Хадзем на дыскатэку.
- З задавальненнем! Калі?
- У сем гадзін.
- Добра, дамовіліся.

Дыялог D

Што ты зараз робіш?

- Алё! Зіна? Слухай, што ты зараз робіш?
- Я прыбіраю пакой, а Ганна глядзіць тэлевізар. А што?
- Жадаеце паехаць разам на дачу?
- Калі?
- У адзіннаццаць гадзін.
- У адзіннаццаць не магу.
Я ўжо дамовілася раней пайсці ў бібліятэку.
- А Ганна?
- Здаецца, Ганна свабодная.
- Ведаеш, паедзем увечары, а не зараз.
- Добра, дамовіліся.

Exercise 6

Create-a-Dialogue

Using the dialogues in exercises 4 and 5 as a model create two new dialogues in Belarusian. Work with a partner. Then compare the dialogues you created with the class as a whole.

Exercise 7

Які сёння дзень?

For each of the days given below, create a short conversation based on the model. Work with a partner.

- Model:**
- Ты сёння ідзеш у кіно?
 - Які сёння дзень?
 - Сёння? Чацвер.
 - Не, не іду.

Useful Vocabulary :

панядзелак, серада, нядзеля, аўторак, субота

Exercise 8

У які дзень? (Калі)

Work in pairs. Find out what your partner does on different days. Then reverse roles. Report your findings to the class as a whole.

Useful Vocabulary:

- У які дзень ты глядзіш тэлевізар?
- У нядзелю.
- У які дзень ты адпачываеш?
- У суботу.
- Калі ты працуеш?
- У сераду і чацвер.

Grammar Note

In Belarusian *y+acc.case* of the day of the week is used to express the idea that something takes place on *a certain day of the week*.

Take notes here:

Grammar Note

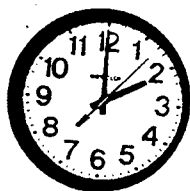
In Belarusian there are three different forms of the word **гадзіна** (o'clock) after numbers.

Example:

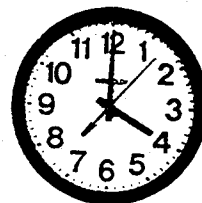
Зараз адна **гадзіна**.
(Nom.sing.)

Зараз дзве **гадзіны**.
(Gen.sing.)

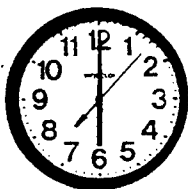
Зараз пяць **гадзін**.
(Gen.pl.)

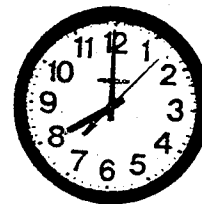
Зараз дзве гадзіны

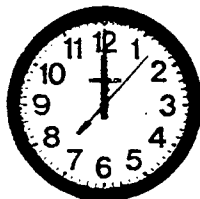
зараз чатыры гадзіны

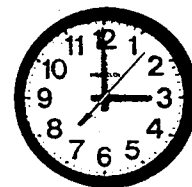
Зараз шэсць гадзін

зараз восем гадзін

зараз дванаццаць гадзін

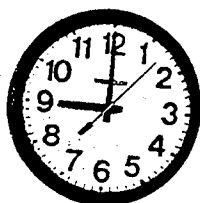
зараз пятнаццаць гадзін

Exercise 9

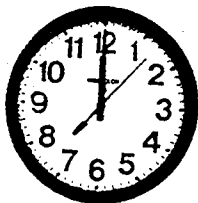
Create a Dialogue

Work with a partner. Create a short dialogue of your own. Then act it out with a partner. The pictures below will prompt you on the time to be used in the dialogues.

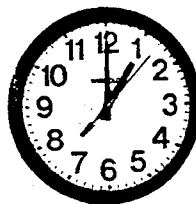
Example: - Прабачце, якая зараз гадзіна?
 - Зараз тры гадзіны.
 - Дзякуй.

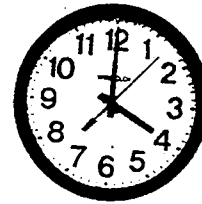
а

б

в

г

Exercise 10 **Якая зараз гадзіна? (У якой гадзіне?)**

a) Work with class as a whole. Find out what routine your classmates follow on a typical day. Put your findings in a chart below.

Example: - Калі ты снедаеш?
 - Звычайна я снедаю ў 7 гадзін раніцы

Useful Vocabulary:

прымаць душ, чытаць часопіс, ісці ў бібліятэку, абедаць, ісці на урок, ісці дадому, класціся спаць, і г.д.

Grammar Note

To tell what time something happens, use **y+ the hour**

Імя	раніца	дзень	вечар	ноч

b) Compare the routines of your classmates. Who is "an early bird"? Speak Belarusian.

Exercise 11

Мой тыдзень

a) Make a calendar in Belarusian of your activities for next week.

панядзелак

аўторак

серада

чацвер

пятніца

субота

нядзеля

b) Choose a certain day and compare it with your partner's plans for that day. Report the similarities and the differences to the class as a whole.

Take notes here:

Exercise 12

Мой самы любімы дзень

Work with the class as a whole. Discuss your most and least favorite days of the week? Give some reasons. Speak Belarusian.

Useful Vocabulary:

Які ў вас самы любімы дзень? Чаму? Які ў вас самы нелюбімы дзень? Чаму?

В ДАВАЙЦЕ РАЗМАЎЛЯЦЬ

Exercise 1

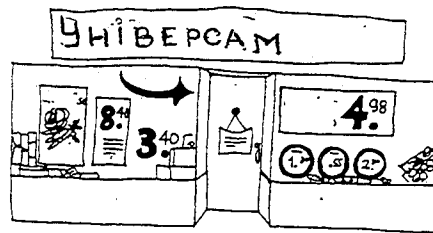
Куды я іду ?

a) Look at the pictures below. Prepare a written report for the class telling them which day(s) and at what time you go or don't go to the places indicated. Write in Belarusian. Use the space provided below.

Example: У нядзелю ў 3 гадзіны я іду ў запарк .
У нядзелю ў 3 гадзіны я не іду ў запарк.

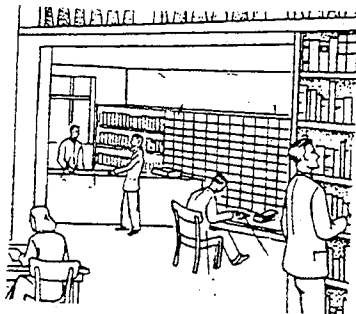
тэатр

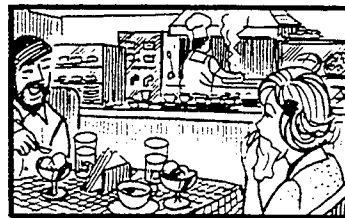
крама

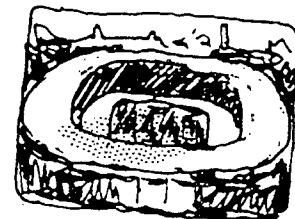
музей

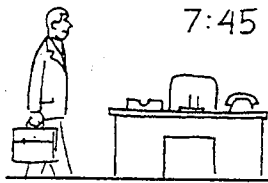
бібліятэка

кавярня

на стадыён

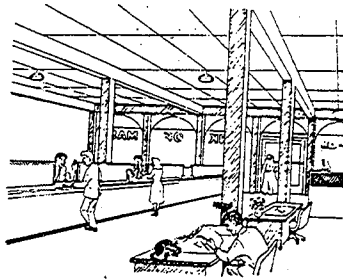
на працу

у клас

на дыскатэку

ашчадная каса

b) Read your written report to the class as a whole. Fill in the following chart in Belarusian as other students make their reports.

Student's Name	Destination	Time	Day

Exercise 2

Я часта хаджу ў бібліятэку

Grammar Note

The following adverbs describe how often people do things. Most adverbs in Belarusian precede the verb.

рэдка	rarely	кожны дзень	every day
часта	often	заўсёды(заўжды)	always
звычайна	usually		
ніколі	never		

When you going from one place to another in the present tense, use the form **Я хаджу** or **Я звычайна хаджу ў школу раніцай**.

a) Write five true statements about yourself in Belarusian using the above mentioned adverbs and the pictures in exercise one above.

b) Use the information in the chart above. Find out what your classmates do in a typical week and how often they do those things. Takes notes in the space provided. Prepare an oral report for the class as a whole.

Example:

**Калі ты глядзіш тэлевізар?
Як часта ты глядзіш тэлевізар?**

Exercise 3

Падрыхтоўка да размовы

Review the previous dialogues. Work with a partner. Do the following in Belarusian:

- ask what day it is
- tell what day today is
- tell what time it is
- express surprise at something you hear
- start a telephone conversation with a friend
- invite a friend to go to the movies

- identify yourself on the phone
- ask what day your Belarusian class is
- end a conversation with a friend
- bring a conversation to an end by saying you have to go

Exercise 4

Размаўляем далей

Work with a partner. Respond orally to the following. Reverse roles and practise again.

Які сёння дзень?
Якая зараз гадзіна?
Куды ты ідзеш?
Што ты зараз робіш?
Жадаеш пайсці ў краму?
Хадзем разам у кіно.
Хадзем у бібліятэку!

Exercise 5

Давайце пагуляем!

Imagine that you are in Belarus. Work in pairs. Act out the following situations. Include conversation openers and closing remarks.

Student A: Call a friend/acquaintance. Find out if he/she is busy. Invite him or her out.

Student B: Accept/decline the invitation and, if appropriate, suggest an alternative. Decide when/where you will go.

Exercise 6

Вусны пераклад

In Belarus you are asked to act as an interpreter between a tourist who does not speak any Belarusian and a Belarusian who does not speak any English.

Useful words:

спачатку	first
потым	then
нарэшце	finally

English speaker's part:

1. Hi. I'm an American student and my name is...
2. Where do you go to school?
3. How interesting! My major is ecology.
4. I'm taking ecology, history, economics.
5. I am a tourist.
6. That would be great! When?
7. That will be fine!

Belarusian speaker's part

1. Прыемна пазнаёміцца. Мяне клічуць ...
2. Я вучуся ва ўніверсітэце ў Мінску. Вывучаю славянскія мовы.
3. А якія яшчэ прадметы вы вывучаеце?
4. А як вы трапілі ў Мінск?
5. Жадаеце наведаць мемарыяльны комплекс у Хатыні?
6. У суботу раніцай вам будзе зручна?
7. Тады дамовіліся. Ubачымся ў суботу!

Exercise 7

Раскажыце пра сябе

Answer the following questions in Belarusian in detail.

- Што вы звычайна робіце ў нядзелю?
- Што вы звычайна робіце ў чацвер раніцай?
- Што вы звычайна робіце ў сераду ўвечары?

Example: У суботу я звычайна адпачываю. Я ўстаю позна. Чытаю газету. Потым прымаю душ. Адзяюся і іду ў кіно ці ў рэстаран снедаць.

Exercise 1

Што ты робіш у ...?

Read the following daily calender. List all the courses and academic activities mentioned in it in alphabetical order in the space provided below. Discuss in Belarusian whom it might belong to?

ПАНЯДЗЕЛАК	АЎТОРАК	СЕРАДА
8:00 літаратура	9:00 беларуская мова	8:00 ашчадная каса
9:30 краезнаўства	10:30 гісторыя	9:00 фанэтыка
12:30 кафэ	12:00 літаратура	11:00 замежная літаратура
14:00 граматыка	13:00 граматыка	13:00 клуб аматараў джазу
16:00 тэатральны клуб	15:00 басейн	16:00 басейн
19:00 кіно	19:00 дыскатэка	18:00 бібліятэка

Exercise 2

Writing Your Own Schedule

Make an appropriate schedule for one day for yourself based on the activities listed above.

Месяц:
дзень:
час:

Exercise 3 Compare your schedule with your partner's schedule. Do you have anything in common? What? Write your answer in the space below in Belarusian.

Exercise 4

Запіскі

a) The following notes were left for you. On the basis of what you understand, put a check mark next to the notes you believe need action on your part.

Я ўзяў твой беларуска-ангельскі слоўнік Прынясу яго заўтра ў клас. Убачымся заўтра. Ірына	Ты ідзеш у сераду ў басейн? Пойдзем разам. Чакаю цябе каля ліфту на першым паверсе ў 4:00 гадзіны. Андрэй

Жадаеш пайсці ўвечары ў кіно. Сеанс пачынаецца ў 20:30. Будзем чакаць каля станцыі метро «Плошча Перамогі» ў 20:00 Алесь, Яніна	Увага! Увага! У нядзелю едзем на дачу да Андрэя! Жадаючыя, напішыце сваё імя ўнізе, на гэтым лісце. Арганізацыйны камітэт

b) Using the Belarusian messages above as models, choose a person from your class and write a note for him/her in Belarusian.

c) Work with the class as a whole and write a note to your Belarusian teacher.

Exercise 5

Ці ведаеце вы ...?

Match up the following list of famous names with their achievements.

Пілігрымы	пісалі песні, якія спявалі «Бітлз»
Ірэн Жоліо-Кюры	друкаваў першыя кнігі на беларускай мове
Джон Ленан і Пол Макартні	быў прэзідэнтам ЗША
Францыск Скарына	паехалі з Англіі ў Амерыку
Джорж Вашынгтон	вывучала эфекты радыёактыўнасці

Look at the verbs in the second column above. What tense is being used?

What are the forms for

a) the verbs with a masculine subject _____

b) the verbs with a feminine subject _____

c) the verbs with a plural subject _____

МІЖ
ІНШЫМ

ГЭТА ЦІКАВА - САМЫЯ, САМЫЯ ...

- самымі знакамітымі паліглотамі былі :
Кардынал Джузепе Меццафанці(нарадзіўся ў 1774 г.). Ён перакладаў са 114 моў і 72 дыялектаў,размаўляў на 39 мовах
- прафесар Капенгагенскага ўніверсітэта Расмус Хрысціян Раск(1787-1861гг.). Ён размаўляў на 230 мовах
- нямецкі прафесар Геестэрман (памёр ў 1961 г.). Ён валодаў 132 мовамі
- першым беларускім паліглотам быў **Францыск Скарына**. Ён ведаў латынь, старажытнагрэчаскую, польскую, нямецкую, чэшскую і іншыя мовы. Вядомым паліглотам быў таксама і другі дзеяч беларускай культуры **Сымон Будны**.

Exercise 6

a) What common feature did the people mentioned above share? Write in Belarusian in the space provided.

b) Write a list of the last names in Belarusian, rank-ordered according to the number of languages these people knew.

c) Who were the first Belarusian scholars ?

d) Write a list in Belarusian of the languages you would like to study.

e) Justify your choice of preferred languages orally (in Belarusian).

D**ДАВАЙЦЕ ПАСЛУХАЕМ**

Exercise 1

Transcription

a) You will listen to a short recording from a Belarusian radio broadcast. Transcribe it in Belarusian.

b) List in Belarusian the foreign languages you know.

c) Ask your partner what foreign languages he/she knows. List them. Use Belarusian.

d) Using the transcript as a model make a brief recording about yourself. Exchange tapes with your partner and transcribe your partner's recording.

e) Discuss possible errors and corrections with your partner and the instructor.

Exercise 2

Працоўны дзень студэнта

a) Listen to the daily schedule of a student at a Belarusian polytechnical academy. Take notes in Belarusian as you listen.

b) Work with a partner. Compare your notes above. Write answers to the following questions: Do you like the schedule? What activities would you add?

c) Now make a schedule of your daily routine. Record it and exchange your recording with another student. Listen to your partner's recording and compare it with your own. Describe the similarities and differences in Belarusian in the space provided.

Similarities:

yours

his/hers

Differences:
yours

his/hers

Exercise 3

Ліст да сябра

a) Ignat sent a letter on cassette to his American friend Barry.
Listen to the recording. Take brief notes in Belarusian. Work alone.

b) Now compare your Belarusian notes with at least two other students. Copy what they have. Speak Belarusian.

c) Using your Belarusian notes, summarize the content of the letter orally in English.

d) Listen to the recording again. Use your notes. Make a weekly schedule in Belarusian of Ignat's activities.

панядзе-лак	аўторак	серада	чацвер	пятніца	субота

e) Look at the chart above. Explain the following in Belarusian:

- Ignat's difficult days

- Ignat's easier days

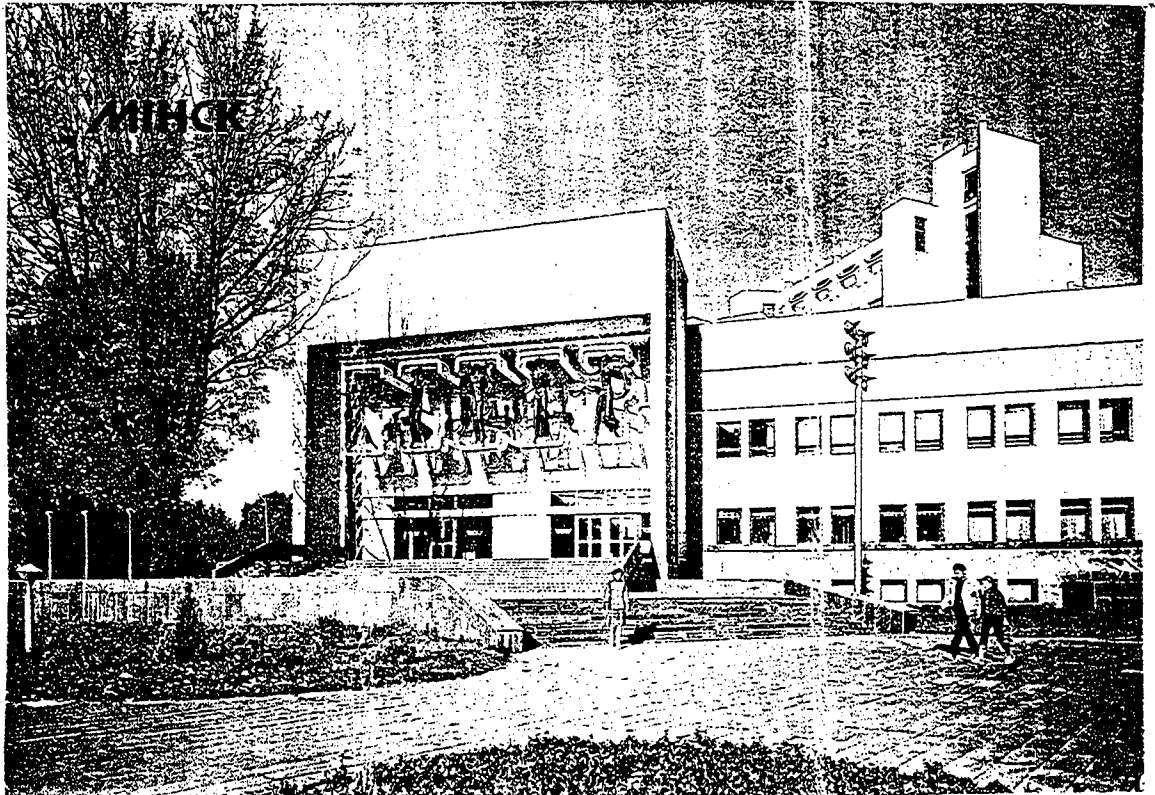
- his activities on weekends

Exercise 4

Вашы прапановы

a) Work with class as a whole. Discuss Ignat's schedule and suggest either in English or, when possible, in Belarusian the types of topics you would like to include in a letter to Ignat as a response to his letter. Your instructor will write the list of topics on the board in Belarusian.

b) For each of the topics listed on the board, write in the space provided at least two or three statements or questions in Belarusian which you could use in the letter.

Minsk. State Musical Comedy Theatre

VERB CONJUGATION

a) The infinitive form of the verb, the participle, and the present gerund use non-conjugated forms of the verb.

However, the verb is conjugated when used as:

- the first, second, and third person singular and plural in the present, past or future tenses in the indicative, imperative or subjunctive mood.

and

- the masculine, feminine or neuter gender in the past tense.

b) When the verb is conjugated, there are two types of conjugation depending on the verb's family. The family is determined by the verb's stem and stress.

We will discuss the first type of conjugation (**ПЕРШАЕ СПРАЖЭННЕ**) and later the second type.

PRESENT TENSE - FIRST TYPE**Адзіночны лік****Множны лік**

1-я -у,ю/ -ом,ём -ам,ем	піш-у	снеда-ю	піш-ам	снеда-ем
2-я - эш,еш, -аш/ - аце,яце, -еце	піш-аш	снеда-еш	піш-аце	снеда-еце
3-я -э,е,а - уць,юць	піш-а	снеда-е	піш-уць	снеда-юць

PRESENT TENSE - SECOND TYPE (ДРУГОЕ СПРАЖЭННЕ)**Адзіночны лік****Множны лік**

1-я -у,ю -ім,ым	бач-у	рабл-ю	бач-ым	роб-ім
2-я -ыш,іш - ыце,іце	бач-ыш	роб-іш	бач-ыце	роб-іце
3-я - ыць,іць - аць,яць	бач-ыць	роб-іць	бач-аць	роб-яць

Exercise 1

Fill in the blanks.

1. Марыля ўстае ў 8 гадзін, а я _____ у 7.
2. Марыля прымае душ у 9 гадзін, а я _____ у 8.
3. Марыля сьнедае у 9:30, а я _____ у 8:30.
4. Марыля не слухае радыё, а я _____.
5. Марыля займаецца, і я таксама _____.

Exercise 2

Grammar Note

In reflexive verbs the suffix **-ся** or **-цца** is added to the regular verb ending.

a) Practice the verbs by asking about schedules. Write out two questions/statements of your own using the following model.

Model: Калі вы сьнедаеце?/ён-сьнедае - Калі ён сьнедае?

Useful Vocabulary:

я, ён, яна, яны, ты, вы, мы
сьнедаць, уставаць, прыбіраць пакой, адпачываць, глядзець
тэлевізар

b) Now take turns formulating examples orally.

Exercise 3

Grammar note

займацца+ prep.case to tell дзе

a) Write out two questions/statements of your own using the following as a model:.

Model: Янка-бібліятэка - Янка займаецца ў бібліятэцы

Useful Vocabulary:

Сымон-пакой			
мы	-школа	яны	-інстытут
ты	-дом	вы	-інтэрнат

b) Now take turns formulating examples orally.

Exercise 4

Work with a partner. Carry out the role play below in Belarusian.

Student A

Student B

- What do you do in the morning?

- I get up at 8 o'clock and get dressed.

- Do you eat breakfast?

- No. I go to class.

- When do you eat lunch?

- At noon. Then I go to class again.

- When do you go home?

- I go home at 3 p.m.. I relax and watch TV.

- And when do you go to bed?

- Usually at 11 o'clock.

Exercise 5

Use the correct verbs for **study** in this dialogue.

Grammar Note

вучыцца	- go to school
вывучаць	- to take a subject
займацца	- to do one's homework

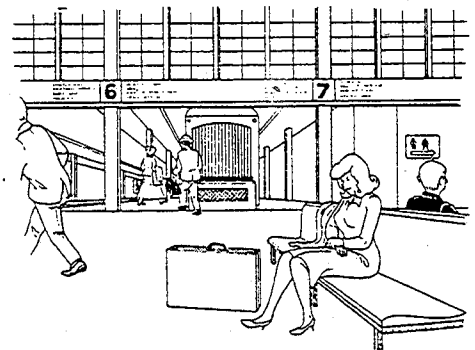
- Міхась, ты не ведаеш, дзе _____ Ларыса?
- Яна _____ ў інстытуце замежных моў. Яна добра _____ . Яна заўжды _____ .
- Яна _____ ангельскую мову ?
- Так, яна _____ ангельскую і іспанскую мовы.

GOING - ІСЦІ, ЕХАЦЬ

In Belarusian different verbs are used to denote going by foot and by vehicle:

Алесь ідзе ў бібліятэку

Марыля едзе ў Брэст

Verbs for going by vehicle are used only when the context makes it absolutely clear that a vehicle is used, that is:

- when talking about going to another city or country
- when the vehicle is physically present
- when the specific vehicle being used is mentioned in the sentence

In all other instances, verbs for going by foot are used.

Both **ехаць** and **ісці** are regular first-conjugation verbs.

By foot

іду
ідзеш
ідзе
ідзем
ідзеце
ідуць

By vehicle

еду
едзеш
едзе
едзем
едзеце
едуць

Belarusian also distinguishes between going in one direction or setting out (**я іду**)

and

making trips back and forth (**я хаджу**)

Note that adverbs tell how often trips are made (**часта, рэдка, звычайна, кожны дзень**, etc.) The form **я хаджу** is frequently used with adverbs.

Examples: Зараз я іду ў школу.

У 4 гадзіны я іду ў школу.

Я кожны дзень хаджу ў школу.

Exercise 6

a) Ask where the people are going. Write out two questions/statements of your own using the following as a model:

Note that in short questions with a question word such as these, the nouns normally come after the verb, whereas the pronouns come before.

Model: Куды ты ідзеш?/ ён - Куды ён ідзе?

Words for use:

яна,	вы,	мы,	яны,	Света,
Лёня і Галя				

b) Now take turns formulating examples orally.

Exercise 7

Indicate that the people are going to different places. Write out two questions/statements of your own using the following as a model:

Model: наш настаўнік - Наш настаўнік едзе ў Магілёў.

Useful Vocabulary:

бацькі, я, мы, дзеці, ты, Брэст, Барысаў, Баранавічы, Гомель, Гродна.

b) Now take turns formulating examples orally.

Exercise 8

Fill in the blanks with the appropriate verb (**ісці** - **ехаць**).

1. Марына _____ ў Віцебск.
2. Мы _____ ў кіно.
3. Яны _____ у бібліятэку.
4. Бацькі _____ на дачу.
5. Ты _____ на урок?
6. Дзеці _____ у цырк.

Exercise 9

Fill in the blanks with the appropriate verb (going - **я іду** set out or be on the way vs. **я хаджу** make multiple round trips).

1. Кожны дзень я _____ у школу.
2. У сераду мы _____ на беларускую мову ў 12 гадзін.
3. У нядзелю ўвечары я звычайна _____ у кіно.
4. Я зараз _____ на стадыён.

Exercise 10

Fill in the blanks with the correct form of **ісці** or **ехаць**.

- Слаўка , кажуць, што ў нядзелю ты _____ у ЗША?
- Так, я _____ .
- Вось добра! Можа ты ...
- Прабач! Зараз я _____ на ўрок і ўжо спазняюся!

ASKING WHERE: ДЗЕ vs. КУДЫ

In Belarusian, **дзе** is used to inquire about location and **куды** is used to inquire about destination. Compare the following questions in English and in Belarusian:

- Where do you live?
- **Дзе** ты жывеш?
- Where are you going?
- **Куды** ты ідзеш?

Verbs such as **жыць, працаваць, вучыцца** refer to location and require the use of **дзе** (where). Verbs like **ісці, ехаць, спазняцца** refer to destination and require the use of **куды** (where to).

Exercise 11

In the following model dialogue the second speaker has not clearly understood the place name. Notice the difference between **дзе** and **куды**. Use the model as an example and fill in the second speaker's question.

**Model Dialogue: Ганна працуе ў Мінску - Дзе працуе Ганна?
Алесь ідзе на працу - Куды ідзе Алесь?**

1. Каця снедае дома . _____
2. Дзмітрок займаецца ў бібліятэцы. _____
3. Васіль ідзе на стадыён. _____
4. Хочаш пайсці ў цырк? _____
5. Сіма едзе ў Гродна. _____
6. Мы адпачываем у парку. _____

ANSWERING THE QUESTION КУДЫ ?

ДЗЕ?(у/на + prep)	КУДЫ? (у/на + acc)	У or НА ?
у бібліятэцы у школе у краме у інстытуце	у бібліятэку у школу у краму у інстытут	Place names usually take the preposition у
на лекцыі на канцерце на працы на уроку	на лекцыю на канцэрт на працу на ўрок	Activities take the preposition на
на першым паверсе на кафедре на стадыёне на дачы	на першы паверх на кафедру на стадыён на дачу	Some words that one would expect to take у in fact take на . They must be memorized.
дома	дадому	Learn these special expressions for <i>home</i>

Exercise 12

a) Indicate that you are going to various destinations. Write out two statements of your own using the following as a model:

Model: парк - Я іду ў парк

Words for use:

крама, рэстаран, праца, стадыён, кафэ, бібліятэка

b) Now take turns formulating examples orally.

Exercise 13

Indicate that you are late in getting to the places indicated below. Write out two statements of your own using the following as a model:

Model: урок - Я спазняюся на ўрок

Useful Vocabulary:

лекцыя канцэрт кіно праца школа

b) Now take turns formulating examples orally.

Exercise 14

Invite a friend to go to the places indicated below. Write out two statements of your own using the following as a model:

Model: крама - Хадзем у краму

Useful Vocabulary:

парк	канцэрт	рэстаран	балет
кіно			

b) Now take turns formulating examples orally.

Exercise 15

Write down where the people listed below work.

Model: Алена - стадыён - Алена працуе на стадыёне.

Барыс-бібліятэка

Вольга-крама

Студэнты-інстытут

Марыля Паўлаўна-школа

Exercise 16

Formulate a question with each of the verbs and then answer it. Use **ДЗЕ** and **КУДЫ** appropriately. Write in the space provided.

1. займацца

2. працаваць

3. ісці

4. адпачываць

5. ехаць

6. спазняцца

Exercise 17

Review. Identify the case of the italicized words in the passage below. Put the first letter of the proper case.

N - nominative, G - genitive, D - dative, A - accusative, I - instrumental, P- prepositional

Я () вучуся ва ўніверсітэце (). У мяне заняткі ў панядзелак (),

сераду () і пятніцу ().

Субота () і нядзеля () - мае любімыя дні. У суботу () я не займаюся.

Раніцай я іду ў краму (), а ўвечары - у кіно ().

У панядзелак () я іду на цікавую лекцыю (). Наша лекцыя () на першым

паверсе (). На лекцыі () я слухаю, што гаворыць наш настаўнік (). На

ўроку () мы () размаўляем толькі па-беларуску. Я люблю беларускую

мову ().

Exercise 18

Расклад на дзень In the sentences of the following story supply the correct endings and the needed prepositions. Do not change the word order.

1. раніцай - 1 - уставаць - рана

2. я - прымаць душ - і - хутка - адзявацца

3. потым - я - снедаць - і - чытаць часопіс

4. восем - гадзін - я - ісці - школа - таму што - у - я - урок

5. адзінаццаць - гадзін - у - я - літаратура. Абедаю - я - адна - гадзіна

6. удзень - я - ісці - бібліятэка. там - я - займацца.

7. пяць - гадзіна - я - ісці - дадому, - дзе - я - вячэраю

8. увечары - я - адпачываць - звычайна - глядзець - тэлевізар -
ці - чытаць-новыя кнігі

9. адзінацаць - гадзіна - я - класціся спаць

Exercise 19

Create a short paragraph about your daily activities.

Useful Vocabulary:

раніцай	чытаць газету	бібліятэка
удзень	слухаць музыку	урок
увечары	ісці	праца
ноччу	займацца	крама
	адзявацца	стадыён
	адпачываць	кіно
	спазняцца	клуб
	уставаць	
	класціся спаць	

EXPRESSING NECESSITY:**ПАВІНЕН, ПАВІННА, ПАВІННЫ + INFINITIVE**

A girl is going to the library, because she has to study

Mark says <Good bye> because he has to leave

Алена ідзе ў бібліятэку, таму што яна павінна займацца.

Марк кажа: « Да пабачэння!», таму што ён павінен ісці.

To-morrow is a test
Students have to study

Заўтра экзамен.
Студэнты павінны займацца.

Павінен, a short-form adjective, agrees with its subject and is always followed by an infinitive. It has only three forms. The form used after the **я** and **ты** forms depends on the gender of the person referred to. The form used after the **вы** form is always **павінны**, even when the **вы** refers to only one person.

Exercise 20

a) Select the correct form of the verb by circling one of the options. Work alone.

- Што вы (робіце - рабіць) сёння?
- Сёння мы павінны (займацца-займаемся) у бібліятэке.

- А потым?
- А потым мы (ідзем-ісці) на ўрок.
- А ўвечары?
- Увечары мы павінны (чытаем-чытаць) часопіс.

b) Discuss your choices in class.

Exercise 21

a) Who has to do what? Write the answers in the space provided.
Work alone.

- Name two things in Belarusian that you have to do today.

- Name two more things someone else (male) has to do today.

- Name two things someone else (female) has to do today.

- Name one more thing that you and your friend have to do today.

b) Compare your answers with the class as a whole.

Exercise 22

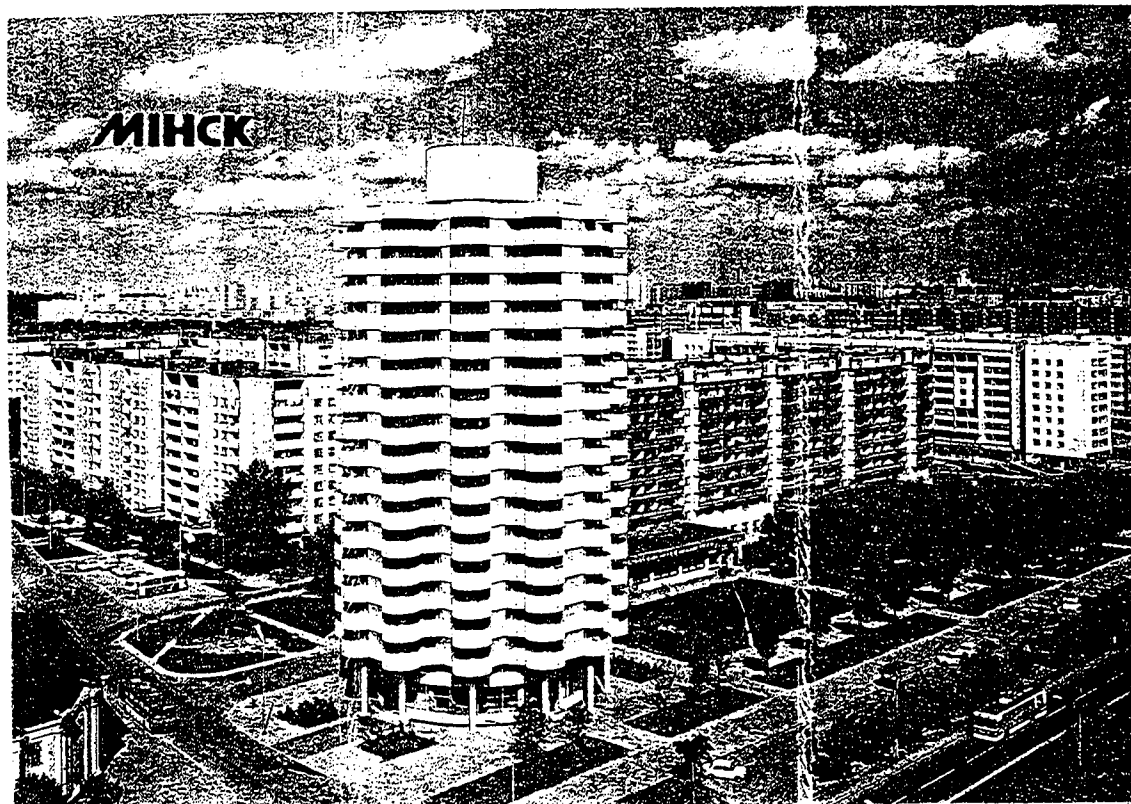
How would you ask the following people what they have to do today? Write your answers in the space provided. Work alone.

- your best friend

- your Belarusian teacher

- two friends together

b) Compare your answers with the class as a whole.

Minsk. A dwelling house in V.Khoruzhaya Street

F	ХУТКІ АГЛЯД	

Exercise 1

ШТО ТЫ РОБІШ У НЯДЗЕЛЮ?

Listen to a conversation.

- In Belarusian name the day of the week which was mentioned.

- In Belarusian arrange Helen's plans for the day in sequential order.

- In Belarusian explain what Helen's friends are going to do in the evening.

Exercise 2

Працоўны дзень

- a) Make out a schedule for a typical day in your life during the academic year. Provide details in Belarusian.

b) Now exchange your schedule with a classmate. Write a paragraph about your classmate's daily activities using his/her schedule as a source of information.

Exercise 3

Запіска

a) Write a short note in Belarusian inviting a classmate to go somewhere with you. Make sure to mention the day and the time.

b) Exchange notes with your partner. Answer the note in Belarusian.

Exercise 4

Перапіска

a) You received the following letter from your Belarusian pen pal, Viktar. Earlier, you had asked him to describe his academic schedule. Before reading his letter, write down in the space provided in Belarusian two or three things you expect to find in the letter.

b) Now read the letter below. Does it contain the things you expected? List the information which you did not expect to see. Write in Belarusian.

15 сакавіка 199...

Прывітанне!

Дзякуй за твой ліст. Я вельмі задаволены, што ў цябе ўсё добра ва ўніверсітэце. Ты жадаеш ведаць, як мае справы. Зараз я цябе ўсё раскажу.

Як ты ведаеш, я вучуся ў Беларускаім Дзяржаўным універсітэце. Мая спецыяльнасць - сучасныя палітычныя навукі, але я таксама люблю ангельскую мову і літаратуру. У гэтым семестры ў мяне вельмі цікавыя курсы. Панядзелак, сераду і пятніцу ў мяне вельмі цяжкія дні. Я ўстаю амаль у шэсць гадзін, прымаю душ, адзяюся і іду снедаць у сталоўку. Потым у мяне тры лекцыі запар. Першая лекцыя пачынаецца ў восем гадзін раніцы. Гэта амерыканская гісторыя. У нас вельмі добры настаўнік. Ён чытае цікавы курс. Потым, у дзесяць гадзін, у мяне семінар - эканоміка. Семінар цяжкі, але матэрыял вельмі цікавы і сучасны. У дванаццаць гадзін я іду абедцаць. Пасля абеду я крыху адпачываю і праз адну гадзіну, у дзве гадзіны ў мяне ангельская мова. Гэта мой самы любімы курс. На занятках мы размаўляем толькі па ангельску. Гэта добрая практыка. Потым я іду ў лінгафонны кабінет слухаць касеты на ангельскай мове. У шэсць гадзін я звычайна вячэраю ў кафетэрыі інтэрната, потым я займаюся ў сваім пакоі. Увечары я чытаю ці слухаю музыку. Часам мы размаўляем са знаёмымі хлопцамі і дзяўчынамі. Кладуся спаць я позна: гадзін у дванаццаць. У суботу я ўстаю рана - у восем гадзін. Раніцай я прыбіраю свой пакой, удзень іду ў краму, а ўвечары - у кіно, на дыскатэку, ці ў спартыўную залю. Часам я хаджу з сябрамі на канцэрт. У нядзелю я ўстаю позна - у дзесяць ці адзінаццаць гадзін. Удзень іду ў бібліятэку. Там я займаюся. Часам, у нядзелю ўвечары я хаджу ў жосці да сваіх знаёмых ці родзічаў. Вось і ўвесь мой тыдзень. Я жадаю ведаць, як ты жывеш. Чакаю на твой ліст.
Твой сябра, Янка

c) Read the letter again. This time compare Yanka's and your own schedule for a typical day. Write in Belarusian. Work alone.

Yanka's

Yours

d) List the courses which Yanka finds difficult. Write in Belarusian. Work alone.

e) List the courses which Yanka finds interesting. Write in Belarusian. Work alone.

f) Explain how Yanka spends his days off. Write in Belarusian. Work alone.

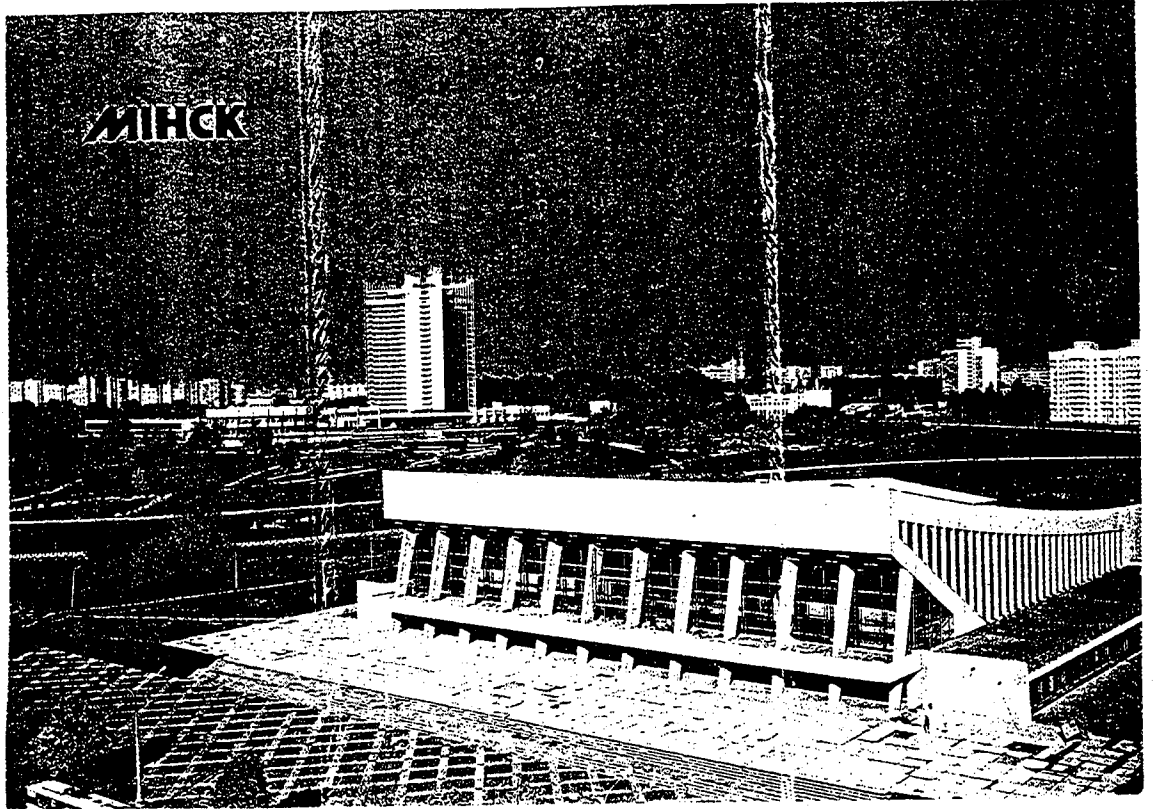
g) Answer Yanka's letter in Belarusian in the space provided. Work alone.

c) Write out a written presentation incorporating your own ideas and those of your classmates. Turn this report in to your instructor for comment and correction. Use a separate sheet of paper.

Exercise 7

Reconstruct a Dialogue

Listen to the recording of an interview with an American student studying Belarusian. You will hear only the answers. Reconstruct five questions based on the answers.

Minsk. Sports Palace

G**НОВЫЯ СЛОВЫ І СЛОВАЗЛУЧЭННІ****НАЗОЎНІКІ**

аўдыторыя
 аўторак
 ашчадная каса
 банк
 басейн
 бібліятэка
 гадзіна
 дача
 дзень
 кафэ
 кіно
 кінатэатр
 музыка
 нумар
 нядзеля
 панядзелак
 пара
 праца
 пятніца
 серада
 стадыён
 субота
 урок
 урок беларускай мовы
 цэнтр
 цырк
 чацвер

NOUNS

classroom
 Tuesday
 savings bank
 bank
 swimming-pool
 library
 o'clock
 dacha
 day
 cafe
 the movies
 movie theatre
 music
 number
 Sunday
 Monday
 class period (at University)
 work, job
 Friday
 Wednesday
 stadium
 Saturday
 lesson, class
 Belarusian class
 center, downtown
 circus
 Thursday

ПРЫМЕТНІКІ

кожны
 кожны дзень
 павінен(павінна,павінны)
 самы
 самы любімы
 самы нелюбімы
 свабодны
 (свабодна,свабодныя)
 усе

ДЗЕЯСЛОВЫ

абедаць
 адзявацца
 адпачываць
 вячэраць
 гаварыць
 глядзець
 забыць
 займацца
 ехаць
 ісці
 ідзіце
 класціся спаць
 меркаваць
 прыбіраць
 прымаць душ
 рабіць
 слухаць (слухайце)
 снедаць
 спазняцца
 хадзіць/я хаджу

ADJECTIVES

each, every
 every day
 must
 the most
 the most favorite
 the least favorite
 free, not busy
 everybody, everyone

VERBS

to eat lunch
 to get dressed
 to relax, to rest
 to eat dinner
 to talk, to speak
 to watch
 to forget
 to study, to do homework
 to go, set out by vehicle
 to go
 Go!
 to go to bed
 to think
 to clean (house, room)
 to take a shower
 to do
 to listen (Listen!)
 to eat breakfast
 to be late
 to go/I go

ПРЫСЛОЎЕ

выдатна
 заўтра
 заўсёды/заўжды
 звычайна
 кожны дзень
 нарэшце
 ніколі
 ноччу
 позна
 потым
 разам
 рана
 раніцай
 рэдка
 сёння
 спачатку
 увечары
 удзень
 часта

ADVERBS

excellent
 tomorrow
 always
 usually
 every day
 finally
 never
 at night
 late
 later
 together
 early
 in the morning
 rarely
 today
 to begin with, at first
 in the evening
 in the afternoon
 frequently

ПРЫНАЗОЎНІК

у + acc.c.of days of week
 у + hour
 у + acc.c. for direction
 на + acc.c. for direction

PREPOSITION

on
 at
 to
 to

ЗАПЫТАЛЬНЫЯ СЛОВЫ

дзе
 калі
 куды

QUESTION WORDS

where (at)
 when
 where (to)

ФРАЗЫ

алё
 Давайце пойдзем
 Давайце паедзем
 Дамовіліся
 дадому
 З задавальненнем
 калі
 Не можа быць!
 нічога
 увесь дзень
 Ці хочаш пайсці(паехаць)...
 Чакаю на ліст
 Якая зараз гадзіна?
 Які сёння дзень?

ЛІЧЭБНІК

адзін, два, тры, чатыры
 пяць, шэсць, сем, восем
 дзевяць, дзесяць
 адзінаццаць
 дванаццаць

PHRASES

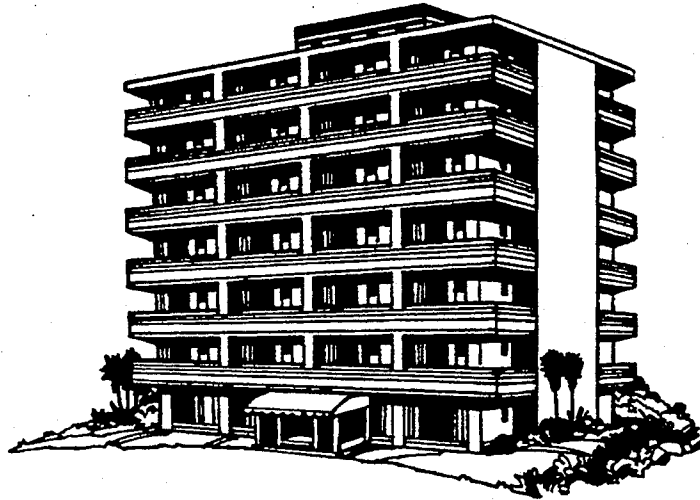
hello(on telephone)
 Let's go (on foot)
 Let's go (by vehicle)
 Okay
 (to)home
 with pleasure
 when
 That's impossible!
 nothing
 all day
 Would you like to go
 write (I'm awaiting your letter)
 What time is it?
 What day is it?

NUMERALS

one,two, three, four
 five, six,seven, eight
 nine, ten
 eleven
 twelve

UNIT 6

ТУТ МЫ ЖЫВЕМ (ХАТА, КВАТЭРА, ІНТЭРНАТ)

АБ ЧЫМ ІДЗЕ ГАВОРКА

- houses, apartments, furniture
 - student dormitories, military living conditions
 - making and responding to invitations

ГЭТА ВАМ ДАПАМОЖА

- colors
 - verbs of location
 - genitive case of pronouns, question words and singular modifiers
 - numerals 51-200

МІЖ ІНШЫМ

- Ты і Вы
 - summer homes
 - standard of living in Belarus

МІЖ
ІНШЫМ

ЖЫЦЦЁВЫЯ ўМОВЫ ў БЕЛАРУСІ.

Кватэры ў Беларусі. Belarusians suffer a housing shortage. Every citizen is allotted 6-9 square meters of living space. Under the former Soviet government a family of three was allowed 24-31 sq.m.. Today a lot of Belarusians live in a small one or two bedroom apartment. Some live in communal apartments in which they have one room of their own and share kitchen and bath facilities with others. In 1993 the Belarusian government began selling apartments to residents.

"The average cost of a one bedroom apartment in Minsk is \$16.000, a two-bedroom apartment - \$28.000, a three-bedroom apartment - \$38.000."

- National Economic Gazette, 1994 N 42

Жылыя пакоі. The number of rooms in a Belarusian house or apartment, does not include the kitchen or bathroom.

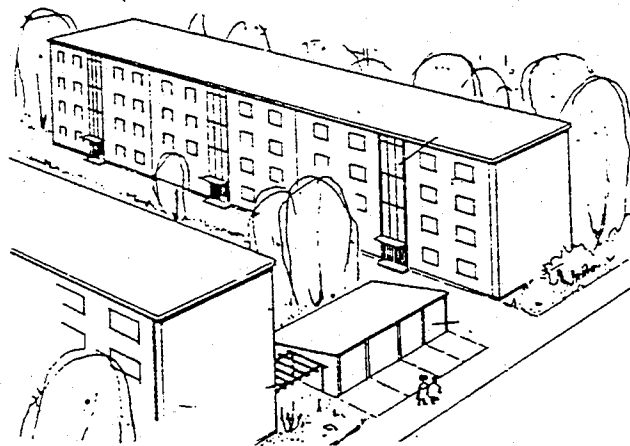
Гасціная і сталовая. The words **гасціная** (living room) and **сталовая** (dining room) are usually used to describe Western homes. Most Belarusian apartments are too small to have dining room, and Belarusians call the room by the size as **вялікі пакой** (combination of a bedroom/living room or the equivalent of a small living room). If the bedroom is separate from the **вялікі пакой**, it is a **спальня**.

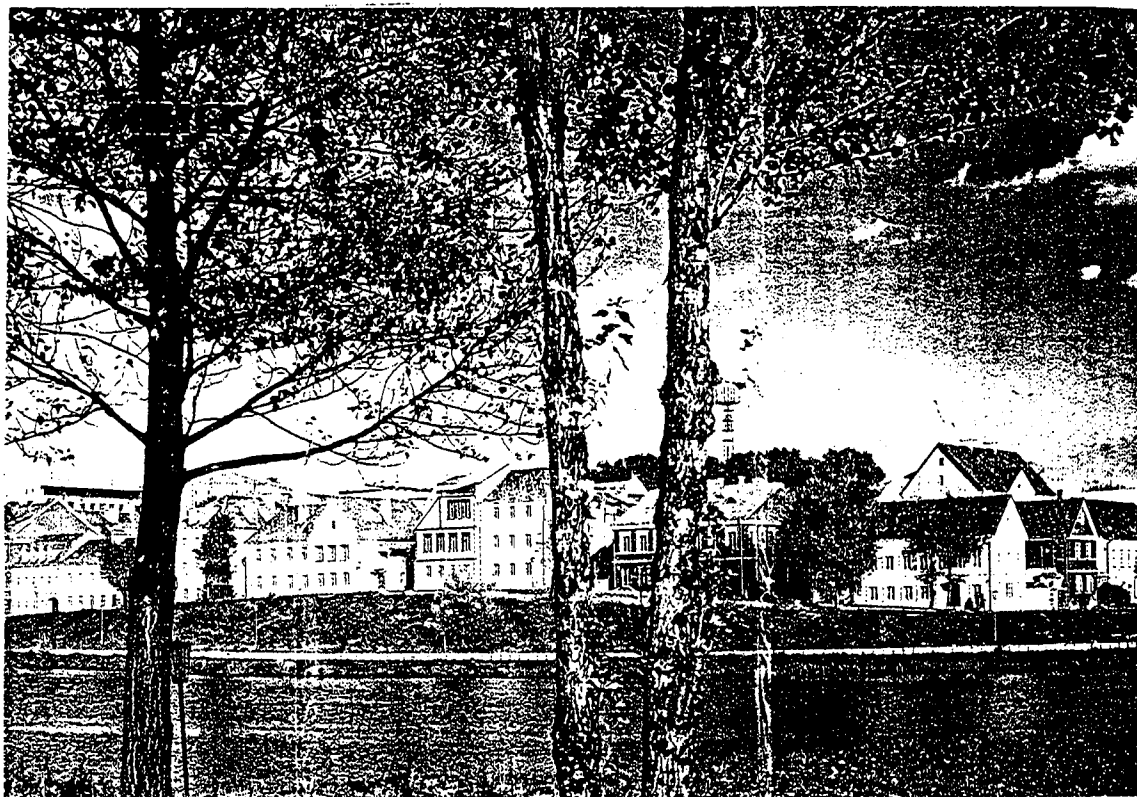
Ванная і туалет. In most Belarusian apartments the toilet is in one room (**туалет**) and the sink and bathtub in another (**ванная**).

Дача. **Дачы** are summer houses located in the country surrounding big cities. These houses are usually not equipped with gas, heat, or running water. Toilets are in outhouses. During summer months Belarusians spend a lot of time at their dachas cultivating vegetables and fruits.

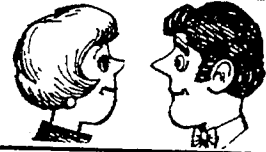
Інтэрнат. Belarusian students studying at an institute or university in their home town are not given dormitory space.

They usually live with their parents. Sometimes industrial enterprises provide their unmarried or young workers with rooms in dormitories belonging to these enterprises.

Minsk. Troitskoe suburb

A**АБ ЧЫМ ІДЗЕ ГАВОРКА**

Exercise 1

Што ў нашай кватэры (хаце)

a) Examine the house plan below and identify the names of the rooms. Write the names of the rooms in Belarusian next to their English equivalents in the space provided.

bedroom _____

kitchen _____

bathroom _____

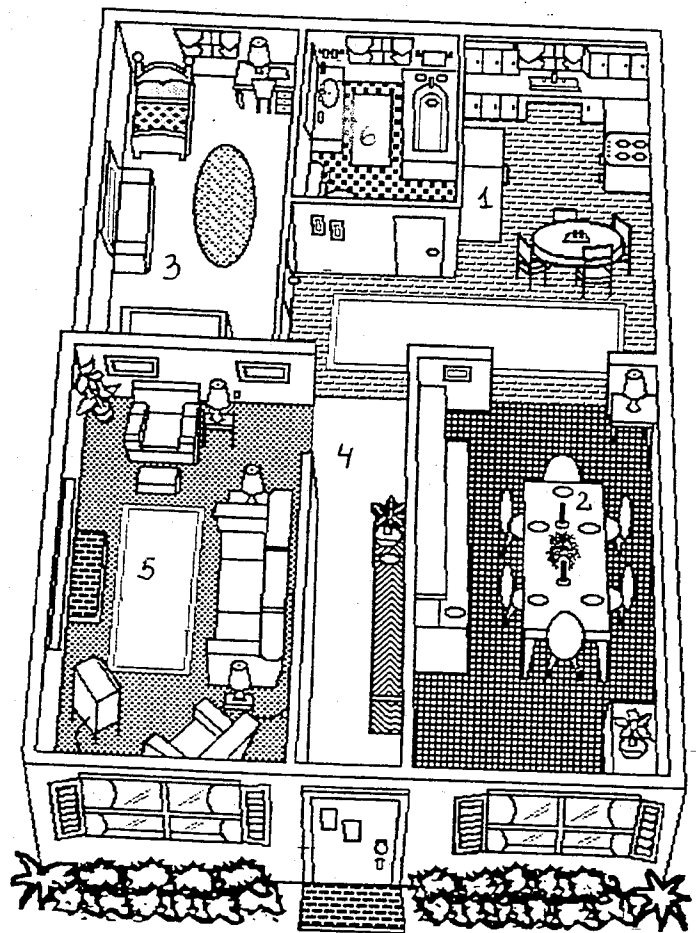
toilet _____

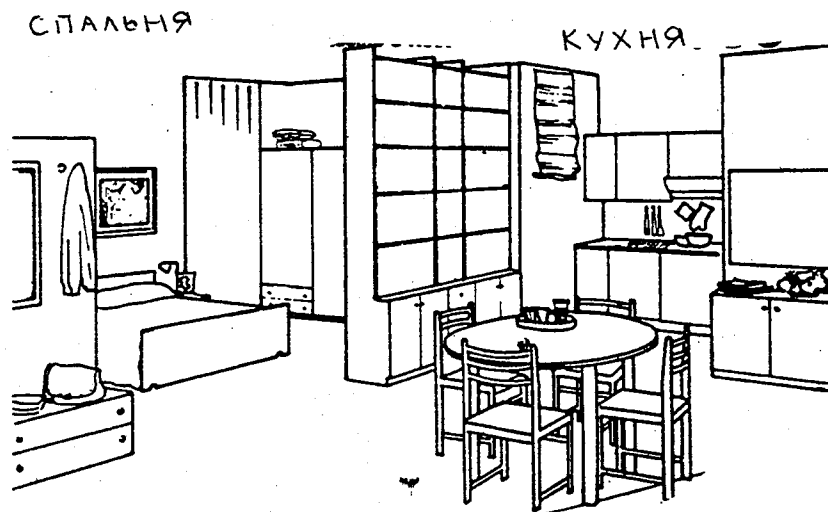
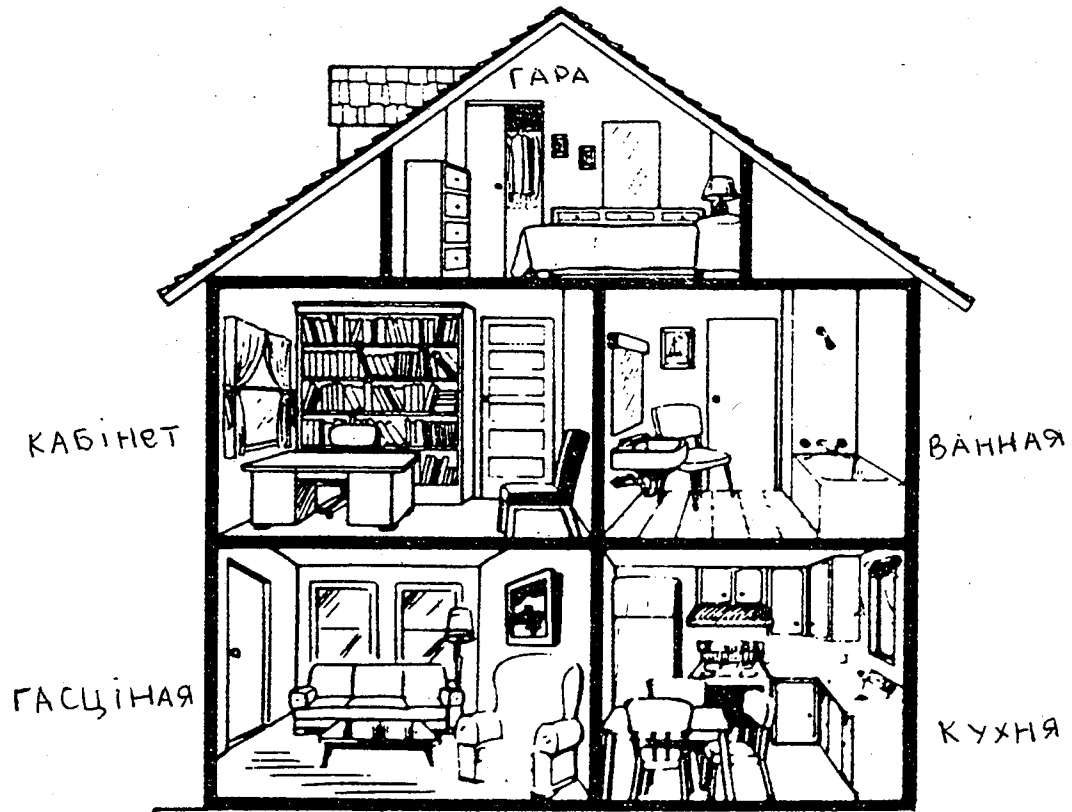
living room _____

dining room _____

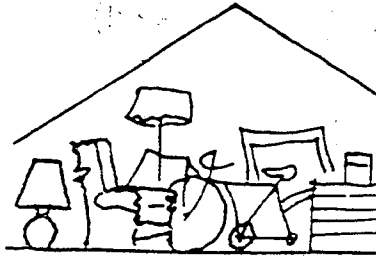
hallway _____

1. кухня
2. сталовая
3. спальня
4. калідор
5. гасціная
6. ванная

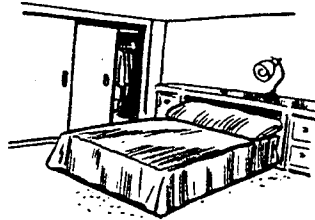

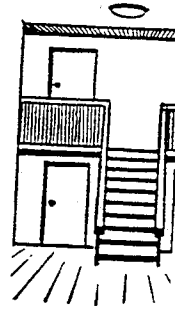
b) Read the list of words below. Circle those words which can be used to describe your own apartment or house.

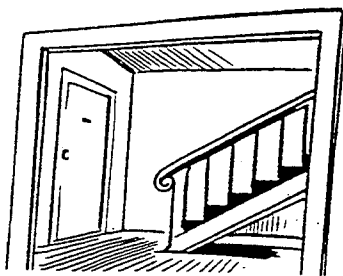
гара

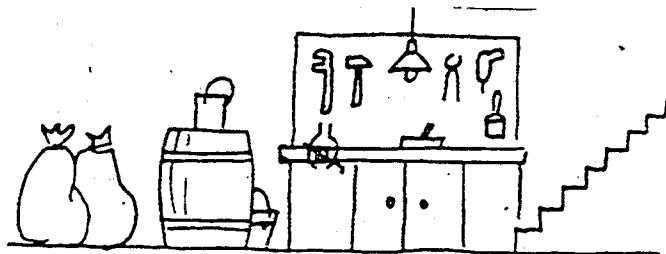
спальня

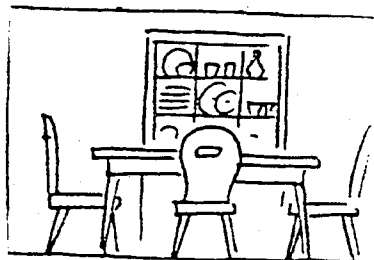
лесвіца

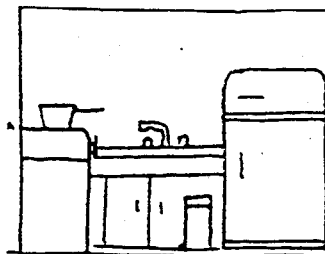
калідор

падвал

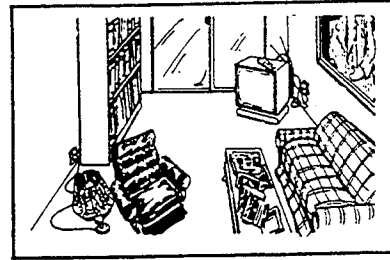
сталовая

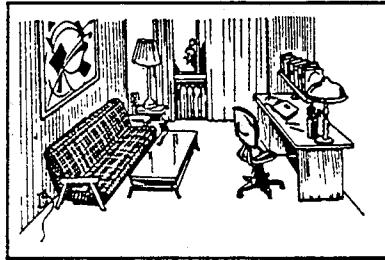
кухня

ванная

гасціная,

кабінет

Grammar Note

The words **гасціная**, **сталовая**, **ванная** are adjectives in form. They have adjective endings. However, they are used as nouns.

Exercise 2

Мэбля ў вашай кватэры (хаце)

Look at the pictures on the next page. In Belarusian write a list of furniture typically found in each room of a house.

кухня

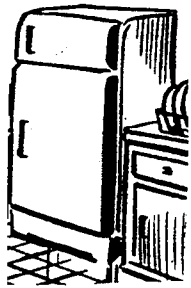
спальня

гасціная

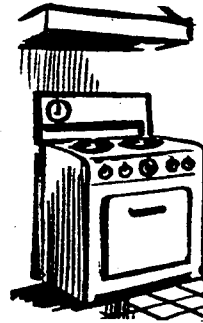
сталовая(вялікі пакой)

ванная

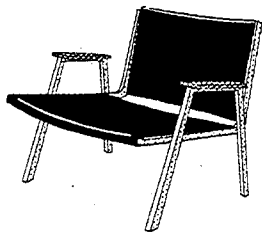
прыхожая

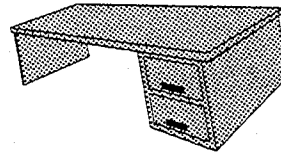
халадзільнік

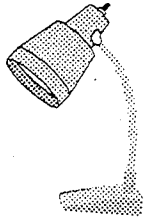
пліта

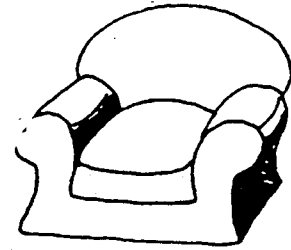
стул

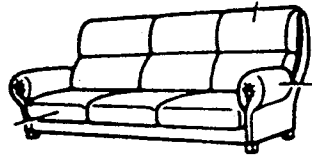
пісьмовы стол

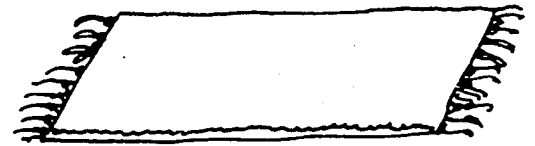
лямпа

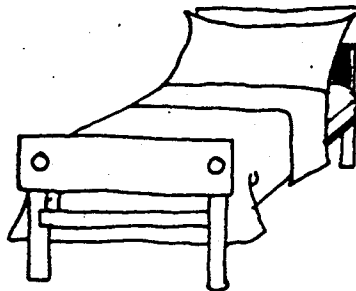
крэсла

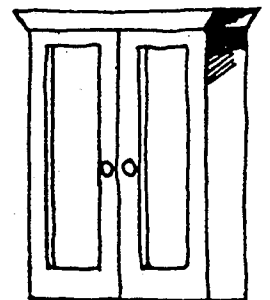
канапа

дыван(кілім)

ложак

шафа

Exercise 3

Колеры

a) Look at the list of colors below. Fill out the chart with your favorite colors for each of the corresponding objects or places indicated.

Useful Vocabulary:

белы	white
чорны	black
чырвоны	red
сіні	dark blue
блакітны	light blue
шэры	gray

жоўты	yellow
зялёны	green
карычневы, руды	brown

	First Choice	Second Choice
кухня:	_____	_____
спальня:	_____	_____
ванная:	_____	_____
машына	_____	_____
канапа	_____	_____

Exercise 4

Колеры, колеры...

What are you wearing today? Write down at least five items and what color they are.

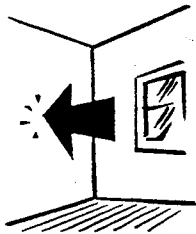
Model: Мая кашуля - зялёная.

Exercise 5

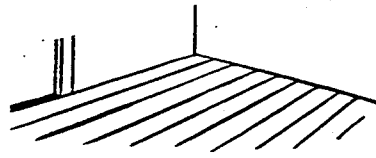
ШТО МЫ БАЧЫМ У ...

Here are some architectural features commonly found in houses. Write a description of these features for each of the rooms of your apartment or house, using appropriate modifiers.

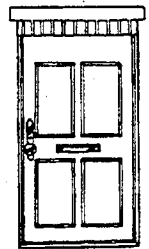
Example: У пакоі (спальні,кухні) мы бачым ...

сцяна

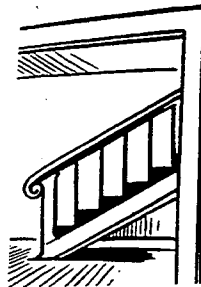
падлога

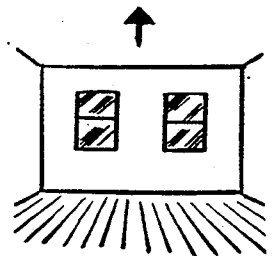
дзверы

акно

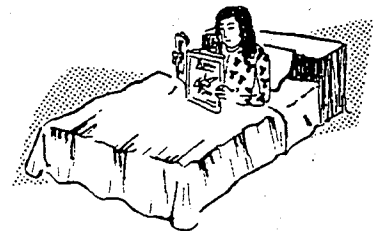

лесвіца

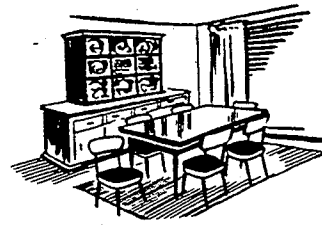

столь

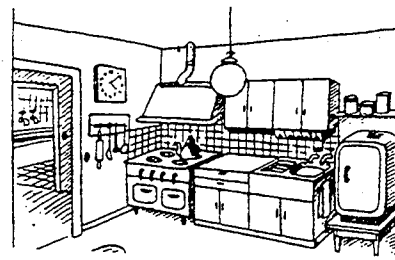
СПАЛЬНЯ

ГАСЦІНАЯ

КУХНЯ

Exercise 6

Размовы

a) Listen to the three conversations and answer the questions.
Work alone.

Размова: Размаўляюць Міхась і Лінда

Фотаздымак хаты

1) Does Mikhael want to see Linda's place?

2) Where does Linda live?

3) How many rooms are there in the house?

4) What is on the second floor?

5) Where is the family car kept?

Размова: Размаўляюць Марына і Грэгары

Пакой у інтэрнаце

1) Where does Gregory live?

2) Does he live alone?

3) What pieces of furniture does he have in his room?

4) Does Marina like the room?

Размова: Размаўляюць Ларыса і Робэрт.

Упершыню ў кватэры ў Мінску

1) What does Robert want to do before dinner?

2) How big is the apartment?

3) Where does Larisa live?

4) Who else lives in the apartment?

5) What floor is the apartment on?

b) Now listen once again and make a short summary of each conversation in Belarusian.

Размова 1

Размова 2

Размова 3

МІЖ
ІНШЫМ

Most apartments in Belarus don't have built-in closets. The word **шафа** refers to a free standing wardrobe.

Exercice 7
МЭБЛЯ Ё КВАТЭРЫ

Listen to the first dialogue once again and take notes on the types and locations of the furniture. Work with your partner at first and then work with the class as a whole. Compare your designs.

Першы паверх:

Другі паверх:

Exercise 8

ШТО Ў ТВАІМ ПАКОІ ?

Listen to the cassette. Use the dialogues you hear as a model and create a dialogue of your own. Work with a partner. Take notes in the space provided.

Exercise 9

Дыялогі для чытання

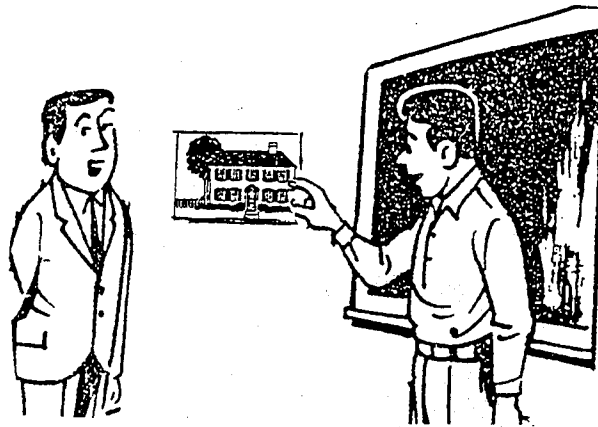
Read the following dialogues. Write a short summary in Belarusian in the space provided.

Дыялог: Фотаздымак хаты**Размаўляюць Марк і Сымон**

- Прывітанне, Сымон! Я прынес здымкі маёй сям'і.
- Давай паглядзім.
- Вось мы стаім перад нашай хатай.
- А хто жыве ў гэтай хаце?
- Толькі мая сям'я.
- Вялікі будынак! А колькі тут пакояў?
- Адно хвілінку, зараз падлічу... Так, на першым паверсе : кухня, сталовая і гасціная, а на другім паверсе - дзве ванныя і дзве спальні.
- А гараж ёсць?
- Вядома, гараж ёсць. На дзве машыны.
- Вельмі добрая хата. Выглядае вельмі зручна і ўтульна.
- Можа калі прыедзеш да нас у госці?
- Усё можа быць.

МІЖ
ІНШЫМ

Ты і вы. Belarusians use the **ты** form to address people with whom they are on familiar speech terms, and the **вы** form for those with whom they are on formal terms, or when talking to more than one person.

Размова 2 Фотаздымак пакоя ў інтэрнаце

Размаўляюць Ларыса і Тамара

- Ларыса ,ты жывеш з бацькамі?
- Не, я жыву ў новым інтэрнаце ўніверсітэта.
- У новым? Дзе гэта?
- На прашпекце Машэрава, 23. Вялікі шэры будынак на 23 паверхі.
- Там добрыя ўмовы жыцця?
- Вельмі! Пакоі на дзвух чалавек, уся мэбля сучасная і прыгожая.
- А тэлевізар у пакоі ёсць?
- Не, тэлевізараў няма, але яны ёсць на кожным паверсе.
- І дауно ты там жывеш?
- Ужо амаль што год.

Размова 3 Жадаецца паехаць на дачу

Размаўляюць Патрык(амерыканскі студэнт) і Алесь Пятровіч(настаўнік беларускай мовы)

- Жадаецца ў нядзелю паехаць да мяне на дачу?
- А ў вас ёсць дача?
- Так, даволі вялікая хата ў тры пакоі. Вось у мяне як раз ёсць здымак яшчэ з летняе пары.
- Гэта зялёная хата - ваша дача?
- Так. Вам падабаецца?
- Выглядае добра і дрэваў шмат вакол. Чаму вы не жывеце там увесь час?
- Разумеецца, там няма ні гарчай вады, ні газа.
- А, тады разумею.

Exercise 10

ЗАПРАШАЮ Ў ГОСЦІ!

Create a dialogue of your own, using the partially completed outline below. Work with a partner. Introduce as many variations as possible.

Useful expressions:

Я жыву ў ... (хаце, інтэтнаце, кватэры)
 Наша хата(кватэра,пакой) вельмі ... (вялікая,
 маленькая,прыгожая)
 Мая кватэра ... (зручная, утульная)

 Наша хата мае ... (два паверхі, адзін паверх)
 У нашай кватэры ...(адзін, два,тры пакоі)
 У маім пакоі ... (вялікі ложак, канапа, канапа-ложак)

 На першым паверсе ... (гасціная, кухня)
 На другім паверсе ... (маленькая , вялікая спальня)

Exercise 11

Што ў мяне ў пакоі?

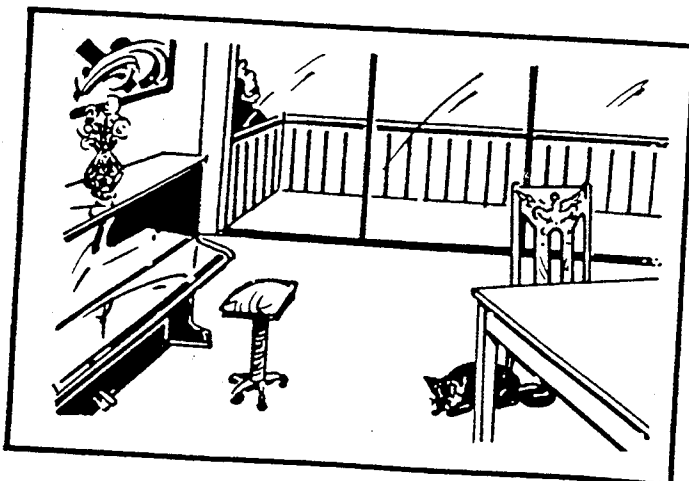
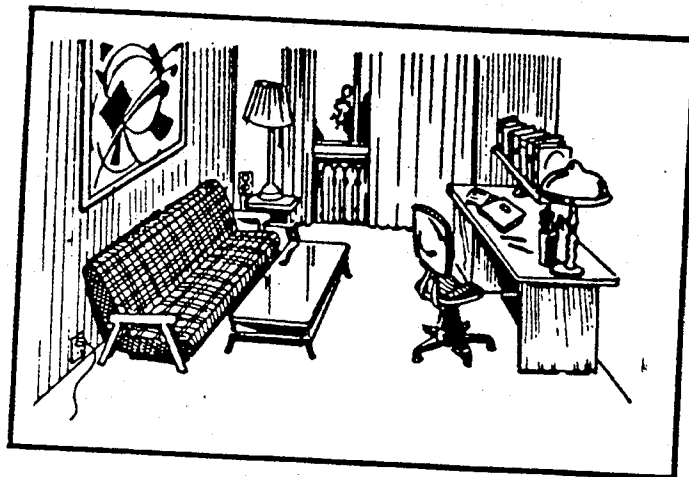
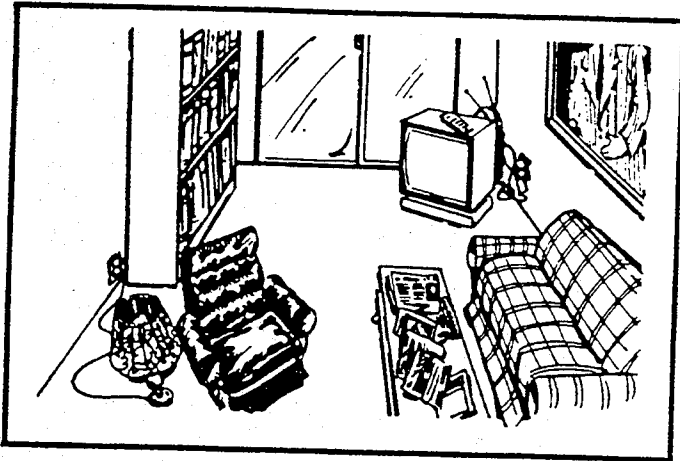
Look at the pictures below. Choose one as a basis for a description. Use the verbs **стаіць (стаяць)**, **вісіць(вісяць)**, **ляжыць(ляжаць)** appropriately.

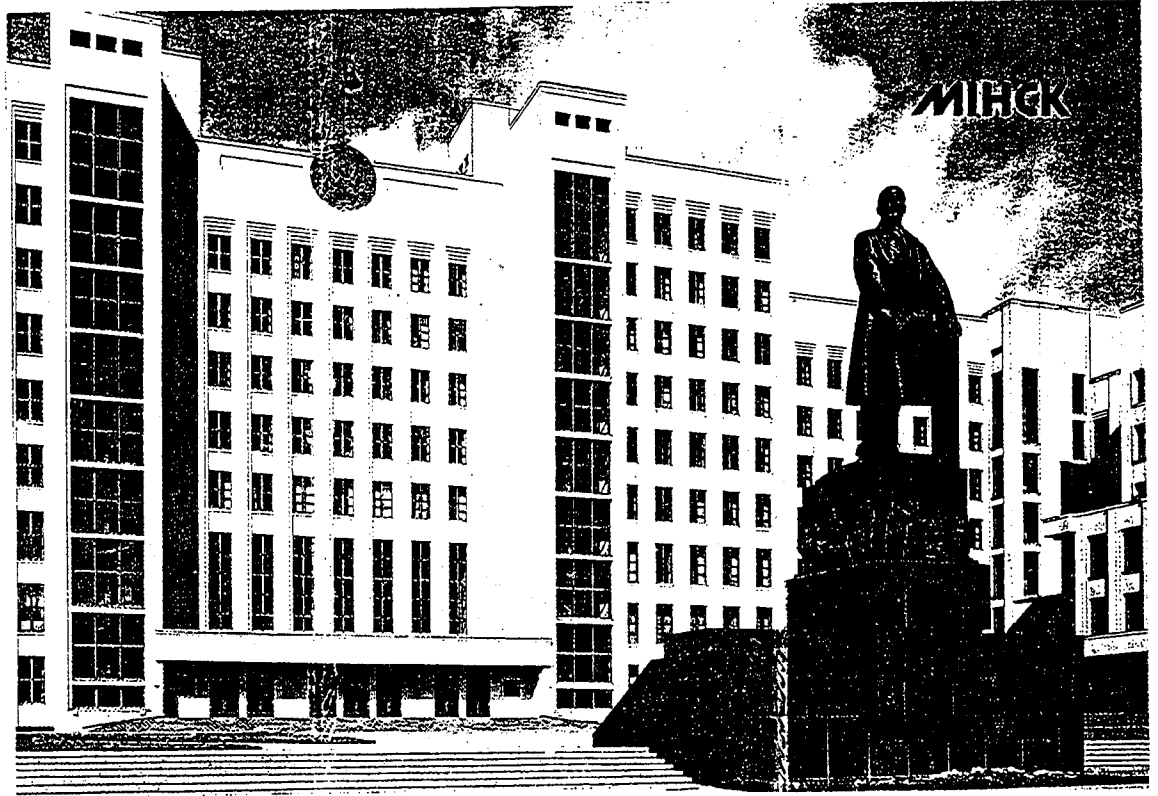
Useful Vocabulary:

У гасцінай	стаіць/стаяць	лямпа
У сталовай	вісіць/вісяць	ложак
У кухні	ляжыць/ляжаць	халадзільнік
У спальні		канапа
		дыван
		крэсла
		стол
		стул
		пісьмовы стол
		пліта
		шафа
		здымак
		малюнак

Example:

У гасцінай стаяць канапа і два крэслы. На падлозе ляжыць дыван, а на сцяне вісяць фотаздымкі.

Minsk. The Government House

В**ДАВАЙЦЕ РАЗМАЎЛЯЦЬ**

Exercise 1

Падрыхтоўка да размовы

a) Listen to the dialogues from section A for this exercise. Take notes on how to do the following in Belarusian.

- ask if someone has something (a photo, car, sofa)

- tell what rooms are on the first and second floor of your house

- find out if someone lives in a house, apartment, or dorm

- state what things you have in your room

- state that you have two sets of something (chairs, beds, tables)

-
- ask if you are late
-
-

- ask for a permission to look at someone's apartment (books, icons, collections)
-
-

- compliment someone on his/her room (house,apartment)
-
-

- respond to a compliment about your ... (car, camera, books)
-
-

b) Work with a partner. Find out if he/she:

- lives in a small apartment
- has a house
- has a camera
- has a radio
- has a cottage in the country

Model: Ты жывеш у вялікай кватэры?
Твая кватэра вялікая ці маленькая?

c) Use your notes above, the dialogues as models, the structures in the previous exercise and the questions below. Work with the class as a whole. Prepare two interviews, one with a somewhat wealthy Belarusian and one with a rather poor Belarusian. Your instructor will play one role and then the other. Takes note on both interviews in the space provided in preparation for a briefing.

Useful Vocabulary:

Хто жыве ў маленькай кватэры?	У каго няма машыны?
Хто жыве ў інтэрнаце?	У каго ёсць халадзільнік ў пакоі?
У каго ёсць вялікая дача?	У каго ёсць белая кашуля?
У каго няма тэлевізара?	У каго ёсць вялікі пісьмовы стол?
У каго ў пакоі ёсць крэсла?	У каго няма тэлефона ў пакоі?
У каго ёсць добрая канапа?	

Take Notes Here:

d) Use your notes and give a briefing on the differences between a wealthy and a poor person in Belarus.

Exercise 2

Планіроўка хаты

a) Make a detailed floor plan of your home, apartment, room in a dorm, or your <dream house> in the space provided. Write in all of the names for rooms and furniture in Belarusian.

Floor Plan

b) Takes notes on the Belarusian phrases you will need to describe your diagram above.

Useful expressions:

прама, налева стаіць, направа вісіць, радам стаіць, далей,
на падлозе, у пакоі, у кухні, у спальні, у гасцінай

c) in Belarusian describe your home to a partner in as much detail as possible. Your partner will take notes and report back to you what he/she understood. Correct any misconceptions. Speak only Belarusian.

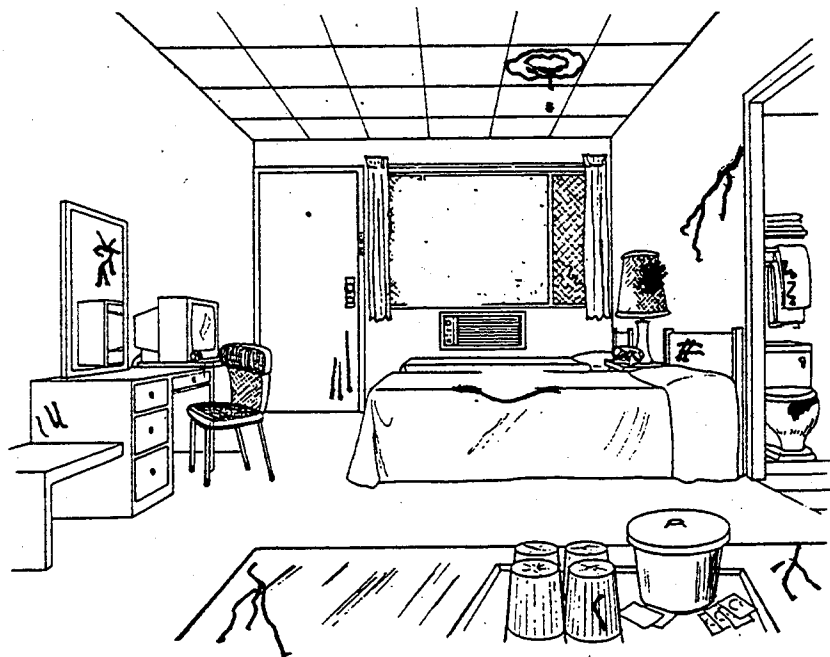
Useful Vocabulary:

Не, ложка стаіць злева. Стол стаіць справа.
Карціна вісіць на сцяне.
Тэлевізар стаіць злева ад канапы.

Exercise 3

Давайце пагуляем

a) You've just checked into the hotel room in Belarus depicted below. List the problems in Belarusian in the space provided.

c) Work with a partner. Prepare each of the following sections of your complaint to the hotel clerk:

- your conversation opener

- your description of the problem (see the picture above)

- your suggestions of a solution

- a way of closing the conversation pleasantly

d) Complain at the hotel desk. Your instructor will play the role of the desk clerk. While listening, take notes on the expressions used by the instructor in his/her role.

Exercise 4

Вусны пераклад

You have been asked to interpret for a new Belarusian exchange student who is looking for the accommodations at your university. He needs to talk to the housing director.

What is your last name?

_____ Кастроў.

What's your first name?

_____ Віталь Рыгоравіч.

Oh, yes. You're in a dorm.

_____ Так

зразмеў. Я буду жыць адзін?

No, you have a roommate.

_____ **Ванныя**
і туалеты ў калідоры?

Yes, they are.

_____ **у**

пакоі ёсць халадзільнік?

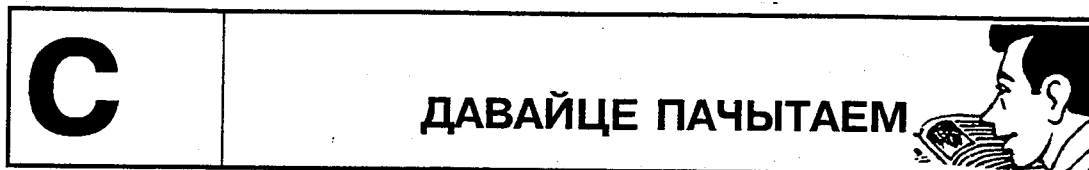
No, there is no refrigerator.

_____ **А тэлефон ёсць?**

Every room has a bed, desk, and a lamp. There is a telephone and TV on every floor.

_____ **Усё**

зразумела. Дзякуй за інфармацыю.

Exercise 1

Прадаю

Look for these items in the classified ads. Then list the items in which you might be interested in Belarusian in the space provided.

- dacha
- bed
- dining room set
- kitchen set
- 2 bedroom apartment
- furniture

ПРАДАЮ

2-х пакаёвую кватэру, праспект Машэрава. Т.: 293-009

Новую пліту, 4 канфоркі. Т.: 496-353

Спальню, кухню. Т.: 513-715

Кухню імпортную. Т.: 474-317

Кватэру. Т.: 552-761

3-х пакаёвую кватэру, 34 м.кв. вул.Галадзеда. Т.: 768-630

Мяккі вугал «Бумеранг», «Тапаз», секцыю, прыхожую. Т.: 345-894 да 18.00, 444-333.

Вуглавая канапа «Сабрына», «Рубін», «Рамонак». Т.: 345-894 да 18.00, 444-917

Кватэру, цэнтр, цагельны будынак(140 кв.м). Т.: 569-009

Дачу. Т.: 307-482

Дачу ў Зялёным. Т.: 652-588

Прыстасаванні для кухні:

халадзільнікі, пыласосы, пасудамыйныя машыны,

Мінск, гандлёвы дом «Вікторыя» вул. Дразда 8 (у р-не г-
цы «Планета»).

Тэл.: (0172) 23-24-68

b) Find a student in your class who wrote down the same items as you did. Speak Belarusian.

Exercise 2

КУПЛЯЕМ МЭБЛЮ

a) You are in Belarus. You've just rented an apartment in Minsk and need to buy furniture. Read the following ad and make a list of things you will buy.

ПІНСКДРЭЎ
115 гадоў вопыту! Высокая якасць прадукцыі!
Даступныя цэны!
Аптовы продаж уласнай прадукцыі!
МЭБЛЯ:

- кухонная
- корпусная - камбінаваныя шафы, шафы, прыхожыя
- мяккая - дываны-ложкі, крэслы, крэслы-ложкі,
- офісная
- рэшэцістая - крэслы, табурэткі;
- малыя формы мэблі - хлебніцы, газетніцы, паліцы для кветак, сталы, тумбачкі пад тэлевізар, камоды і інш.,
- мэбля з масіўнай драўніны (дубу, вольхі, хвойных парод)- камоды, кніжныя шафы, тумбы і інш.

3 дастаўкай у любы пункт Еўропы!

225710 Брэсцкая вобл, Пінск, вул.

І.Чуклая, 1

Тэл. (01653) 23170, 22961, 56928

Факс.: (01653) 50552, 56664, 56634

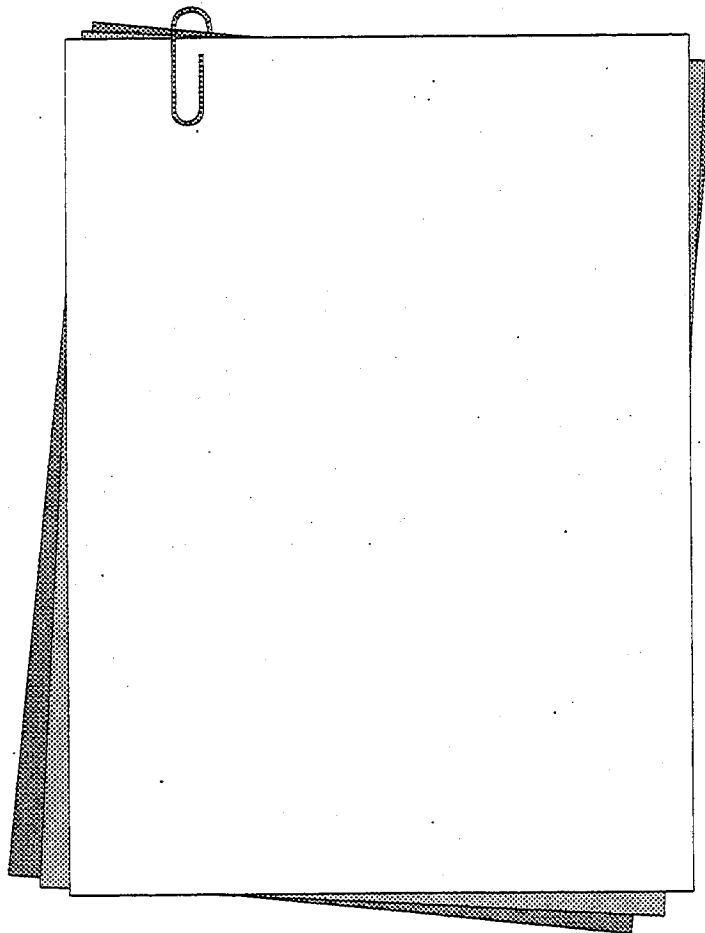
Прадстаўніцтва ў г. Мінску - тэл.: (8-0172) 54-76-79

Прадстаўніцтва ў г. Брэсце - тэл.: (8-01622) 3-01-59, 3-10-56

Your list:

b) Now work with a partner and write an order for the pieces you have selected.

Letter for ordering your furniture:

c) What is the difference between **крэсла-ложак** and **канапа-ложак**? Give explanations in Belarusian in the space provided.

Exercise 5

КУПЛЯЕМ ДАЧУ

a) Read through the following ads found in a Belarusian newspaper. Choose the two best ads for a Belarusian-American family which is intending to buy property for a summer residence in Belarus. The family and its interests are described in the following text.

Сям'я Джонсанаў невялікая. Муж, жонка і двое дзяцей. Білл Джонсан нарадзіўся ў штаце Мэрыланд. Пасля ўніверсітэта ён паехаў працаваць у Беларусь як прадстаўнік амерыканскай фірмы. Там ён пазнаёміўся са сваёй будучай жонкай Святланай Муравай, якая працавала з ім над сумесным праектам. Праз год яны ажаніліся і ў іх нарадзіліся блізняты Алан і Таня. Зараз яны жывуць ў Чыкага, але часта прыязджаюць да бацькоў Святланы ў Беларусь.

Choices:

1st choice: _____

2nd choice: _____

АЎТАТЭКС

- ГЭТА ВАШ ПОСПЕХ!

Вы жадаеце пабудаваць
утульную кватэру?

Вы жадаеце абараніць
свае грошы ад інфляцыі?

ПРЫХОДЗЬЦЕ Ё АЎТАТЭКС!

Вул.Калініна, 9, 2-гі паверх.
Тэл.66-39-00, 66-00-99,66-37-41

КАМПАНІЯ « ВІДЛІН» ПРАПАНУЕ прыняць удзел у сумесным будаўніцтве жылля

1-,2-,3-4- і 5- пакаёвыя кватэры
па вул. Бяды-Нярасава

1 кв.м. - \$ 170 (па курсу Нацыянальнага Банка

Рэспублікі Беларусь) пры 100 % папярэдняй аплаце.

Заканчэнне будаўніцтва - снежань 1977 года

Мінск, вул. Калектарная, 20а. Тэл. 20-65-65

**БУДУЕМ КАТЭДЖЫ
І НУЛЯВЫЯ ЦЫКЛЫ.
ПРАДАСТАВІМ
БУДАЎНІЧЫЯ
МАТЭРЫЯЛЫ
І ТЭХНІКУ.**

Тэл.(0172) 57-40-97
пасля 18.00

**ПРАДАЕЦЦА ДОМ
у в. Каменны Лог
Ашмянскага раёна**

драўляны, 12 х 6,
маецца сад,
гаспадарка,
гаспадарчыя пабу-
довы. Цана дагаварная.

Звяртацца па
тэлефоне
ў Ашмянах
(01593) 23-652 ці
па адрасу:
в.Каменны Лог,
Гудкова В.Н.

ПРАДАЮ

**ДОМ
ДРАЎЛЯНЫ**

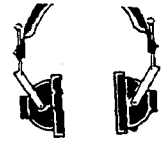
ў Слуцкім раёне

Тэл. (0172) 35-36-
78

b) Your instructor knows the family described above. Find out more details about the family by interviewing your instructor. Prepare your questions individually and then work in pairs.

c) Interview the instructor (as a whole class).
Take notes here.

d) Revise your choices of property if appropriate. Compare your choices with a partner. Justify your decision. Speak Belarusian.

D**ДАВАЙЦЕ ПАСЛУХАЕМ**

Exercise 1

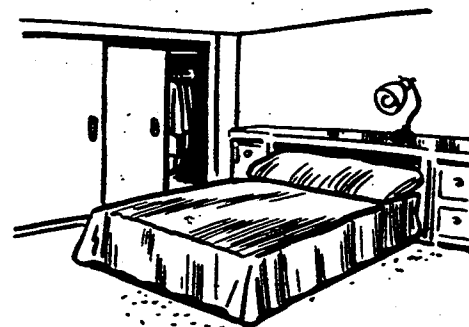
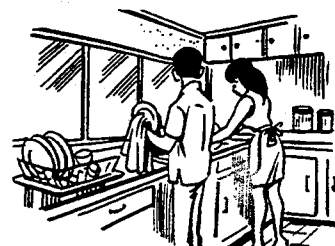
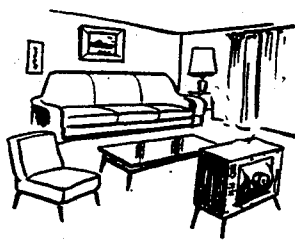
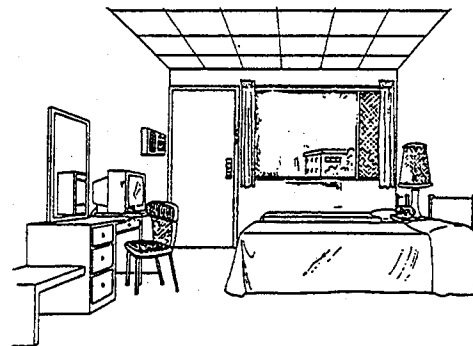
Шукаю кватэру

a) On your cassette you will hear a conversation. Listen to it in its entirety. Decide which of the following statements best describes it.

- _____ Someone has come to look over an apartment for rent.
- _____ Someone has paid a visit to his/her neighbors to see how they are doing.
- _____ A son is helping his father to move into a newly-rented apartment.
- _____ An apartment resident is selling her furniture.

b) Write down some expressions from the conversation to support your conclusion.

c) Listen to the conversation again. Number the pictures to indicate the sequence of events.

d) Based on what you have understood from the context of the conversation, circle the meaning of the following new expressions.

1. **мікрахвалёвая печ**

microcomputer

microwave oven

minibike

minicassette recorder

2. **Мы зрабілі рамонт**

We had repairs done.

We made a deal.

We took out the garbage.

We moved in.

3. **прыпынак аўтобуса**

bus cars

bus traffic

bus repairs

bus stop

4. **сігналізацыя**

traffic light

television signal

anti-theft alarm

microwave radiation

d) Now provide the requested information in Belarusian.

How many rooms does the apartment have?

Which furniture stays in the apartment?

What pieces will not be available for renters?

List some advantages of this apartment

List disadvantages of the apartment

Exercise 2

Transcription

Listen to your cassette. You will hear short ads for apartments to rent. Transcribe them in the space provided.

b) Work alone. Read through your transcription and write in Belarusian the addresses of the following ads. When you are finished, compare your answers with a partner.

Addresses

1. one-bedroom apartment	
2. an apartment with telephone	
3. a room	

Minsk. An office building

Е	ГЭТА ВАМ ДАПАМОЖА

Exercise 1 **The Concept of "Wanting" Something**

Complete the dialogue with the appropriate form of **хацець**.

ХАЦЕЦЬ - to want

хач-у	хоч-ам
хоч-аш	хоч-аце
хоч-а	хоч-уць

- Алё, Марыся ? Слухай, вы з Верай не _____
пайсці ў кіно?

- Я _____ . А Вера кажа, што яна
_____ крыху адпачыць.

- Ведаеш. у мяне тры білеты. Калі Вера не
_____ , запросім Пятрука.

- Добра. Ён як раз абяцаў патэлефанаваць.

- Скажы яму, дамовіліся?

Exercise 2

Supplying Missing Words

Fill in the blanks.

- Што вы _____ рабіць сёння ўвечары?
- Мы _____ паслухаць музыку. Мы ідзем на канцэрт.
- А Анатоль і Янка _____ застацца дома.
- А што ты _____ рабіць?
- Я _____ пайсці ў госці да Лазаронкаў.
- Добрая думка. Перадай ім ад нас прывітанне
- Добра, перадам.

Exercise 3

Create Your Own Sentences

Write your own sentences using the following words.

я	заўсёды		чытаць	тэлевізар
наш	зараз		глядзець	радыё
настаўнік	зараз не	хацець	пісаць	лісты
мы	ніколі не		слухаць	прыбіраць
вы			чытаць па	пакой
студэнты			беларуску	
?			вячэраць	
			у кафэ	

THE GENITIVE CASE OF PRONOUNS

Nominative case

У+ Genitive case

ХТО
я
ты
ён
яна
мы
вы
яны

у каго
у мяне
у цябе
у яго
у яе
у нас
у вас
у іх

Exercise 4

Putting Sentences Together

Write your own sentences using the words provided.

Model: У-я-ёсць-тэлевізар - У мяне ёсць тэлевізар

a) У - вы - ёсць - кампютар

b) Гэта Антось. У - ён - ёсць - машына

c) У - мы - ёсць - кватэра

d) Гэта Кацярына. У - яна - ёсць - новая сукенка

Exercise 5

Asking Questions

Ask whether the following people have a car. Practise in pairs.

Model: ён - У яго ёсць машына?

Useful Vocabulary:

вы, яна, хто, ты, ён, вы

Exercise 6

Expressing Ownership

Indicate that the following people have a ...

Model: яны - У іх ёсць утульная кватэра

Useful Vocabulary:

я, ён, ты, яны, вы, мы мэбля, шафа, крэсла, ложка, дача

Exercise 7

Indicating Possession

Write your own sentences using the words provided. Note that "y" followed by the genitive pronoun indicates possession.

Model: **у-я-ёсць-тэлевізар - У мяне ёсць тэлевізар**

a) у-ты-ёсць-канапа

b) у-мы-ёсць-кампутар-магнітафон

c) Гэта Святлана. У- яна-ёсць-кватэра

d) Гэта Максім і Ганна. У-яны-ёсць- дача

Exercise 8

Combining Words to Form Sentences

Write your own sentences using the words provided.

Model: у/я/ёсць/машына У мяне ёсць машына

a) у-ты-ёсць-магнітафон

b) у-мы-ёсць-тэлевізар і радыё

c) Гэта Ганна. У-яна-ёсць-кампутар

d) у-вы-ёсць-машына?

THE GENITIVE CASE OF MODIFIERS AND NOUNS

	Adjectives	Nouns
masculine and neuter singular	нов - ага апошн - яга	стал - а локц - я возер - а пол - я
feminine singular	нов - ай апошн - яй	мам - ы сукен - і радасц - і

masculine and neuter singular	майго твайго нашага	вашага свайго чыйго	гэтага аднаго трэцяга
feminine singular	маёй тваёй нашай	вашай сваёй чыёй	гэтай адной трэцяй

Grammar Note

The possessive pronouns **яго**, **яе**, **іх** never change their form:

У **яго** маці ёсць кватэра. У **яе** сястры ёсць дача. У **іх** дзядулі ёсць ферма.

Exercise 9

Using Modifiers and Possession

Ask if the person in question has a car. Use the genitive singular and modifiers.

Model: Мікіта - У Мікіты ёсць машына?

Useful Vocabulary:

Вольга, Насця, Сцяпан Адамавіч, іх бацька, твая суседка

Exercise 10

Getting the Mechanics Straight

Write the following word combinations into genitive case.

наш бацька _____

наша маці _____

вялікі інтэрнат _____

яго брат _____

наша сям'я _____

гэты амерыканец _____

Exercise 11

Following the Model

Write questions by combining words from the two columns below. Follow the model in both content and form.

ваш сусед
наш настаўнік
амерыканскі сябра
твая новая суседка
яе дачка
твая маці
іх дзіця

дача
машына
кампутар
кватэра
вялікі стол
новы ложак
прыгожая лялька

Model: У тваёй маці ёсць новая машына?

OWNERSHIP, EXISTENCE, AND PRESENCE: ЁСЦЬ ШТО

The verb < to have > meaning **to possess** is frequently rendered in Belarusian by the preposition < **y** > followed by the genitive of nouns and personal pronouns. Thus:

У бацькі тры сыны.
У яе новая сукенка.

The father has three sons.
She has a new dress.

Belarusians often answer questions about ownership with the short answer **Так ёсць**. Note that **ёсць** has several different English translations depending on the context.

У іх ёсць машына?
Так, ёсць.

Do they have a car?
Yes, they do.

У твайго брата ёсць кампутар?

Does your brother
have a computer?
Yes, he does.

Так, ёсць.

In Belarusian the existence of something is also expressed by using **ёсць**.

Тут ёсць вада?
Так, ёсць.

Is there water here?
Yes, there is.

Тут ёсць людзі?
Так ёсць.

Are there people here?
Yes, there are.

Just as in English, the object or person present is the subject of the sentence and, therefore, it is in the nominative case.

Exercise 12

A Question of Ownership

Ask whether the following people have a new car. Work in pairs.

Model: ён -- У яго ёсць новая машына?

Useful Vocabulary:

вы, яна, хто, ты, яны, ён.

Exercise 13

More About Ownership

Write questions and statements about ownership by combining words from the columns below.

Model: У твайго бацькі ёсць кампутар?

я
мы
ваш сусед
гэта амерыканка
яе сын
твая сястра
тут
твая маці

дача
кампутар
вялікі ложак
прыгожая сукенка
новыя джынсы
добрая машына
за межны тэлевізар
чырвоная кашуля

Exercise 14

Getting Information

You want to rent an apartment in Minsk. Inquire whether it has the following things.

Model: гарачая вада - У вас ёсць гарачая вада?

Useful Vocabulary:

вялікая шафа, новы халадзільнік, добрая пліта, тэлевізар, пральная машына.

NONEXISTENCE AND ABSENCE: НЯМА ЧАГО

To express nonexistence, the negation of **ёсць**, the construction **няма + genitive case** is used.

Тут няма інтэрната. Тут няма кнігі. Тут няма Каці.

Sentences with this construction have no grammatical subject.

Дзе Вера? Дзе Юрась? Дзе бацькі?
Яе тут няма. Яго тут няма. Іх тут няма.

The construction of **няма + genitive case** is also used to say that someone does not have or own something.

having

not having

У мяне ёсць алавік

У мяне няма алавіка

У іх ёсць кніга

У іх няма кнігі

У яе ёсць сукенка

У яе няма сукенкі

Exercise 15**Giving out Information**

You have an unfurnished apartment to rent. Tell the future tenants that it does not have something.

Model: Ёсць канапа? - Не, няма канапы.

Useful Vocabulary:

маленькая лямпа, вялікі ложкак, дыван на падлозе, крэсла, пісьмовы стол.

Exercise 16

Answering in the Negative

Say that you don't have whatever is asked about.

Model: У вас ёсць новая кватэра? - Не, у мяне няма новай кватэры.

У вас ёсць каляровы тэлевізар?

У вас ёсць новы дыван?

У вас ёсць такі ложак?

У вас ёсць вялікі халадзільнік?

У вас ёсць радыё ў спальні?

Exercise 17

Giving out Information in the Negative

Say that the items asked about are not here, using genitive pronouns.

Model: Дзе чырвоная сукенка? - Яе тут няма.

Дзе мой ліст.

Дзе маленькае крэсла?

Дзе мой магнітафон?

Дзе зялёны будынак?

Дзе маё новае паліто?

Exercise 18

Expressing Negation

Contradict the speaker. Write your answers in the space provided.

Model: У Мані няма новай кватэры. - Не, у Мані ёсць новая кватэра.

У Марыля няма новага паліто.

У Віктара няма вялікай машыны.

У Пеці няма добрага кампутара.

У Лявона няма новага касцюма.

Exercise 19

Tying Together a Response

Answer that you have the object in question, using the appropriate pronoun. Write your response in the space provided.

Model: У вас няма шафы? - Не, ёсць. Вось яна.

У вас няма тэлевізара?

У вас няма ложка?

У вас няма гаража?

У вас няма пісьмовага стала?

У вас няма кухні?

Exercise 20

Elements of a Conversation

You didn't quite hear the statement. Ask a confirming question. Follow the model in content and form. Write your response in the space provided.

Model:	Алесь тут.	- Хто тут?
	Алеся тут няма.	- Каго тут няма?
	Падручнік тут.	- Што тут?
	Падручніка тут няма.	- Чаго тут няма?

Алена тут.

Чорная старая машына тут.

Вялікага ложка тут няма.

Твой новы магнітафон тут.

Тваёй сястры тут няма.

Бацькі тут.

Exercise 21

Answering in the Negative

Answer the following questions in the negative.

**Model: У Соні ёсць добрая кніга? -
Не, у Соні няма добрай кнігі.**

У Валеры ёсць добры тэлевізар?

У Кірыла ёсць ангельска-беларускі слоўнік?

У сястры ёсць белаё сукенка?

У суседкі ёсць вялікая шафа?

У іх ёсць новая машына?

Exercise 22

Answering Questions

Answer each question with a full sentence. Write your response in the space provided.

У вас ёсць дача?

У вас ёсць вялікае крэсла?

У вас ёсць новы кампютар?

У вас ёсць каляровы тэлевізар?

У вас ёсць кватэра?

Exercise 23

Expressing Absence

Answer the questions, indicating that the following people are not present.

**Model: Дзе Алена Мікалаеўна? -
Не ведаю, яе тут няма.**

Дзе Мікалай Канстанцінавіч?

Дзе Ганна Мікітаўна і Сяргей Пятровіч?

Дзе Валянцін Алегавіч?

Дзе вашыя бацькі?

Exercise 24

Determining the Case

Write sentences by combining words from the columns below. Do not change the word order, but do put the words in the necessary cases.

	я		чырвоны	ложак
	ты	ёсць	сіні	канапа
у	ён		чорны	стул
	яны	няма	вялікі	дыван
	стары		маленькі	тэлевізар
	наша маці		стары	стол

Exercise 25

Working with a partner, ask and answer questions about what you have or don't have in your dormitory room or at home. Take notes below.

**POSSESSION AND ATTRIBUTION (<OF>) -
GENITIVE CASE OF NOUN PHRASES**

- To express possession, Belarusian uses the genitive case where English uses a noun with an apostrophe and sometimes an <s>.

Гэта машына Насці. This is Nastya's car.

- In English <'s> is used to answer the question **whose**. In Belarusian the genitive case is used to answer the question **ЧЫЙ** when the answer is a noun.

**Чыя гэта машына? Whose car is this?
Гэта машына Насці. This is Nastya's car.**

- The question *whose* can be answered with a possessive modifier. A similar concept can be used in Belarusian.

**Чыя гэта машына?
Гэта яе машына.**

**Whose car is this?
This is her car.**

- In Belarusian the genitive case is also used where English uses *<of>*.

Гэта здымак Насці.

**This is Nastya's
photo.**

or

**This is a photo of
Nastya.**

Note: In Belarusian the word in the genitive case can come only at the end of the phrase: **Гэта здымак Насці.**

Exercise 26

Developing More Complex Sentences

Combine two sentences into one sentence.

Model: Гэта Алэг. А гэта яго кватэра. -
Гэта кватэра Алега.

Гэта бацька. А гэта яго кампутар.

Гэта маці. А гэта яе лампа.

Гэта сястра. А гэта яе лялька.

Гэта дзеці. А гэта іх цацкі.

Exercise 27

Using Grammar to Create Meaning

Write sentences out of the following strings of words.

У-Янка-і-Вольга-новая кватэра. Вось-фотаздымак-іх новая кватэра. Гэта-іх вялікі пакой. Тут-крэсла-канапа-і- вялікі стол. У- яны- ёсць- каляровы тэлевізар.

Гэта-пакой- Янка-і-Вольга. А вось-пакой- іх сын. У-ён- кампютар- на сталe.

Exercise 28

Checking Your Grammar

Translate the following short passage in Belarusian.

This is our family's apartment. Here is grandfather's room. On the table there is a picture of his parents.

Exercise 29

Oral Translation

Express the following short dialogue in Belarusian. Work in pairs. Speak Belarusian.

- Do you have a picture of your house?
- Yes, I do. This is my family's house. This is my room and this is my sister's room.
- Is that your garage?
- Yes, this is our garage.

SPECIFYING QUANTITY
АДЗІН, АДНА, АДНО

The Belarusian word **адзін** is a modifier. It agrees with the noun it modifies.

адзін брат, бацька, студэнт
адно дзіця, поле, акно
адна сястра, маці, газета

Compound numerals ending in **адзін (адна,адно)** follow the same pattern. The noun following the numeral is in the nominative singular.

дваццаць адзін часопіс
сорак адна газета
пяцьдзесят адно дзіця
2, 3, 4 + genitive singular noun

A noun following **два, тры, чатыры** will be in the genitive singular.

The numeral **2** is spelled and pronounced **два** before masculine and neuter nouns, but **дзе** before feminine nouns.

**два браты, студэнта, настаўніка
дзе сяброўкі, сястры, настаўніцы**

Compound numerals ending in **два (дзе), тры, чатыры** follow the same pattern.

Будынак ў дваццаць тры паверхі.

Exercise 30

Using the Number 1

Answer the questions saying you have one of whatever is mentioned.

Model: У вас ёсць дача? - Так, у мяне адна дача.

У вас ёсць ложка?

У вас ёсць дзіця?

У вас ёсць кватэра?

У вас ёсць пісьмовы стол?

Exercise 31

Using the Number 2

Respond that you have two of the items.

Model: У вас адна газета? - Не, дзве газеты.

У вас адзін пакой?

У вас адна кватэра?

У вас адзін настаўнік?

У вас адно радыё?

Exercise 32

Putting Sentences Together

Write sentences using the following strings of words.

У- мы- два- пакой

У- я - два- сястра

У - наша- кватэра- чатыры- пакой

У - вы- толькі- адзін- брат?

У- наш- горад- тры- тэатр

Exercise 33

Combining Words to Form Sentences

Make sentences. Use one word from each column.

	мой	сусед	адзін(адна,ад но)	ложак
	твой	суседка		канапа
	наш	студэнт	два(дзве)	стол
У	дрэнны	настаўнік	тры	шафа
	добры	дача		крэсла
	новы	студэнтка	чатыры	тэлевізар

AT SOMEONE'S PLACE : У КАГО

< At someone's place > is also rendered by the preposition <y>+ noun or pronoun in the genitive.

Мы жывем у цёткі.

**We live at my
aunt's(house).**

Студэнт зараз у настаўніка.

**The student is
now at the
teacher's(office).**

У нас цікава.

**It's interesting in
our town.**

Exercise 34

Self-Test

Express the following ideas in Belarusian.

There's no stadium in our village.

Dmitry is at Mike's today.

I'm living at my brother's house now.

It's interesting in Belarus.

Exercise 35

Nick spends every afternoon at a different friend's house. Indicate where he spends each day. Monday is done for you in the model.

пан. Віктар	аўт. Ганна	сер. Алесь
чац. Васіль	пят. Жана	суб. Андрэй
	няд. Адам	

Model: У панядзелак Мікола ў Віктара.

Exercise 36

Correcting a Misunderstanding

When asked if X lives at Y's, respond with the opposite.

Model: Алена Пятроўна жыве ў цябе?
Не, я жыву ў яе.

Юры Леанідавіч жыве ў бацькі?

Віктар Пятровіч жыве ў маці?

Адам Мікітавіч жыве ў сястры?

Дачка жыве ў Валянціны Паўлаўны?

Exercise 37

Reporting about Yourself

Now write 3-5 sentences indicating where you spend different days using <y+genitive case>.

A SHORT REVIEW OF THE GENITIVE CASE

- a. appears after **У** to indicate **possession as in having something**
- b. follows the numbers **два/дзве, тры, чатыры**
- c. is used in connection with **няма** to indicate **absence**
- d. indicates **possession or the notion <of>**

Exercise 38

Understanding the Genitive

Read the following sentences. Indicate the reason for using the genitive case by putting an appropriate letter from the above list before the sentence. Work alone and then compare your work with a partner.

Example: c Тут няма вялікага пакоя.

- _____ У майго брата ёсць машына.
- _____ Гэта машына майго брата.
- _____ Гэта пакой Марылі.
- _____ Тут няма каляровага тэлевізара.
- _____ Тут яшчэ два ложка.
- _____ У бацькі сіні дыван.
- _____ Вось фотаздымак Ірыны.
- _____ У нас добрая спартыўная зала.

Exercise 39

Pricing Items

Listen to the tape and write the prices of the following items in the space provided.

касета _____

слоўнік _____

дыскета _____

лямпа _____

часопіс _____

дыван _____

газета _____

СТОЛ _____

Exercise 39

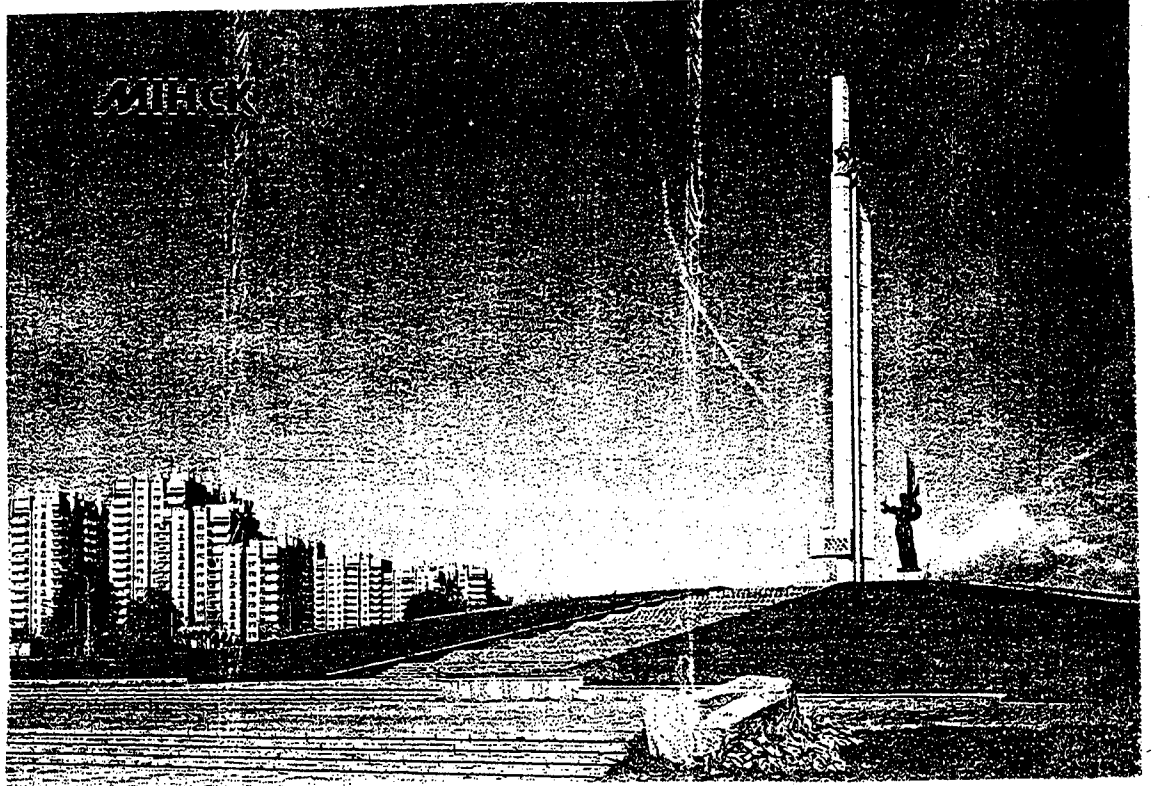
Buying Books

a) You are in a Minsk bookstore. Keeping in mind that your budget is small, list the books which you will buy. Copy the titles in Belarusian in the space provided.

The following books are available:

Янка Купала, т 1-7	ц. 265р.
Якуб Колас. Творы	ц. 115р.
Загадкі	ц. 35р.
Беларуская мова	ц. 45р.
Ангельская мова	ц. 87р.
Арфаграфічны слоўнік	ц. 148р.
Дашкалятам	ц. 35р.
Вясёлая азбука	ц. 135р.
Гісторыя Беларусі	ц. 230р.
Маладосць	ц. 82р.
У розных землях	ц. 168р.
Беларускі каляндар	ц. 128р.

b) Now compare your list with your partner's list. How is your choice different from his/hers? Discuss in Belarusian.

Minsk. Obelisk to Hero City Minsk

F**ХУТКІ АГЛЯД**

Exercise 1

Description in Belarusian

Fill in the blanks with the appropriate form of the adjective.

Што ў мяне ў шафе

Мяне клічуць Алена Макарэвіч. Мая сяброўка Тамара

Брыль і я жывем у адным пакоі ў інтэрнаце Палітэхнічнай

Акадэміі, што на вуліцы Чырвонай. У нас на дзвух вялікая

шафа. У мяне там _____ джынсы. Акрамя
(light blue)

таго, _____ сукенка і _____ туфлі. У мяне яшчэ
(red) (black)

_____ блузка і _____ спадніца. У маёй
(white) (green)

сяброўкі таксама _____
(good) (new)

паліто і _____ плашч. Мы займаемся спортам,
(new)

таму там ляжаць _____ красоўкі і _____
(multicolored)

спартыўныя касцюмы. Калі мы купім яшчэ

_____ адзенне, нам спатрэбіцца яшчэ
(new)

_____ шафа.
(one)

Exercise 2

More Description

a) **АСАБІСТЫЯ РЭЧЫ** List five items that you have in your closet, and five pieces of furniture you have in your house, apartment, or dorm room. Indicate the color of each item.

У шафе

У хаце

b) write a short paragraph entitled **Што ў мяне ў шафе**

Exercise 3

Grammar for Description

Fill in the blanks with **ляжыць/ляжаць, стаіць/стаяць, вісіць/вісяць**.

1. У нас на сцяне _____ дыван.

У мяне таксама дыван, але ён _____ на падлозе.

2. У якім пакоі ў вас _____ кампютар?

Ён _____ у вялікім пакоі.

3. Я бачу, што ў вас _____ карціна? Хто аўтар?

4. Дзе _____ ваш пашпарт?

Ён _____ на стале.

5. У вас на кухні _____ халадзільнік?

Exercise 4

Checking Your Grammar

Fill in the blanks with the correct endings.

Я жыву ў студэнтск _____ інтэрнац _____ на пят _____

паверс _____ . У мяне ў пако _____ ёсць дв _____ ложка _____ і

дзв _____ ламп _____ . У нас няма каляров _____ тэлевізар _____ ,

але ёсць Чорна-бел _____ тэлевізар _____ .

Exercise 5

Transcription

a) Listen to the tape and transcribe the passage in Belarusian.

b) Now answer the following questions in Belarusian:

- What city is mentioned in the passage?

- What part of the city is mentioned?

- What names seem familiar to your?

- If you had a choice what street would you choose for your house?

Exercise 6

Новая кватэра ў Мінску

a) Your company wants to buy a two-room unfurnished apartment in Minsk. You asked through the newspaper, **Чырвоная Змена**, the prices for a two-room apartment. You received the following answer. In the space provided name at least three advantages of the apartment you choose. Work with a partner.

Можа вам пашанцуе...

Двухпакаёвая кватэра па вул. Чырвоная: пакоі сумешчаныя, тэлефон, 1-паверх, без балкона, прыватызаваная, агульная плошча 43, карысная -28, кухня -6, будзе каштаваць 16-17 тысяч даляраў ЗША.

На вул. Няміга: асобныя пакоі, тэлефон, 4-ы паверх, карысная плошча 28,7, кухня -9,5, балкон, джаржаўная - 26 тысяч даляраў

Вул. Кахоўскага: пакоі і санітарны вузел сумешчаны, 4-ы паверх, балкон, тэлефон, агульная плошча 45, карысная - 32,6, прыватызаваная - 13.500 даляраў ЗША.

Вул. Каліноўскага: санітарны вузел і пакоі раздзелены, тэлефон, 3-ці паверх, балкон, агульная плошча 40, карысная - 28,7, кухня - 7, джаржаўная - 20.000 даляраў.

Лагойскі тракт: санітарны вузел і пакоі раздзелены, тэлефон, 2-гі паверх, балкон, агульная плошча 54,6, карысная - 34,5, кухня - 9,7 - 23.500 даляраў ЗША.

Вул. Усходняя: пакоі і санітарны вузел раздзелены, 9-ы паверх, тэлефон, балкон, прыватызаваная, агульная плошча 54, карысная -29, кухня -10, кошт па дамоўленасці.

Сухараўскі праезд : пакоі і санітарны вузел раздзелены, 8-ы паверх, тэлефона няма, балкон, прыватызаваная, агульная плошча 47, карысная - 28, кухня -7,5 - 13.000 даляраў.

Вул. Я.Райніса: пакоі і санітарны вузел сумешчаны, 1-ы паверх, тэлефон, без балкона, агульная плошча 44, карысная - 30, кухня - 5,7 - 13.500 даляраў ЗША.

b) Work with class as a whole. Compare the advantages of other apartments and justify your choice in Belarusian.

c) Now that you have to furnish the apartment, list at least ten items you would like to buy, use adjectives with each of them.

Exercise 7

Я ЖЫВУ Ё ІНТЭРНАЦЕ

a) You received a tape from your Belarusian friend telling you about his life at the university. He has recently moved to a new dorm. This is a nice modern place and he is very excited about it. You would like to write an article for your university's newspaper about life in Belarus. Listen to the tape and take notes. Work alone.

b) Work with the class as a whole. Compare your findings. List three major points which you want to include in your article.

e) Now show your transcription to your partner. Work together and correct any errors.

G**НОВЫЯ СЛОВЫ І ВЫКАЗВАННІ****НАЗОЎНІКІ**

абед
 абраз
 акно
 брат
 вада
 ванная
 веруючы
 вуліца (на)
 газ
 гара (на)
 гараж
 гасціная
 дача
 дзверы(only pl.)
 дзяўчынка
 дыван
 кабінет
 калідор
 канапа
 крэсла
 кухня
 лесвіца
 ложак
 лямпа
 мэбля
 паверх
 падвал
 падлога
 пліта
 прыгарад
 спальня
 сталовая

NOUNS

lunch
 religious icon
 window
 brother
 water
 bathroom(bath/shower)
 believer
 street
 gas
 attic
 garage
 living room
 summer home, dacha
 door
 (little) girl
 rug
 office
 hallway, corridor
 couch
 armchair
 kitchen
 stairway
 bed
 lamp
 furniture
 floor, story
 basement
 floor
 stove
 suburb
 bedroom
 dining room, cafeteria

стол
пісьмовы стол
стул
сусед(ка) па пакоі
сцяна

table
desk
chair
roommate
wall

таварыш/сябра
традыцыя
туалет
фотаздымак
халадзільнік
хлопчык
шафа
cabinet, wardrobe

roommate(male)
tradition
bathroom
photo
refrigerator
(little) boy
free-standing closet,

ПРЫМЕТНІКІ **колеры**

белы
блакітны
жоўты
зялёны
каляровы
карычневы/руды
сіні
чорна -белы
чорны
чырвоны
шэры

ADJECTIVES **colors**

white
light blue
yellow
green
colored
brown
dark blue
black-and-white
black
red
grey

іншыя прыметнікі

адзін(адна, адно, адны)
гарачы
пісьмовы
свой
такі
такі ж
той(та, тое, тыя)

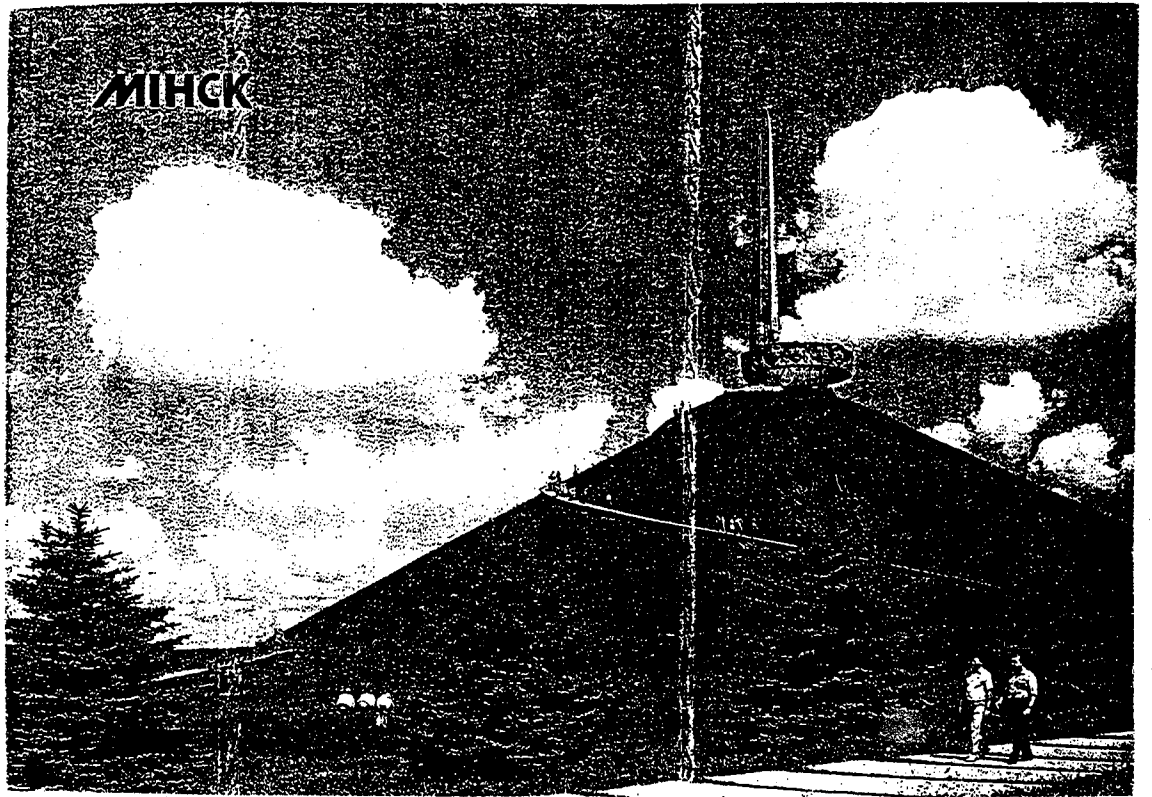
other adjectives

one
hot
writing
one's own
such, so
the same kind
that, those

утульны

cozy

ЗАПЫТАЛЬНЫЯ СЛОВЫ**QUESTION WORDS**колькі
чамуhow many, much
why**ДЗЕЯСЛОВЫ****VERBS**вісець(вісіць, вісяць)
есці
ляжаць(ляжыць, ляжат)
нямаhang(s)
eat
lie(s)
there is notстаяць(стаіць, стаяць)
хацець(хоча, хацяць)stand(s)
want**ПРЫСЛОЎІ****ADVERBS**далей
налева
направа
побач, паблізу
тадыfurther, next
on the left
on the right
near, alongside
in that case**ФРАЗЫ****PHRASES**жыццёвыя ўмовы
Ці можна аглядзіць кватэру?
ні... ні
Абед прыгатаваны
Хадзем.../давай пойдзем
Паглядзім
Уваходзьце
Колькі ў вас пакояў?
have?
Жадаеш паглядзець?
Я бачу ...
Я не спазніўся(лася)?living conditions
May I look at the apartment
neither... nor
Lunch is ready
Let's go...
Let's see ...
Come in
How many rooms do you
have?
Would you like to see?
I see ...
Am I late?

Minsk. Mound of Glory
Sculptor A. Bembel,
architect A. Stakhovich

UNIT 7

НАША СЯМ'Я

Аб чым ідзе гаворка

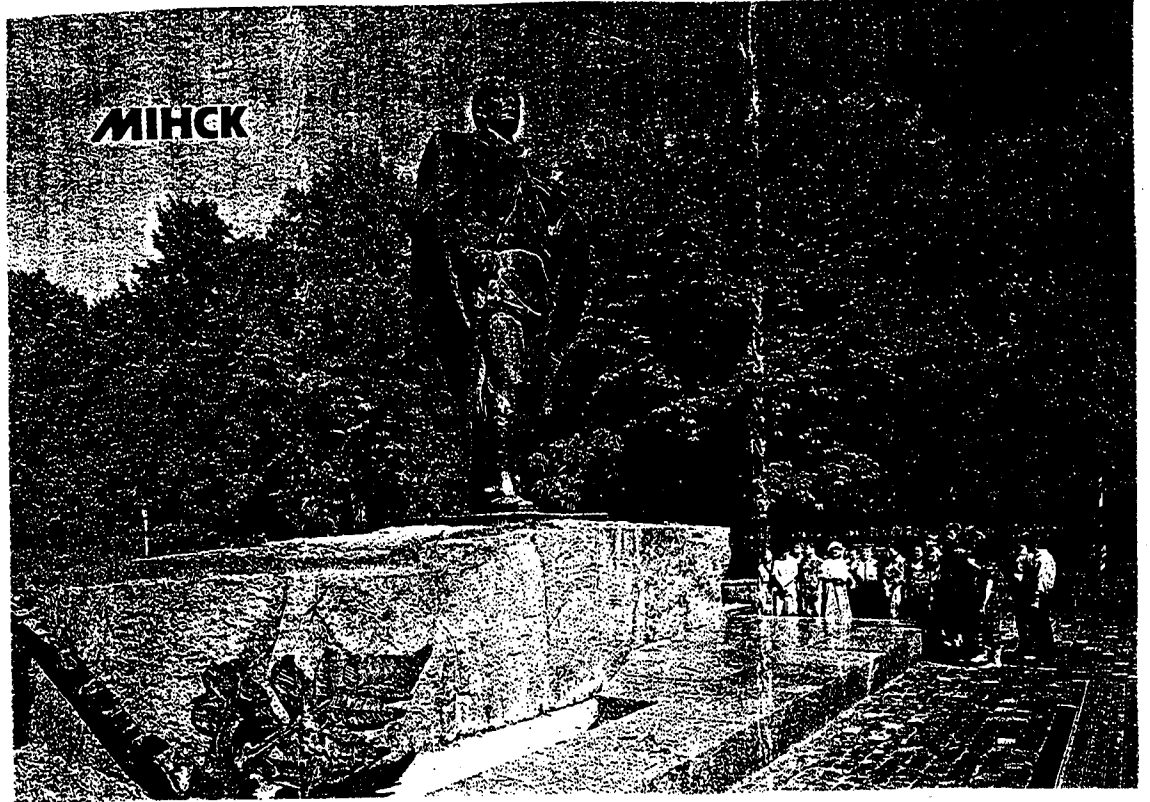
- naming family members
- talking about people, relationships, ethnic traditions
- writing letters about families

Гэта вам дапаможа

- expressing age - dative case of pronouns
- specifying quantity
 - accusative case of pronouns and masc.animate singular modifiers and nouns
 - prepositional case of plural modifiers, nouns, question words, and personal pronouns

Між іншым

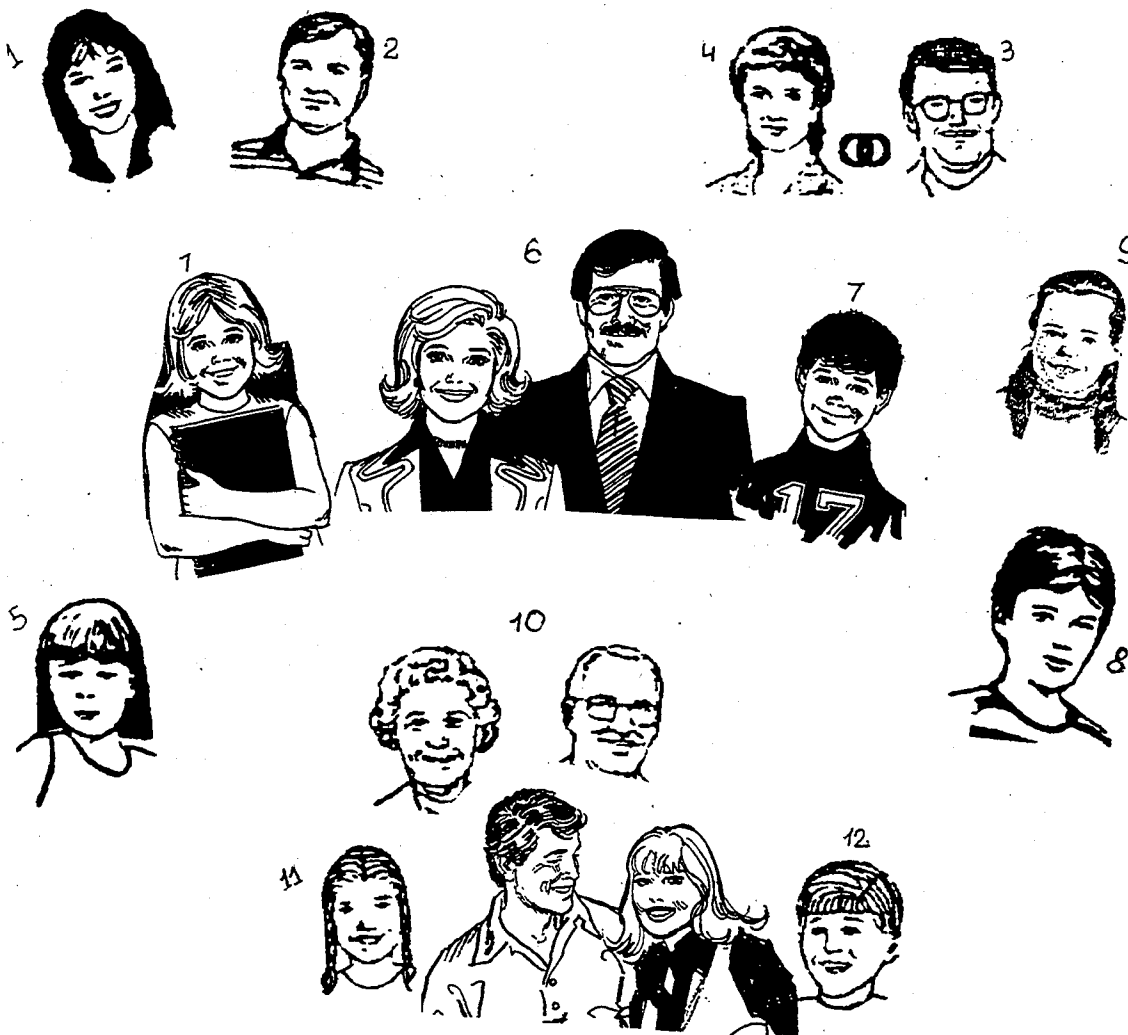
- Belarusian family traditions
- differences in social life between rich and poor/city-country

Minsk. Monument to Yanka Kupala.
Sculptor A. Anikeichik, L. Gumilevsky,
A. Zaspitsky, architects Yu. Gradov, L. Levin.

А **АБ ЧЫМ ІДЗЕ ГАВОРКА**

1 Людзі і адносіны

1 жанчына
2 мужчына
3 муж
4 жонка

5 дзіця
6 бацькі
7 дзеці
8 хлопчык

9 дзяўчынка
10 бабуля і дзядуля
11 унучка
12 унук

2 Гэта мая сям'я

1 Марыя Антонаўна
Краўчанка

2 Рыгор Васільевіч
Краўчанка

Алена
Паўлаўна
Краўчанка
(Маркава)

3 Пятрусь
Рыгравіч
Краўчанка

4 Васіліна
Рыгораўна
Крук
(Краўчанка)

5 Алесь
Адамавіч
Крук

6 Ніна
Адамаўна
Крук

7 Святлана
Краўчанка

8 Галіна
Крук
(Адамавіч)

9 Сцяпан
Крук

10 Надзея
Сугакова
(Крук)

11 Валеры
Сугакоў

Вера
Гаругіна
(Крук)

12 Ігар
Гаругін

13 Янка
Крук

14 Наталля
Сугакава

15 Алесьа
Гаругіна

16 Лявон
Гаругін

Сям'я Веры Гаругінай

1 бабуля	7 дваюродная сястра	12 муж
2 дзядуля	8 нявестка	13 пляменнік
3 дзядька	9 брат	14 пляменніца
4 маці	10 сястра	15 дачка
5 бацька	11 сваяк	16 сын
6 цётка	(муж сястры)	

Пазнаёмцеся, калі ласка. Гэта мае бацькі Васіліна Рыгораўна і Алесь Адамавіч. Васіліна Рыгораўна мая маці, а Алесь Адамавіч мой бацька. Сцяпан мой брат, а Надзея мая сястра.

Я → Бацька Алесь Адамавіч
 → Маці Васіліна Рыгораўна
 → Брат Сцяпан
 → Сястра Надзея

А гэта мой брат Сцяпан. Яго жонку клічуць Галіна. У іх ёсць сын. Яго імя Янка. Янка мой пляменнік, а я яго цётка.

Я → Брат Сцяпан
 → Жонка брата Галіна
 → Сын брата Янка
 (мой пляменнік)

У мяне таксама ёсць бабуля і дзядуля. Гэта бацькі маёй маці Васіліны Рыгораўны. Дзядулю клічуць Рыгор Васільевіч, а бабулю Марыя Антонаўна.

Я → Мой дзядуля
 Рыгор Васільевіч
 → Мая бабуля
 Васіліна Рыгораўна.

Гэта дачка дзядзькі Пятруся. Гэта Святлана. Яна мая дваюродная сястра. Дзядзька Пятрусь і ягоная жонка Алена маюць толькі адну дачку. А цётка Ніна, сястра майго бацькі не мае ўласнай сям'і.

Я → Мой дзядька Пятрусь.
 → Жонка дзядзькі Алена.
 → Мая дваюродная
 сятра Святлана.
 → Мая цётка Ніна.

Exercise 2

У цябе ёсць ?

a) Find out if your partner has the family members shown in exercise one. Write down the answers.

Example: У цябе ёсць сястра ?

Useful words:

брат, бабуля, дзядуля, маці, бацька, цётка, дзядька, сваякі, дваюродная сястра, дваюродны брат

Вялікая сям'я

b) Work with the class as a whole. Find out who has the biggest family. Report your findings in Belarusian.

Сям'я

Кім працуе твой ...?

c) Find out what your partner's relatives do for a living. Use the pictures below for the names of some typical professions. Write down your partner's answers. Speak Belarusian.

Example: Кім працуе твая маці?

Мая маці працуе настаўніцай.

or

Хто па прафесіі твая маці?

Мая маці па прафесіі настаўнік.

урач

музыкант

сакратарка

медсястра

інжынер

прадавец

прадаўшчыца

бібліятэкар

журналіст

бухгалтар(accountant)

пісьменнік

хатняя гаспадыня

юрыст

Мая маці працуе ў школе

d) Find out where your partner's relatives work. Write down the answers.

Grammar Note

Don't forget to use *y* + prepositional case

Example: Дзе працуе твая маці?

Мая маці працуе ў школе (*y* + prep.case)

Useful Vocabulary:

бібліятэка, газета, камерцыйная фірма, тэатр, лабараторыя,
завод, універсітэт, школа, бальніца, юрыдычная фірма, музей

e) Summarize orally in Belarussian all the information you gained during this activity

Exercise 3

Факты, факты...

Name your immediate relatives. Tell what they do for living. Take notes first.

Exercise 4

Размовы, размовы...

Listen to the three conversations and answer the questions below in Belarusian. Work alone.

СПРАВЫ СЯМЕЙНЫЯ**Размова 1 Размаўляюць Алена і Джон**

Якая сям'я ў Джона?

Дзе працуюць яго бацькі?

Чым адрозніваецца сярэдняя амерыканская сям'я ад сярэдняй беларускай сям'і?

Чаму Алена здзівілася?

Размова 2 Размаўляюць Святлана і Патрык

Ці вялікая сям'я ў Святланы?

Кім працуе яе бацька?

Хто яшчэ жыве з імі?

Колькі пакаленняў жывуць разам у адной кватэры?

МІЖ ІНШЫМ

Often grandparents especially widowed ones live with their married children and take care of the grandchildren. This is a childcare solution for many families.

Размова 3 Размаўляюць Ларыса і Юджын

Чаму Ларыса жадала бачыць Юджына?

Які чалавек Ларысіна сястра?

Чым яна займаецца(якая ў ае прафесія)?

Каго Юджын чакае ў снежні?

Exercise 5**Каротка аб тым жа**

Now listen to the dialogues once again and make a summary of each of them in Belarusian.

Размова 1

Размова 2

Размова 3

Exercise 6

Складзі дыялог

Work with your partner and create a dialogue about your families using the dialogues in exercise seven as models. You may want to listen to the dialogues again.

Exercise 7

Абменьвацца інфармацыяй

Check the dialogues you've created with your teacher then record them. Exchange tapes with other students. Listen to their dialogues and take notes. Work with a partner.

Exercise 8.

Дыялогі для чытання

Read the dialogues. Write a short summary in Belarusian after each dialogue.

Дыялог 1 Я нарадзілася ў Брэсце

- Марыля, дзе ты нарадзілася?
- Я нарадзілася ў Брэсце.
- І там вырасла?
- Не, я вырасла ў Мінску.
А ты, Юрась.
- А я таксама нарадзіўся і
вырас ў Мінску.
- Марыля, а хто твае бацькі?
- Бацька - будаўнік, а маці
не працуе. Яна хатняя
гаспадыня.

- А як клічуць тваіх бацькоў?
- Бацьку клічуць Валеры Сцяпанавіч, а маці Наталля Леанідаўна.

Grammar Note

нарадзіўся-нарадзілася-нарадзіліся, вырас-вырасла-выраслі. Like all past tense verbs, these have specific endings for gender and number.

Дыялог 2 Крыху аб нашай сям'і

- Слухай, Пол! Я нічога не ведаю аб тваёй сям'і. Раскажы мне, хто твае бацькі.
- Добра. Бацька ў мяне бухгалтар. У яго ўласная маленькая фірма.
- Сапраўды? А маці?
- Маці зараз дапамагае бацьку, а раней яна працавала сакратаркай.
- Ты адзінае дзіця?
- Не, у мяне ёсць яшчэ два старэйшых брата. Адзін, Гары, працуе ў вялікай фірме ў Нью-Йорку. А другі, Джэры, вучыцца ва ўніверсітэце ў Каларада. Я іх вельмі люблю.

МІЖ ІНШЫМ

When adult Belarusians speak about their family, they normally speak of their immediate family, i.e. a spouse and children rather than the extended family.

Дыялог 3 3 сямейнага фотаальбома

- Кім, ты абяцала паказаць мне здымкі тваёй сям'і.
- Так, так, калі ласка, Алесья.
- Гэта хто?
- Гэта мае дзядулі і бабулі разам з усімі ўнукамі.
- Дзядулі і бабулі!? Яны яшчэ зусім маладыя. Колькі ім гадоў?

- Больш за 70, яны ўжо ўсе пенсіянеры, жывуць ва Флорыдзе. Яны вядуць вельмі актыўнае жыццё, займаюцца спортам.
- Вось гэта цудоўна!
- Выглядаюць яны вельмі добра. Нашы зусім не такія.
- А гэта мае бацькі разам з намі. Вось мае сёстры, Эшлі, Лора і Грэйс.
- А твае бацькі працуюць?
- Так бацька бізнесмэн, а маці - прадаўшчыца.

МІЖ ІНШЫМ

Belarusians are often surprised by the youthfulness of American senior citizens.

Exercise 9

Бацькі і дзеці

In Belarusian, list at least five of your relatives. Indicate their profession and relationship to you.

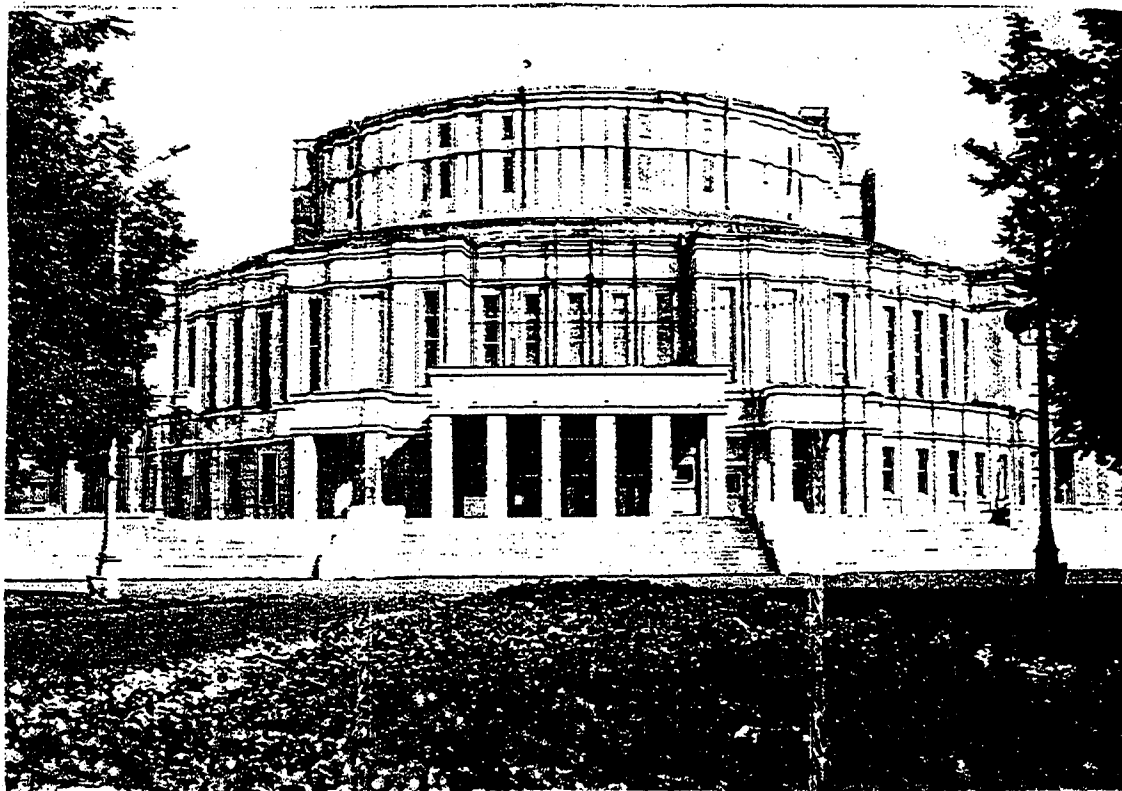
Example:

Імя	Адносіны да цябе	Прафесія
Зінаіда	- маці	-настаўніца

Exercise 10

Крок у гісторыю

Draw your family tree. State names and relationships to you.

Minsk. Opera and Ballet Theatre

В**ДАВАЙЦЕ РАЗМАЎЛЯЦЬ**

Exercise 1

Крыху аб сабе

Work with your partner. Speak Belarusian. Ask:

- how many brothers and sisters your partner has.
- what they do
- where they live
- the names of your partner's parents and siblings

Summarize the information and reverse roles.

Useful Vocabulary:

- Як клічуць твайго (тваю) бацьку(маці, сястру...)?
- Колькі ў цябе братоў(сёстраў, цёткаў, дзядзькоў...)?
- Дзе ён (яна) жыве?
- Яна (ён) працуе ці вучыцца?
- Колькі ёй(яму) год ?
- У мяне адзін(адна) брат(сястра)
- У мяне два(дзве) брата(сястры)

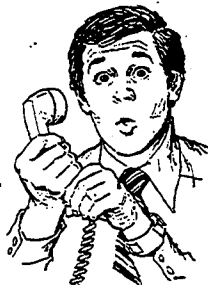
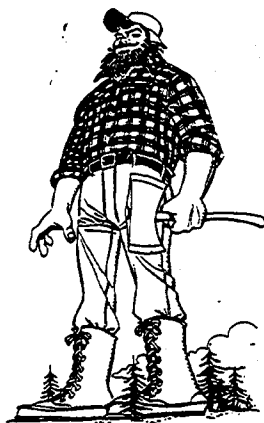
Exercise 2

Раскажыце пра ...

Work with your partner. Describe one of your relatives, using the word-combinations from exercise one and the adjectives given below. Then switch roles. Write down what you learn about your partner's relative.

Useful Vocabulary:

стары (old)	- малады (young)
дурны (fullish)	- разумны (smart)
сумны (not cheerful)	- вясёлы (cheerful)
павольны (slow)	- хуткі (quick)
хворы (unhealthy)	- здаровы (healthy)
малы (small)	- вялікі (big, grown up)

Exercise 3

Згаджацца, не згаджацца

Verify with your partner that the information you jotted down is correct. Your partner will respond appropriately. Take turns.

Example:**To agree**

**Так (Але)
Вядома.
Зразумела.
Вы правы.**

To disagree

**Не
Я не згодзен(згодна)
Ні ў якім выпадку.
Вы памыляецеся**

Exercise 4

Падрыхтоўка да размовы

Review the dialogues in section A. Take notes on how to express the following in Belarusian.

- ask where a person was born

- state where you were born

- state where a member of your family was born

- state where you grew up

-
- state what you do for a living
-
-

- ask if someone has a child
-
-

- ask about someone's mother's(father's,sister's,brother's) name
-
-

- state that you have a younger sister (brother)
-
-

- describe the size and composition of your family
-
-

Exercise 5

Добрыя людзі

a) Bring a picture of your family. Work in groups. Take turns. Ask different questions about various members of the family in the pictures. Make a short report about your classmate's family.

Take notes here.

b) Let the person respond to your story in Belarusian.

Exercise 6

Здагадайцеся!

Give some biographical data on well-known people in America. Let the class guess who they are! Speak Belarusian.

Example:

Яна нарадзілася ў... Яна высокая, прыгожая. Яе вочы блакітныя. Яна жыве ў ...

Exercise 7

Давайце пагуляем!

Prepare a list of questions to conduct an interview on the family matters. Work with a partner. Speak and write Belarusian. You will be interviewing the following people.

- a Belarusian exchange student,
- a new teacher of Belarusian, who will conduct classes next semester,
- a Belarusian folk musician who will be performing on your campus

Exercise 8

Вусны пераклад

You have been asked to interpret at a reception for a group of visiting Belarusian students. You have only the English part. Put in possible answers in Belarusian.

What is your name?

Where were you born?

What do you do for a living?

Do you have any brothers and sisters?

What are their names?

What do they do for a living?

Nice to meet you.

С**ДАВАЙЦЕ ПАЧЫТАЕМ**

Exercise 1

Аб'явы. Рэклама.

The following ads can be found on the last pages of local Belarusian newspapers and magazines. For each ad indicate the following:

- who placed it
- what kind of help is wanted
- any other details which might be of interest or essential

Take notes in the space provided.

МІЖНАРОДНАЯ ВЫСТАВА**« БІЗНЕС БЕЗ ГРАЊЦ »**

**аб'яўляе конкурс для спецыялістаў высокай кваліфікацыі:
юрыстаў ўсіх спецыялізацый, эканамістаў, фінансістаў,
спецыялістаў па рэкламе,
а таксама
сакратароў, перакладчыкаў, журналістаў, рэдактараў.**

**Заявы і дакументы дасылаць на адрас:
Мінск, Праспект Машэрава 12.
Дырэкцыя выставы**

Даведкі па тэлефоне: 33-20-01, 69-00-34.

Разгляд заяў - адзін месяц з моманту падачы.

**ДЗЕЛАЯ СУСТРЭЧА ДЛЯ ЎСІХ ЗАЦІКАЎЛЕННЫХ
АДБУДЗЕЦЦА Ў ПАМЯШКАННІ ДЫРЭКЦЫІ ВЫСТАВЫ.**

АМЕРЫКАНСКІ КУЛЬТУРНЫ АДУКАЦЫЙНЫ ЦЭНТР У МІНСКУ

Адукаванья і энэргічныя

- дызайнеры
- рэдактары
- мастакі
- журналісты

Вас запрашае адукацыйны цэнтр, які дзейнічае ў галіне адукацыі, культуры, бізнесу і эканомікі, парламенцкіх абменаў.

Вы можаце знайсці цікавую працу ў галіне рэкламы і інфармацыі аб праграмных распрацоўках і кампутарнай тэхніцы.

Тэлефон для даведак: 47-13-45, 47-84-38.

ІМКОРП ! ІМКОРП ! ІМКОРП!

У вас ёсць цікавыя ідэі?

Давайце шукаць разам!

Вам усміхнецца спадарыня Фартуна!

Сумесная беларуска-нямецкая фірма запрашае інжынераў, кібернэтыкаў, праграмістаў, матыматыкаў! Веданне замежнай мовы (ангельскай, нямецкай) - абавязкова.

Звяртацца на адрас: Мінск, вул. Берсана, 14.

who placed it:

I

II

III

the kind of help wanted:

I

II

III

other details which might be of interest or essential:

I

II

III

МІЖ ІНШЫМ

In order to apply for any job in Belarus a person has to provide the following papers: birth certificate, short biography, passport, and employment record.

Exercise 2**Пасведчанне аб нараджэнні**

a) Look through the following and determine what kind of document it is. Work alone.

b) Working with a partner find out as much information as you can in three minutes. Time yourself. Compare your notes with the rest of the class.

c) Work alone. Fill in your own birth data appropriately in Belarusian. Consult the following page.

Грамадзянін:

нарадзіўся(лася)

Месца нараджэння :

БАЦЬКІ:

Бацька:

Маці :

Месца рэгістрацыі:

Дата выдачы:

ПАСВЕДЧАННЕ АБ НАРАДЖЭННІ Грамадзянін(ка) <u>Каралёва</u> прозвішча <u>Валянціна Мікалаеўна</u> імя, імя па бацьку нарадзіўся(лася) <u>2 жніўня 1992</u> чысло,месяц,год <u>тысяча дзевяцьсот дзевяноста</u> лічбамі і літарамі <u>другога года</u> Месца нараджэння:горад,вёска <u>МІНСК</u> раён <u>Фрунзенскі</u> вобласць,край рэспубліка <u>Рэспубліка Беларусь</u> аб чым у кнізе рэгістрацыі актаў аб нараджэнні 19 <u>92</u> года <u>жніўня</u> месяца <u>22</u> чыс ла зроблен запіс за N <u>2090</u>	БАЦЬКІ Бацька <u>Каралёў</u> прозвішча <u>Мікалай Сцяпанавіч</u> імя, імя па бацьку нацыянальнасць <u>беларус</u> Маці <u>Каралёва</u> прозвішча <u>Ларыса Адамаўна</u> імя, імя па бацьку нацыянальнасць <u>беларуска</u> Месца рэгістрацыі <u>МІНСК</u> назва <u>Бюро ЗАГС Фрунзенскага р-ну</u> і месцазнаходжання органа ЗАГСу Дата выдачы <u>22 жніўня 1992</u> г. М.П. Загадчык аддзела (бюро) запісу актаў грамадзянскага стану I-БЖ N 3178125

Exercise 3

Хто ёсць хто

a) Read the following interview from a Belarusian magazine. First look through the interview to find out which paragraph contains the following information:

information	paragraph
the languages known by the person	
where the person lives	
the person's family	
the person's hobby	
the person's profession	

b) Fill in the chart below with information about the person's family.

NAME PROFESSION RELATIONSHIP TO YOUR

Карэспандэнт: «Сенсацыйнае выступленне беларускай вучонай », «Даклад прафесара Беларускага джэржаўнага эканамічнага універсітэта Марыі Ткачук...» Раскажыце, калі ласка, пра гэту паездку.

М.Ткачук: Гэты кангрэс праводзіўся ў Польшчы. Я выступала ў першы дзень на польскай мове, якую я добра ведаю.

Карэспандэнт: - Вы аўтарытэт у Еўропе у галіне навукі аб малым бізнесу, зорка першай велічыні ў нашай краіне, якая да таго ж валодае некалькімі замежнымі мовамі.

М.Ткачук: - Так, апошні час шмат выступала ў Германіі, Швейцарыі. Лекцыі чытала на нямецкай мове.

Карэспандэнт: - Вы не толькі вучоная, але і выкладчык. Раскажыце крыху аб гэтым баку сваёй працы.

М.Ткачук: -Я выкладаю студэнтам свае дысцыпліны амаль сорак гадоў. Вельмі люблю сваю працу.

Карэспандэнт: - Марыя Іосіфаўна, мы з вамі ўвесь час гаворым аб справах, рабоце, але, напэўна, прафесар Ткачук яшчэ і мама, і бабуля?

М.Ткачук: - І цёсча. Мае дзве дачкі Святлана і Алена абралі тую ж спецыяльнасць, што і я. Старэйшая, Святлана, кандыдат эканамічных навук, доўгі час выкладала ў Мінскім радыётэхнічным інстытуце. Малодшая, Алена, выкладае ў Мінскім фінансава-эканамічным тэхнікуме, падрыхтавала да абароны кандыдацкую дысертацыю. У мяне двое ўнукаў, жыву з сям'ёй малодшай дачкі ў трохпакаёвай кватэры.

Карэспандэнт: - А ці знаходзіць час «славутая» бабуля для сваіх унукаў?

М.Ткачук: - А як жа! Старэйшы Алесь , ўжо скончыў школу і вучыцца ў Палетыхнічнай Акадэміі. Малодшы, Міхась, яшчэ школьнік, але хоча быць як і бабуля эканамістам. Мы вельмі любім праводзіць разам вольны час.

Карэспандэнт: - Марыя Іосіфаўна, што вас яшчэ цікавіць?

М.Ткачук: - Акрамя работы, клопаты такія ж, як у кожнай жанчыны, - сям'я, кухня, наведванне магазінаў. Гэта вымагае шмат часу і нерваў. Усе мы зараз жывем у няпросты час, але мы ніколі не станем шчаслівымі і

багатымі людзьмі, калі не навучымся любіць і берагчы адзін аднаго, не пачнем усміхацца адзін аднаму.

Карэспандэнт: - Згодна з вамі, Марыя Іосіфаўна.
Дабрыня нараджае дабрыню. Шчыра дзякую за гутарку.
Шчасця і плёну жадае вам наш часопіс.

Exercise 4

Пасля чытання

a) Look through the text in exercise three once again. Based on the information you know, introduce Mrs. Tkachyk to your friends. Use Belarusian.

b) Speak Belarusian. Tell about the family from the following persons' points of view.

- the daughter
- the older grandchild
- the student

Exercise 5

Пішам ліст

a) Make a list of facts you will dwell upon in writing about your family. Work alone. Use Belarusian. In preparation for writing a letter about your family to a new acquaintance in Belarus make a list of facts you would like to mention.

1

2

3

4

5

b) Compare the facts about your family with a partner. Who has more facts? Add your partner's suggestions to your own list above.

D**ДАВАЙЦЕ ПАСЛУХАЕМ**

Exercise 1

Віншуем

Listen to the tape. Work alone. You will hear several passages of Belarusian radio broadcast. State (1) the reason for the broadcast, (2) who is addressed, (3) why, and (4) by whom.

Passage 1

1.

2.

3.

4.

Passage 2

1.

2.

3.

4.

Passage 31.

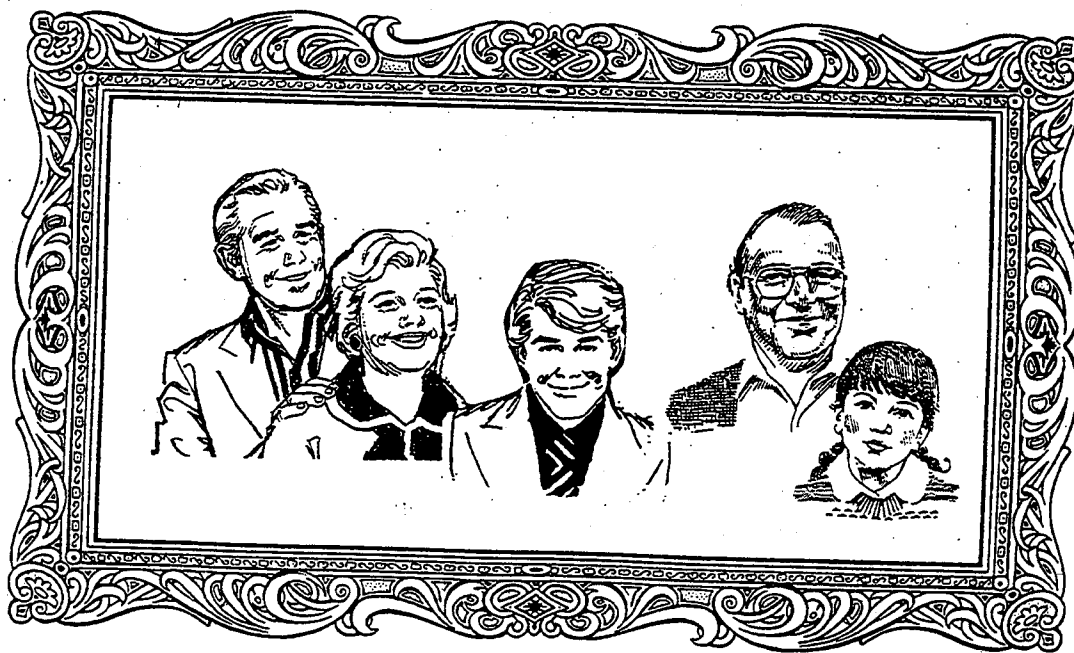
2.

3.

4.

Exercise 2**Фіналы, конкурсы**

You are about to listen to the final competition of a game show «**Тата, мама, я - шчаслівая сям'я**» in which one family plays against another. Listen for the information requested below. Work alone.

Сям'я Супруноў:

Head of the family (name, patronimic if given)

Age:

Job:

Hobby:

His wife (name, patronimic if given)

Age:

Job:

Hobby:

His son (name, patronimic if given)

Age:

Job:

Hobby:

His brother (name, patronimic if given)

Age:

Job:

Hobby:

His niece (name, patronimic if given)

Age:

Job:

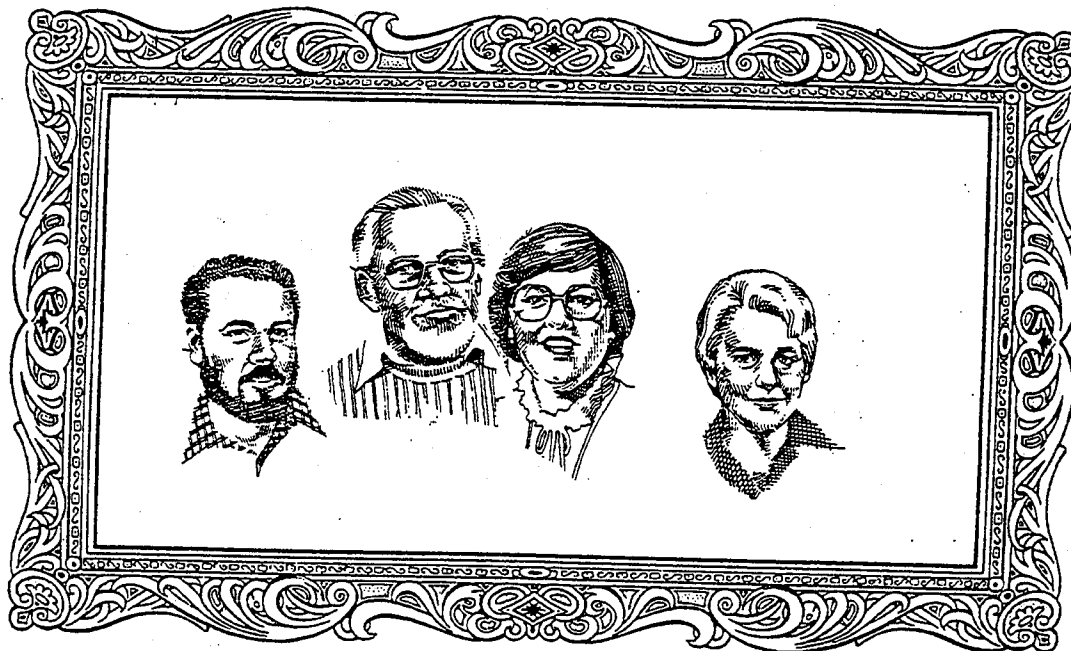
Hobby:

His wife's sister (name, patronimic if given)

Age:

Job:

Hobby:

Сям'я Кажэўнікавых.

Head of the family (name, patronimic if given)

Age:

Job:

Hobby:

His son (name, patronimic if given)

Age:

Job:

Hobby:

His wife (name, patronimic if given)

Age:

Job:

Hobby:

His mother (name, patronimic if given)

Age:

Job:

Hobby:

Exercise 3

Мы выбіраем, нас выбіраюць

a) Listen to the ads placed in the <personal>section of a Belarusian newspaper. Work alone. Transcribe passages missing below.

Passage 1

_____ пазнаёміцца для

_____ сям'і з _____ без _____.

Аб сабе : _____ год, рост _____ ,

_____ не быў. Жылём і

Passage 2

Заўсёды з _____ буду ля

_____ каханай.

Мне _____ гады, рост _____ ,

Цікаўлюся

_____ , вершамі,

_____ . Каханая, дзе _____ ?

Passage 3

Матэрыяльна _____,
 _____ гады, рост _____,
 _____. Люблю _____
 склад _____,
 _____,
 рыбалку. Чакаю на _____ з
 _____,
 якая раздзеліць _____

Passage 4

_____, _____ гады.

 _____. У будучым - _____
 _____. Люблю
 вершы, _____, _____. Жыву ў
 _____, разам з _____. Завуць

Passage 5

_____, 37

_____ шукае спадарожніка ў

Аб сабе: _____ Наталля, маю _____

кватэру ў Баранавічах, была ў _____, зараз

Добразычлівыя і _____ дасылайце

_____ на адрас.

КЛУБ ЗНАЁМСТВАЎ

b) Work with the class as a whole. Look at the transcriptions in exercise three. Make sure you all have the same.

c) Which ads can be matched? Name the common features which can unite this couple(or couples).

Choice number one.

Choice number two.

ЗНАЙСЦІ ПАРУ

d) Work alone. Write and record an ad about yourself (or any imaginary person). Then work with the class as a group. Find an <ideal couple>.

Minsk. Church of Mary Magdalene

Е**ГЭТА ВАМ ДАПАМОЖА**

Exercise 1

Лічэнне

You will now learn to recognize numbers to 1000. Listen to the tape and look at the script below.

100	сто
200	дзвесце
300	трыста
400	чатырыста
500	пяцьсот
600	шэсцьсот
700	семсот
800	васемсот
900	дзевяцьсот
1000	(адна) тысяча

Now pronounce it by yourself without listening to the tape. Pay attention the spelling of these numbers. What do 500 - 900 have in common?

Exercise 2

Пазвані сябру

Telephone numbers in large Belarusians cities usually contain six digits. They are written and are read like this: 51-81-33. Write down the telephone numbers as you hear them.

Дзмітры _____ Яўген _____

Вольга _____ Жана _____

Алеся _____ Якаў _____

Exercise 3

Любіць/ кахаць

Write grammatically correct statements/or questions in the spaces provided, using the words and phrases from the columns.

Grammar Note

You need to conjugate the verb любіць/кахаць. The verb that follows it is an infinitive

Note: любіць means to like, to be fond of, to love. Besides любіць=to love there is кахаць which is used only with the respect to person or personified objects.

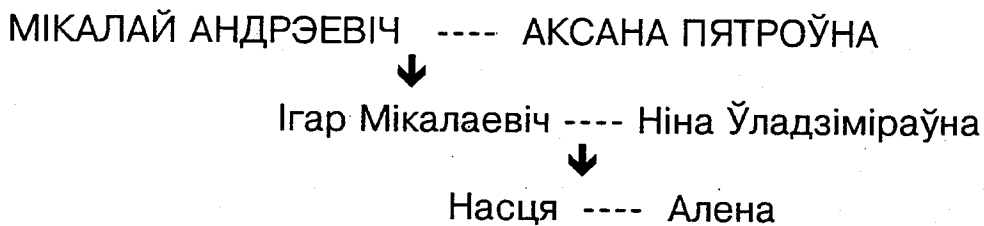
я		размаўляць па беларуску
ты		займацца ў бібліятэцы
мае сябры	(не) любіць	прыбіраць пакой
наша студэнтка	(не) кахаць	свайго сябра
ваша сям'я		сваіх дзяцей
вы		слухаць музыку

Exercise 4

Члены сям'і

Look at this family tree. Listen to the statement and answer the accompanying question. Write your response in the space provided. Work alone.

**Example: Вось Алена Пятроўна. А хто Пётр Якімавіч?
Пётр Якімавіч яе бацька.**

А хто Ніна Уладзіміраўна?

А хто Мікалай Андрэевіч?

А хто Алена?

А хто Ніна Уладзіміраўна?

А хто Насця?

А хто Ігар Мікалаевіч?

Exercise 5

Fill in the blanks with the correct present tense forms of the verb indicated. Indicate stress marks on the words.

любіць- кахаць

Васіль Алегавіч і яго сын _____ тэніс.

Наталля Мікалаеўна _____ футбол.

Іх сям'я вельмі _____ спорт.

Марыля _____ свайго сына.

Яны _____ радзіму.

вучыцца

Юрка дзе ты _____ ?

А твае сёстры таксама там _____ ?

Не, старэйшая _____ ў школе, а малодшая

яшчэ зусім не _____ .

А я меркавала, што яна ўжо _____ ў школе.

чытаць

Што _____ гэтыя студэнты?

Ларыса _____ часопіс.

Мы _____ ангельскія газеты.

А што вы _____ ?

пісаць

Джэні, ты часта _____ лісты дадому?

Не, я даволі рэдка _____.

Яе бацькі часта _____ ёй.

Вы хутка _____ па беларуску?

глядзець

Хто _____ тэлевізар?

Міхась заўсёды _____ навіны.

Я _____ тэлевізар вельмі рэдка. У мяне зусім няма часу.

Яны ніколі не _____ тэлевізар.

Exercise 6

нарадзіцца/вырасці**Grammar Note:
was (were) born**

singular	plural
ён нарадзіўся	мы
яна нарадзілася	вы нарадзіліся
	яны

grew up

singular	plural
ён вырас	мы
яна вырасла	вы выраслі
	яны

Ask the following people where they were born and where they grew up

Example: Ганна --- Ганна, дзе ты нарадзілася?
Алесь --- Алесь, дзе ты вырас?

Useful Vocabulary:

Васіль, Міхась, Алена Мікалаеўна, Таццяна, яны, ты, дзеці, бацькі, твая цётка, твой брат, нашы сваякі.

Exercise 7

Біяграфія

Fill in the blanks.

Useful words:

нарадзіўся	-	нарадзілася	-	нарадзіліся
вырас	-	вырасла	-	выраслі

Галіна Антонаўна _____ ў Маскве, а

_____ ў Мінску. Яе муж Сцяпан Анісімавіч _____ у Мінску і

_____ у Мінску. Зараз яны жывуць у Магілёве, дзе

_____ іхныя дзеці.

Галіна Антонаяна дзе вы _____ ?

Я _____ ў Маскве.

І там _____ ?

Не, я _____ ў Мінску.

Дзе ты _____ ?

Я _____ ў _____.

І там _____ ?

_____, я _____.

А твае бацькі дзе _____ і _____ ?

Exercise 8

a) Ask the following people where they were born and grew up:

1. your friend
2. your teacher

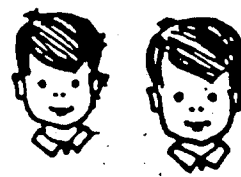
b) Say where you were born and grew up.

Exercise 9 Expressing age - the dative case of pronouns

- Кто гэта на здымку?
- Дзядуля.
- Ён зусім не стары
- Колькі яму гадоў?
- Яму семдзесят тры гады.

- Колькі ім год?
- Ім хутка тры.

- Колькі ёй год?
- Ёй трыццаць
- А колькі яму год?
- Яму дзесяць гадоў.

The forms for the personal pronouns in the dative case.

Nom. Case	што	хто	я	ты	ён	яна	мы	вы	я
Dat. Case	чаму	каму	мне	табе	яму	ёй	нам	вам	і

Exercise 10

Use the cues to tell the age of the following people.

Example: яна - 2 -- ей два гады

ён - 14	мы - 12
вы - 35	яны - 14
ты - 5	яна - 33

Exercise 11

Ask how old each of the people in the snapshot is.

Example: На здымку я бачу твайго сябра.
- Колькі яму год?

На здымку я бачу ...

Useful Vocabulary:

тваю сястру, вашу цётку, твайго дзядулю, маці і бацьку, іх пляменніка.

Exercise 12

Fill in the blanks with the needed pronouns.

1. Гэта ваша бабуля? Колькі _____ год?
2. Гэта ваш пляменнік? Колькі _____ год?
3. Гэта ваша сястра? Колькі _____ год?
4. Гэта вашы бацькі? Колькі _____ год?
5. Гэта ваша дачка? Колькі _____ год?

6. Гэта ты? Колькі _____ год?

Exercise 13

Specifying quantity

Quick review:

1	год брат сястра
2,3,4	гады брата сястры
5-20	год братоў сёстраў

Grammar Note:

In compound numbers, it is the last word, that determines the form of the following noun

дваццаць адзін + nom.sing.

дваццаць два/дзе + gen.sing

дваццаць пяць + gen.plural

дванаццаць + genitive plural

Exercise 14

In Belarusian express the following people's ages.

ён - 13, яна - 31, яны - 23, вы - 12, я - ?

Exercise 15

Complete the dialogues by using the correct forms of the words given in parentheses. Answer the questions in the last dialogue about yourself. Do the exercise orally.

- а. - Гена, колькі ў цябе (брат) і (сястра)?
 - У мяне (2) (сястра) і (1) (брат).
 - Якая вялікая сям'я.
- б. - Сымон, у цябе вялікая сям'я?
 - Толькі я і (1) (сястра).
- в. - Колькі ў вас (сестра) і (брат)?
 - У мяне ...

Exercise 16

Колькі ім год?

The first person is 21. Each person in the list is one year older than the previous one. Follow the pattern, take turns reciting and altering the model.

Example: Вось Алесь Пятровіч. ----- Яму дваццаць адзін год.
Вось Ганна Пятроўна. ----- Ёй дваццаць два гады.
Вось мае сябры. ----- Ім дваццаць тры гады.

Вось ...

Useful Vocabulary:

Сяргей Лявонавіч, мой брат, яго цётка, яе сябра, мой дваюродны брат, Валеры Пятровіч, яго прыяцель па пакоі.

Exercise 17

Браты і сёстры

State orally that the person has the number of brothers and sisters given in the prompt.

**Example: У Алеся ёсць браты ці сёстры? (два, ноль)
У Алеся два брата, але сёстраў няма.**

У мамы ... (тры, адзін)
У бацькі ... (ноль, два)
У Яўгена ... (адзін, адзін)
У Сімы... (ноль, чатыры)
У Тамары... (ноль, пяць)
У сябра... (адзін, тры)

Exercise 18

Колькі ў вас дзяцей?

Use the prompt to explain how many children there are in the following families.

**Example: Колькі дзяцей у сям'і Каці і Вадзіма? / два
У іх двое дзяцей.**

Колькі дзяцей у сям'і

Віці і Машы / тры
Лёвы і Зоі / два
Клавы і Генры / чатыры
Алы і Пеці / пяць

Grammar Note

When talking about the number of children in a family, Belarusians normally use special forms of numbers and the genitive plural of the word **дзеці** (children) - **дзяцей**.

адно дзіця

трое дзяцей

чацвёра дзяцей

пяцёра дзяцей

няма дзяцей

Exercise 19

Fill in the blanks.

- Колькі ў новай суседкі _____ (children?).
Бацька кажа,

што ў іх _____ (five kids)!

- Не, у іх толькі _____
(three kids).

Паўлік і яго _____ (two sisters)

- І ў суседняй кватэры таксама ёсць _____
(kids)?

- Не, там _____ (there
aren't any
children).

Exercise 20

Пытанні аб сям'і

Answer the questions in complete sentences.

**Example: Колькі дзяцей у Васіля Сідаравіча?
У яго трое дзяцей.**

**Колькі братоў у Ірыны?
У яе два браты.**

Колькі сёстраў у Кірыла ? (2)

Колькі братоў у Марылі? (4)

Колькі братоў і сёстраў у вашай маці?

Колькі дзяцей у вашай сям'і?

Колькі дзяцей у Веры і Андрэя?

Колькі дзяцей у вашых бацькоў?

Колькі ў вас дзяцей?

Exercise 21

Сям'я

Give the Belarusian equivalents of these sentences.

How many brothers and sisters do you have?

I have two sisters and a brother.

How many children are there in your family?

There are three children in our family: myself and two sisters.

Does Igar have brothers and sisters?

No, he doesn't have any brothers or sisters.

The accusative case of the pronoun

Nom. case	ШТО	ХТО	я	ты	ён	яна	мы	вы
Acc. case	ШТО	каго	мяне	цябе	яго	яе	нас	вас

Grammar Note

Accusative case is used for all direct objects in Belarusian. When a direct object is expressed by a pronoun, it is usually placed before the verb.

Example: Гэта мой старэйшы брат. Я яго вельмі люблю. Гэта нашы бацькі. Мы іх вельмі любім.

Exercise 22

Substitute the words in parentheses. Speak Belarusian.

- (Whom) ты ведаеш у нашым універсітэце?
- Алену Бялову. Ты (her) ведаеш? Яна жыве побач з намі.
- Так, ведаю.
- Напэўна, ты ведаеш і яе брата Сашу?
- Так, я (him) ведаю.

Exercise 23

Express the following in Belarusian.

Where is my magazine?
Masha is reading it.

Do you know my sister?
No, I don't know her.
Interesting... She knows you.
She knows me?

Exercise 24

Answer <yes> to the questions.

Example: Вы ведаеце Кацю? - Так, мы яе ведаем
Ты чытаеш часопіс? - Так, я яго чытаю.

Вы слухаеце музыку?
Вы ведаеце Слаўку?
Вы ведаеце мяне?
Вы любіце беларускую мову?
Вы чытаеце гэту кнігу?
Вы любіце джаз?

Telling someone's name: ЗВАЦЬ/ЗАВУЦЬ

Note the structure for asking and telling someone's name in Belarusian:

- Як **цябе** завуць (зваць)?
- **Мяне** завуць (зваць) Ірына.
- А як завуць(зваць) **твайго брата**?
- **Яго** завуць(зваць) Алэг.

The phrase **Як завуць?** actually means How do they call you? This literal translation shows that the words in boldface are direct objects, and therefore are in the accusative case.

Exercise 25

Завуць+ acc.case

Respond to the questions below.

Example: - Гэта ваш брат? Як яго завуць?
 - Вы не ведаеце, як завуць майго брата?

Гэта ваш дзядуля? Як яго завуць?
 Гэта ваша малодшая сястра?
 Гэта ваш бацька?
 Гэта ваша бабуля?
 Гэта ваша маці?
 Гэта ваша дачка?

THE ACCUSATIVE CASE

You already know that the accusative case is used:

- for direct objects

Мяне завуць Тамара.
 Я чытаю **беларускую** кнігу.

- after the prepositions **У** or **НА** to answer the question **КУДЫ**

Я іду ў бібліятэку.
Мы ідзем на стадыён.

The accusative case of modifiers

ADJECTIVES			NOUNS	
singular masc. animate	нов -ага апошн-яга стар-ога	-ага -яга -ога	студэнт- а бацьк - у	-а -у
inanimate	цікав-ы апошн-і	-ы -і	часопіс- паркаль-	- -
singular neuter animate	мало-е	-е	дзіц -я	-я
inanimate	добра-е лева-е	-е	акн-о вок-а вух-а	-о -а
singular feminine	нов-ую апошн-юю	-ую -юю	мац-і лямп-у кухн-ю	-і -у -ю
plural inanimate	апошн-ія крут-ыя	-ія -ыя	часопіс-ы бераг-і лямп-ы вокн-ы	-ы -і
plural animate	малад-ых апошн-іх	-ых -іх	кар-оў цял-ят сёстр-аў	-оў -ят -аў

Notes:

Some masculine nouns with **e** in the semi-final position lose this vowel whenever an ending is added: **амерыканец - амерыканца**

Nouns ending in **-а, -я** that refer to men or boys decline like feminine nouns, but they are masculine and they take masculine modifiers:

Мы ведаем вашага бацьку(старшыню, дзядзьку).

singular masc. animate	май-го твай-го наш-ага	ваш-ага свай-го чый-го	гэт-ага адн-аго трэц-яга
inanimate	мой твой наш	ваш свой чый	гэты адзін трэці
singular neuter	мо-ё тва-ё наш-а	ваш-а сва-ё чы-ё	гэт-а адн-о трэц-яе
singular feminine	ма-ю тва-ю наш-у	ваш-у сва-ю чы-ю	гэт-у адн-у трэц-юю
plural inanimate	ма-е тва-е наш-ы	ваш-ы сва-е чы-е	гэт-ыя адн-ы трэц-ія

Note: The possessive forms **яго, яе, іх** never change.

Example: Вы ведаеце **яго** маці?
Я чытаю **іх** часопіс.
Яна чытае **яе** ліст.

Exercise 26

Ask your classmates what the following people's names are.

Example: **ваш новы студэнт -**
Як завуць вашага новага студэнта?

Useful Vocabulary:

гэты малады інжынер
 твая новая настаўніца
 ваш брат
 твая пляменніца
 гэта разумная новая студэнтка
 яны

Exercise 27

Construct meaningful and grammatically correct sentences from the elements given below. Do not change the word order.

я	любіць	мой брат і мая
сястра		
нашы бацькі	кахаць	беларуская
літаратура		
мой настаўнік	чытаць	гэты пісьменнік
мая суседка		
па пакою	ведаць	амерыканскія
часопісы		
мой сябра	слухаць	цікавая кніга
		новы раман
		мая новая
сяброўка		

Exercise 28

Ask your friend if he/she knows your friends and relatives.

Example: мой сябра - Ты ведаеш майго сябра?
 мая цётка - Ты ведаеш маю цётку?

Useful Vocabulary:

мой бацька	мая маці
мой новы сябра	мая старэйшая
сястра	
мой малодшы брат	мая бабуля
мая цётка	мой дзядзька
мой пляменнік	мая пляменніца

Exercise 29

Дыялогі

Using Belarusian complete the dialogues, supplying information about yourself in the blanks in A.

A.

What's your name?

My name is ...

How old are you? I am ----- years old. And these are my friends.

They are nineteen years old. Their names are Klava and Viktar.

B.

What are your names?

Our names are Marina and Mikhael.

How old are you?

We are twenty-one years old.

Exercise 30

Пра сям'ю

For each cue below, write a four-line dialogue as in the model.

Example:

- Як завуць вашага старэйшага брата?
- Яго завуць Кастусь.
- Колькі яму гадоў(год)?
- Яму 23 гады.

Малодшы брат - Алесь, 14

старэйшая сястра - Алена, 18

дзядуля - Міхась Пятровіч, 71

бацька - Юры Алексеевіч, 45

бабуля - Вольга Карпаўна, 69

The Prepositional Case : АБ

You already know that the prepositional case is used after the preposition **У/НА** to answer the question **ДЗЕ**.

The prepositional case is also used after the preposition **АБ** to express the notion *about*.

Аб кім размаўляе Аліса?

Who is Alice
talking about?

Яна размаўляе **аб браце**.

She is speaking
about her
brother.

Аб чым вы размаўляеце?

What are you
talking
about?

Мы размаўляем **аб нашай**

We are talking
about our
new car.

новай машыне.

The locative singular endings are: **е,ы,э,і,ю**.

-**е** is added to nouns

a) of all three genders with the stem ending in hard consonants

Example: стол - аб сталe, слова - аб слoвe

b) or with the stem ending in **г, х**, when they change into **з,с**

Example: дарoгa - аб дарoзe, вухa - аб вусe

-**э** added to the feminine nouns which stems end in **к** (when **к** is changes into **ц**)

Example: рука - аб руцэ, рака - аб рацэ

-і is added to the nouns with which stems end in a soft consonant

Example: конь - аб кані, край - аб краі, зямля - аб зямлі

-ы is added to the nouns which stems end in **р, ж. дж, ш, ч, ц**

Example: сонца - аб сонцы, печ - аб печцы, бор - аб бары.

-ю, -у is added to the masculine nouns denoting a person

Example: сусед - аб суседу, герой - аб герою, вучань - аб вучню.

The prepositional case of plural modifiers, nouns, question verbs, and personal pronouns.

-ах, ях is used for all the plural nouns

Example: аб хлопцах, аб вучнях

-ых, іх is taken by all the plural adjectives

Example: аб новых , аб апошніх

Special modifiers

маіх тваіх нашых	вашых сваіх чыіх	гэтых адных трэціх

Forms of the question words and personal pronouns in the prepositional case

Nom case	ШТО	ХТО	Я	ТЫ	ЁН ЯНО	ЯНА	МЫ	ВЫ	ЯНЫ
Prep case	аб чым	аб кім	аба мне	аб цябе	аб ім	аб ёй	аб нас	аб вас	аб іх

Exercise 31

Аб + prep.case

Say that you are thinking about the person mentioned in the prompt.

Example: гэты хлопчык - Я думаю аб гэтым хлопчыку.

Useful Vocabulary:

гэты беларускі пісьменнік
ваш дваюродны брат
яе бацька
іх маці
нашы сябры
гэтыя студэнты
іх новыя настаўнікі
вашы новыя суседзі

Exercise 31

Express the following in Belarusian.

- Вы гаворыце (about her older brothers)?

- Так, мы размаўляем (about them)

- Яна думае (about our grandmother)?

- Так яна думае (about her)

- Што вы ведаеце (about our new teachers)?

- Я нічога (about them) не ведаю.

Exercise 32

Размова аб сям'і

Fill in the blanks with the given prepositions. Use correct case endings for the words in brackets.

Prepositions for use: на, аб, у

- Хто гэта _____ (гэты фотаздымак)?

- Гэта наша сям'я.

- А я нічога не ведаю _____ (твая сям'я)

- Але _____ чым расказваць!

- Ну, раскажы _____ (бацька)

- Добра. Бацька выкладае _____ (палітэхнічная акадэмія)

Маці працуе _____ (сярэдняя школа).

- Дзякуй, а як завуць тваіх бацькоў?

Exercise 33

Адкажыце на пытанні

Answer the following questions using pronouns.

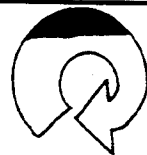
Example: - **Вы часта размаўляеце аб жыцці?**
- **Так, мы часта размаўляем аб ім.**

Амерыканскія студэнты часта размаўляюць аб фільмах?

Вашы сябры часта размаўляюць аб працы?

Вашы бацькі шмат пытаюць аб вашых курсах?

Яны пытаюць аб курсе беларускай мовы?

F**ХУТКІ АГЛЯД**

Exercise 1

Пытанні аб сабе

Answer these questions in complete sentences.

1. Як вас завуць?

2. Якая ў вас спецыяльнасць?

3. Дзе вы працуеце?

4. Дзе вы нарадзіліся?

5. Вы там выраслі?

6. Дзе жывуць вашыя бацькі?

7. Якая ў іх спецыяльнасць?

8. Дзе яны працуюць?

9. Колькі ў вас братоў і сёстраў?

10. Як іх завуць?

11. Яны працуюць ці вучацца?

12. У вас ёсць сям'я?

13. У вас ёсць дзеці?

Exercise 2

Размаўляем аб сям'і

Create meaningful sentences by filling in the blanks with the correct form of any of the words listed below.

Verbs: гаварыць, размаўляць, любіць, кахаць,
думаць

Modifiers and nouns: малодшы брат, мая старэйшая
сястра, наша сям'я, спорт

Pronouns: хто, што, ён, яна

1. - Аб _____ вы _____ ?

- Мы _____ аб _____ .

2. - Вы _____ ?

- Так, я _____ вельмі _____.

3. - Мае сябры _____, што амерыканцы

_____.

4. - Раскажыце аб вашай сям'і.

- Аб чым раскажыце! Я _____

_____.

5. - Ты ведаеш _____ ?

- Яна _____, што вы трохі разумеете па беларуску.

Exercise 3

Ліст да сябра

Fill in the blanks in the following letter to a friend.

Дарагі Віталь!

Дзякуй за цікавы ліст. Ты _____, што ты жадаеш
say

больш ведаць _____ . У
нас

about our family

_____ сям'я: я, сястра, бацька і маці.
small

_____ Васіль

Сідаравіч.

My father's name

_____ .
He is fifty -six.

Ён урач, працуе _____ . Бацька
ў мяне
in a big hospital

вельмі _____ і мае добры характар. Я яго
вельмі
serious

люблю. _____ Марыя
Сцяпанаўна.
Mother's name

Яна _____ і _____ ў
Мінску.
was born grew up

Зараз крыху _____ .
about my younger sister

_____ і _____ ў
She is seventeen studies

_____ класе. Яна вельмі хоча
tenth

to study

ў _____ . Яна ў мяне вельмі _____
institute smart

і _____ .
nice

У наступным лісце я раскажу цябе

about our city.

Да пабачэння, Алена.

Exercise 4

Інтэрв'ю

Listen to the tape of an interview. The questions have been lost from the transcript. Transcribe them in the spaces provided. Work alone.

- Мяне завуць Таццяна.

Мне 34 гады.

Я працую настаўнікам у сярэдняй школе.

Я думаю, што мая праца цікавая.

Так, у мяне муж і двое дзетак.

Старэйшаму Алегу - 10 гадоў, а малодшай Алесе - 7 гадоў.

Яго завуць Анатоць.

Як і мне 34.

Ён вадзіць таксі.

Няма за што. Да пабачэння.

Exercise 5**Складзі ўласнае інтэрв'ю**

Work with a partner. Based on the interview in exercise four make up an interview of your own. Record it on the tape. Check it with your teacher. Exchange the tapes with other students. Listen to the tape and write a summary.

Exercise 6**Параўнай сем'і**

Work with the class as a whole. Compare the findings you have on different families by filling in the chart below.

	колькі членаў	імёны	прафесіі	дзеці
1-я сям'я				
2-я сям'я				
3-я сям'я				
?				

Exercise 7

Першая лэдзі стагоддзя

a) Read the text. Point out the most important facts of the lifestory of the main character. What other facts do you know about the life of this family? Use the space provided. Write in English.

... Жыццё для Жаклін Буёе пачыналася, быццам казка: залатое дзяцінства з заможным бацькам, біржавым маклерам, які вельмі любіў дачку, маці, якая марыла аб кар'еры, і мноствам клапацілівых выхавацельніц, адказных за яе добрыя манеры. Калі Жаклін быў год, яна села на свайго першага поні. У шэсць гадоў яна вучыцца конным

скачкам. У сем - яна каралева ўсходняга ўзбярэжжа, любіміца журналістаў.

Першая ў яе жыцці драма - развод бацькоў. Праз год маці выйшла замуж за банкіра, і дачка працягвае ўзыход на «Алімп». Вучоба ў Сарбоне, потым вяртанне ў ЗША, дзе яна пачынае журналісцкую кар'еру. Лёс падараваў ёй службовую, але гістарычную сустрэчу - у 1953 годзе ў блакітных залах ателя «Сорхэм» яе запрасіў патанцаваць малады прыгожы 35-гадовы сенатар Джон Фіцджэральд Кенэдзі. Яны пратанцавалі ўсю ноч.

Працяг падобны на легенду. 8 лістапада 1960 года Жаклін Кенэдзі становіцца першай лэдзі Амерыкі, і палітыка ў яе інтэрпрэтацыі набывае нейкую галівудскую прывабнасць. Дэ Голь, Хрушчоў, Мальро - вялікія гэтага свету былі зачараваны гэтай прывабнай лэдзі, якая падарыла свой стыль Амерыцы шасцідзiesiąтых. «Я - чалавек, які суправаджае Жаклін Кенэдзі», - сказаў прэзідэнт ЗША ў час візіту ў Францыю. Але прэзідэнта, улюбенца Амерыкі, не стала 22 лістапада 1963 года ў Даласе на вачах ягонай жонкі.

Жаклін становіцца ўдавой, сімвалам памяці мужа. Аднак яна не збіраецца «пакідаць» жыццё, ператвараецца ў пустэльніцу. Жаклін выбірае жыццё і 20 кастрычніка 1968 года выходзіць замуж за Арыстоцеля Анасіса, свайго даўняга сябра, негледзячы на пратэсты ўсёй Амерыкі. Новы час, новыя легенды. Гісторыя працягваецца. Магнат памірае 15 сакавіка 1975 года, і Жаклін увязваецца ў пакутлівую юрыдычную цяжбу, каб атрымаць мужава багацце, якое ацэньвалася ў мільярд долараў. У выніку яна атрымала толькі каля сарака мільёнаў.

Двойчы аўдавеўшы, яна сыходзіцца з Морысам Тэмпельманам. Ювелір падарыў ёй усё: матэрыяльны дабрабыт і пяшчоту. Але дзякуючы Джону Кенэдзі яна стала бессмяротнай. І пахавана яна побач з ім.

Postreading:

b) Point out important stages of the life of the main character. Use Belarusian.

c) Compare the three relationships. Which were the most successful? Why?

d) What is your idea of a successful marriage?

e) What other facts do you know about the lifestory told in the text.

Exercise 8

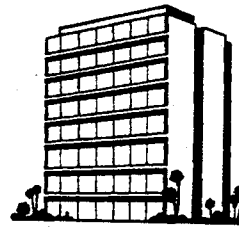
Сям'я і кватэра

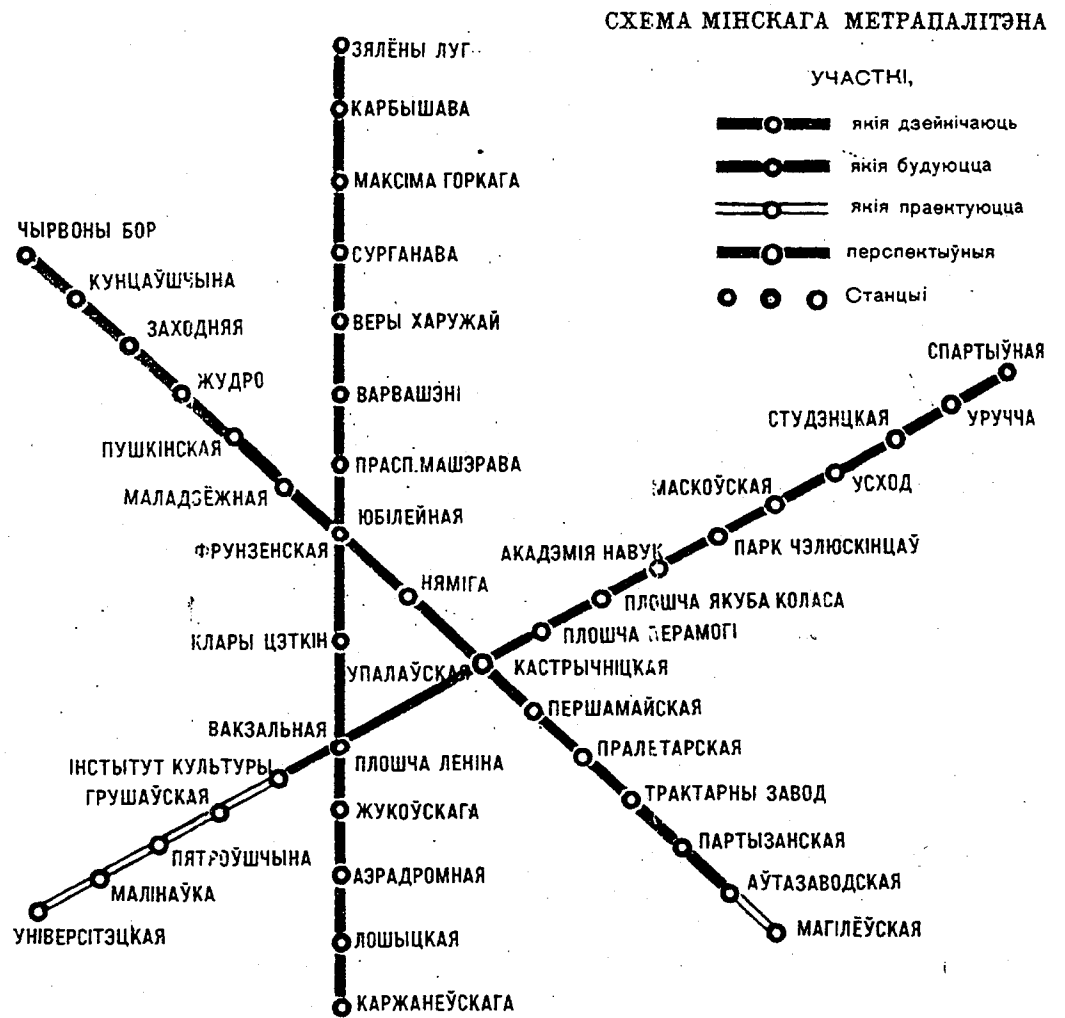
Work in small groups. Each group will play the role of a family.

Using Belarusian only, decide what your names are and how you are related. On large sheets of paper, draw a diagram of the house or apartment where you live. Label the rooms and furniture.

Invite another <family> to your house. Introduce yourselves, and show them around your home.

<After the visit> accept the invitation of the <guest> family.

Minsk. Subway route map

G**НОВЫЯ СЛОВЫ І ВЫКАЗВАННІ****НАЗОЎНІКІ****сваякі**

бабуля

бацька

брат

дваюрадны брат

дачка

дзеці

дзіця

дзядуля

дзядзька

жонка

маці

муж

пляменнік

пляменніца

сын

сястра

дваюрадная сястра

унук

унучка

цётка

прафесіі

архітэктар

бібліятэкар

бізнесмен

бухгалтар

вучоны

(хатняя)гаспадыня

журналіст

інжынер

камерсант

NOUNS**relatives**

grandmother

father

brother

male cousin

daughter

children

child

grandfather

uncle

wife

mother

husband

nephew

niece

son

sister

female cousin

grandson

granddaughter

aunt

professions

architect

librarian

businessmen

accountant

scientist

housewife

journalist

engineer

businessmen

мастак	artist
медбрат	nurse(male)
медсястра	nurse(female)
менеджэр	manager
музыкант	musician
настаўнік	teacher(male)
настаўніца	teacher(female)
пісьменнік	writer
праграміст	computer programmer
прадавец	salesperson(man)
прадаўшчыца	salesperson(woman)
сакратар	secretary
урач	doctor
зубны ўрач	dentist
юрыст	lawyer

месца працы

бальніца	hospital
бюро	office
турыстычнае бюро	travel agency
завод	factory
лабараторыя	laboratory
магазін (крама)	store
музей	museum
паліклініка	health clinic
тэатр	theatre
установа	office
фірма	firm
камерцыйная фірма	commercial firm

places of work
іншыя словы

год(2-4 гады)	year(s)
клас	grade(in school)
курс	years(in college)
пенсія	pension
на пенсіі	retired
праўда	truth
практыка	practice
уласная практыка	private practice
прафесія	profession

other words

спорт

sports

ПРЫМЕТНІКІ**ADJECTIVES**

вясёлы
адзіны
звычайны
здаровы
камерцыйны
малодшы
малады
прыгожы
разумны
старэйшы
стары
сур'ёзны
турыстычны
уласны
энергічны
юрыдычны

cheerful
only
ordinary(usual)
healthy
commercial
younger
young
beautiful
clever, smart
older
old
serious
travel
private
energetic
legal

ДЗЕЯСЛОВЫ**VERBS**

вырасці
кахаць
любіць
нарадзіцца

to grow up
to love
to love, to like
to be born

ПРЫСЛОЎІ**ADVERBS**

дакладна
добра
напэўна
зусім
зусім не

precisely
okay
probably
completely
not at all

ПРЫНАЗОЎНІКІ**PREPOSITIONS**

аб

about

ФРАЗЫ

Кажуць, што...
Як завуць
Хто па прафесіі
напрыклад
любіць сваю працу
Паслухайце!
Раскажыце мне
Колькі (каму) год?
Я нічога не ведаю.

PHRASES

They say, that ...
What's the name
What's ... profession?
for example
to like one's job
Listen!
Tell me
How old is ...?
I don't know anything.